

ЗАДАНИЕ

ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА

ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА (ОВОС) НА ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА:

**„ИЗГРАЖДАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА
ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ ПОСРЕДСТВОМ СИЛАТА НА ВЯТЪРА
(ВЕТРОГЕНЕРАТОРИ) В ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ С ИДЕНТИФИКАТОРИ
32737.62.74, 32737.62.76, 32737.62.80, м. „ГОЛЕМИ ТУМБИ“,
ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 32737.94.12, м. „ПЪТЕКИТЕ“
И ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 32737.64.43 ПО КК НА С.
ИНДЖЕ ВОЙВОДА, м. „ГЪДРИНИЦА“, ОБЩИНА СОЗОПОЛ, ОБЛАСТ
БУРГАС.“**

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: „УИНД ИНОВЕЙШЪН“ ЕООД

АВГУСТ, 2025 Г.

ГР. БУРГАС

СЪДЪРЖАНИЕ

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ.....	6
ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ.....	10
1.ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	11
1.1. ОПИСАНИЕ НА ФИЗИЧНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И НЕОБХОДИМИ ПЛОЩИ ПО ВРЕМЕ НА ФАЗАТА НА СТРОИТЕЛСТВО И ФАЗАТА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ	11
1.2. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ И НЕОБХОДИМИ ПЛОЩИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИП	11
1.1.1. Характеристика на основните обекти и съоръжения.....	21
1.1.3. Връзка с други съществуващи/планирани инвестиционни предложения, планове (в т.ч. устройствени планове), програми и проекти	29
1.2. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ПРОЦЕС, НАПРИМЕР ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ПОЛЗВАНИТЕ СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ, В Т.Ч. НА ОПАСНИТЕ ВЕЩЕСТВА ОТ ПРИЛОЖЕНИЕ № 3 КЪМ ЗООС, КОИТО ЩЕ БЪДАТ НАЛИЧНИ В ПРЕДПРИЯТИЕТО/СЪОРЪЖЕНИЕТО И КАПАЦИТЕТА НА СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ТЯХНОТО СЪХРАНЕНИЕ И УПОТРЕБА В СЛУЧАИТЕ ПО ЧЛ. 99Б ЗООС	31
1.2.1. Основни технологични процеси	31
1.2.2. Суровини и материали, необходими за реализацията на инвестиционното предложение	32
1.2.3. Етапи на реализация на инвестиционното предложение.....	33
1.3. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВИДА И КОЛИЧЕСТВОТО НА ОЧАКВАНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЕМИСИИ (ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВОДИ, ВЪЗДУХ И ПОЧВИ; ШУМ; ВИБРАЦИИ; ЛЪЧЕНИЯ - СВЕТИЛНИ, ТОПЛИННИ; РАДИАЦИЯ И ДР.) В РЕЗУЛТАТ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	40
1.3.1. По време на строителство	40
1.3.2. По време на експлоатация.....	43
1.3.3. По време на закриване и рекултивация	45
2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	46
2.1. НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.....	46
2.2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИП.....	47
2.3. АЛТЕРНАТИВИ ЗА РАЗМЕРА И МАЩАБА НА ИП	49
2.4. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ТИП НА ВЕТРОГЕНЕРАТОРИТЕ	49
2.5. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ТЕХНОЛОГИИ ЗА ВЕТРОГЕНЕРАТОРИ	50
3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО	53
3.1. КЛИМАТИЧНИ И МЕТЕОРОЛОГИЧНИ УСЛОВИЯ, ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА	53
Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:	58
3.2. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	59
Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:	60
3.3. ВОДИ	60
Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно.....	63
3.4. ЗЕМНИ НЕДРА И МИНЕРАЛНО РАЗНООБРАЗИЕ	63
Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:	65
3.5. ПОЧВИ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ.....	66
Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:	67
3.6. ЛАНДШАФТ	68
Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:	69
3.7. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ.....	69

ЗАДАНИЕ за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за:

„Изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори) в поземлени имоти с идентификатори 32737.62.74, 32737.62.76, 32737.62.80, м. „Големи тумби“, поземлен имот с идентификатор 32737.94.12, м. „Пътеките“ и поземлен имот идентификатор 32737.64.43 по КК на с. Индже войвода, м. „Гьдриница“, община Созопол, област Бургас“.

3.8. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ	82
<i>Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:</i>	<i>85</i>
3.9. МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	86
<i>Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:</i>	<i>87</i>
3.10. КУЛТУРНО, АРХИТЕКТУРНО, ИСТОРИЧЕСКО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО.....	87
<i>Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:</i>	<i>87</i>
3.11. ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТИ НА СРЕДАТА	88
<i>Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:</i>	<i>88</i>
3.12. ОТПАДЪЦИ И ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И СМЕСИ	89
<i>Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:</i>	<i>89</i>
3.13. РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ (ШУМОВЕ, ВИБРАЦИИ, ЕЛЕКТРОМАГНИТНИ ЛЪЧЕНИЯ).....	89
<i>Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:</i>	<i>90</i>
4. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕИЗБЕЖНИТЕ И ТРАЙНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОБЕКТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНИ И КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ РАЗГЛЕДАТ ПОДРОБНО В ДОКЛАДА ЗА ОВОС, В Т.Ч. В СЛУЧАИТЕ ПО ЧЛ. 99Б ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 109, АЛ. 4, ЗООС.....	90
4.1. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА	90
4.2. ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗМОЖНО ТРАНСГРАНИЧНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИП.....	92
4.3. ИНФОРМАЦИЯ И ОЦЕНКА ПО ЧЛ. 99Б НА ЗООС.....	92
5. СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС С ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА ВКЛЮЧЕНИТЕ В НЕГО ТОЧКИ	92
6. СПИСЪК НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ, СПИСЪЦИ И ДРУГИ	100
7. ЕТАПИ, ФАЗИ И СРОКОВЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС	101
8. ДРУГИ УСЛОВИЯ И ИЗИСКВАНИЯ	102
8.1. СЪВМЕСТЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ПО ОВОС С ОС	102
8.2. СЪВМЕСТЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО РЕДА НА ГЛАВА ШЕСТА НА ЗООС	104
8.3. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС.....	104
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ЗАДАНИЕТО	106

ЗАДАНИЕ за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за:

„Изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори) в поземлени имоти с идентификатори 32737.62.74, 32737.62.76, 32737.62.80, м. „Големи тумби“, поземлен имот с идентификатор 32737.94.12, м. „Пътеките“ и поземлен имот идентификатор 32737.64.43 по КК на с. Индже войвода, м. „Гъдриница“, община Созопол, област Бургас“.

СПИСЪК ФИГУРИ

ФИГУРА 1. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 32737.62.74,.....	12
ФИГУРА 2. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 32737.62.76,.....	13
ФИГУРА 3. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 32737.62.80,.....	14
ФИГУРА 4. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 32737.94.12,.....	15
ФИГУРА 5. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 32737.64.43,.....	16
ФИГУРА 6. САТЕЛИТНО ИЗОБРАЖЕНИЕ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ПЛОЩАДКИТЕ ЗА ВТГ (В СИН ЦВЯТ), СЪГЛАСНО КК В ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ С ИДЕНТИФИКАТОРИ 32737.62.74, ПИ 32737.62.76, ПИ 32737.62.80, м. „Големи тумби“, земл. с. Индже Войвода, община Созопол в обхвата на инвестиционното предложение	17
ФИГУРА 7. САТЕЛИТНО ИЗОБРАЖЕНИЕ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ПЛОЩАДКИТЕ ЗА ВТГ (В СИН ЦВЯТ), СЪГЛАСНО КК В ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ С ИДЕНТИФИКАТОРИ 32737.94.12, м. „Пътеките“ и 32737.64.43, м. „Гъдриница“, земл. с. Индже Войвода, община Созопол в обхвата на инвестиционното предложение	17
ФИГУРА 8. ИНДИКАТИВНА СХЕМА НА ВЯТЪРНА ТУРБИНА	23
ФИГУРА 9. РАЗРЕЗ НА ВЯТЪРНА ТУРБИНА	23
ФИГУРА 10. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА НАЙ-БЛИЗКО РАЗПОЛОЖЕНИЯ ДО НАСЕЛЕНО МЯСТО (С. ИНДЖЕ ВОЙВОДА), ВТГ РАЗПОЛОЖЕН В ПИ С ИДЕНТИФИКАТОР 32737.64.43, м. „Гъдриница“, земл. с. Индже Войвода.....	26
ФИГУРА 11. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ВЕТРОГЕНЕРАТОРИТЕ, И СВЪРЗВАЩАТА ГИ ПОДЗЕМНАТА КАБЕЛНА ЛИНИЯ 20 Kv.....	28
ФИГУРА 12. ПРИМЕРНА СХЕМА НА СТРОИТЕЛНО-МОНТАЖНИТЕ РАБОТИ (ИЗТОЧНИК НА ИЗОБРАЖЕНИЯТА: HTTPS://WWW.CEZ.CZ/EN/ENERGY-GENERATION/WIND-POWER-PLANT/CEZS-WIND-POWER-PLANTS/FANTANELE-SEGEALAC-WIND-PARK#GALLERY-9)	37
ФИГУРА 13. ТИПОВА СХЕМА НА СТРОИТЕЛНА ПЛОЩАДКА НА ВЕТРОГЕНЕРАТОР С ПРИБЛИЗИТЕЛНА ПЛОЩ	38
ФИГУРА 14. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИП (С ЧЕРВЕН КОНТУР), СПРЯМО МОДЕЛ НА СРЕДНАТА СКОРОСТ НА ВЯТЪРА НА 150 М ВИСОЧИНА (ОБЕЗЦВЕТЕНИ СА ТЕРИТОРИИТЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ОТ НАТУРА 2000), ИЗТОЧНИК НА ДАННИТЕ: GLOBAL WIND ATLAS (*VALUE-СРЕДНА СКОРОСТ НА ВЯТЪРА НА 150 M/S)	47
ФИГУРА 15. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИП (С ЧЕРВЕН КОНТУР) СПРЯМО МОДЕЛ С КОЕФИЦИЕНТ НА КАПАЦИТЕТ/МОЩНОСТ ЗА ГОДИШНИЯ ДОБИВ НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЯТЪРНА ТУРБИНА НА 100 М ВИСОЧИНА. ПОВИСОКИТЕ КОЕФИЦИЕНТИ НА КАПАЦИТЕТ ПОКАЗВАТ ПО-ВИСОК ГОДИШЕН ДОБИВ НА ЕНЕРГИЯ. ОБЕЗЦВЕТЕНИ СА ТЕРИТОРИИТЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ОТ НАТУРА 2000, ИЗТОЧНИК НА ДАННИТЕ: GLOBAL WIND ATLAS (*VALUE-СРЕДНА СКОРОСТ НА ВЯТЪРА НА 100 M/S)	48
ФИГУРА 16. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИП (С ЧЕРВЕН КОНТУР), СПРЯМО ЕЛЕКТРОПРЕНОСНАТА МРЕЖА, ИЗТОЧНИК: „ЕСО“ ЕАД.....	48
ФИГУРА 17. РАЗВИТИЕ НА ВЕТРОГЕНЕРАТОРИТЕ С ВЕРТИКАЛНА ОС VAWT (ИЗТОЧНИК: MÖLLERSTRÖM, ERIK ET AL. 2019).....	51
ФИГУРА 18. ВЕТРОГЕНЕРАТОРИ С ВЕРТИКАЛНА ОС ПО МОДЕЛА НА ДАРИУС (Ф-КОНФИГУРАЦИЯ) И Н-ТИП. (ИЗТОЧНИК: MÖLLERSTRÖM, ERIK ET AL. 2019)	52
ФИГУРА 19. КЛИМАТИЧНО РАЙОНИРАНЕ НА Р. БЪЛГАРИЯ (Л. СЪБЕВ И Св. СТАНЕВ, 1959 Г.).....	54
ФИГУРА 20. СРЕДНОМЕСЕЧНА ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА, °C	55
ФИГУРА 21. СРЕДНА СТАНЦИЯ НА ВЯТЪР ЗА СТАНЦИЯ СОЗОПОЛ	57
ФИГУРА 22. СРЕДНА СКОРОСТ НА ВЯТЪРА ПО ПОСОКИ ЗА ЗЕМЛИЩЕТО НА С. ИНДЖЕ ВОЙВОДА	57
ФИГУРА 23. КОЛЕБАНИЯ НА СРЕДНАТА ГОДИШНА ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА (°C)ПРЕЗ ПЕРИОДА 1988-2019 Г. (ИЗТОЧНИК: НИМХ).....	58
ФИГУРА 24. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДНИ ТЕЛА В РАЙОНА НА ИП	61
ФИГУРА 25. ПОДЗЕМНИ ВОДНИ ТЕЛА В РАЙОНА НА ИП.....	62
ФИГУРА 26. ГЕОЛОЖКА КАРТА НА РАЙОНА НА ОБЕКТА. М 1 : 100 000.....	63
ФИГУРА 27. КАРТА НА СЕИЗМИЧНОТО РАЙОНИРАНЕ НА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОД 1000 ГОДИНИ.....	65
ФИГУРА 28. ПОЧВЕНИ ПОДОБЛАСТИ И ПРОВИНЦИИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ (ПО НИНОВ, 1997).....	66
ФИГУРА 29. ИЗВАДКА ОТ ПОЧВЕНА КАРТА НА БЪЛГАРИЯ, М 1:400 000.....	66
ФИГУРА 30. ЛАНДШАФТНО РАЙОНИРАНЕ ПО ПЕТРОВ, 1997 Г.	68
ФИГУРА 31. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИП СПРЯМО ЗМ „ТЯСНАТА РЕКА“	70
ФИГУРА 32. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИП СПРЯМО ЗМ „БОСНА“	71
ФИГУРА 33. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИП СПРЯМО ПП „СТРАНДЖА“	72
ФИГУРА 34. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНА ЗОНА С КОД BG0002040 „СТРАНДЖА“, СПРЯМО ОБЕКТите НА ИП.73	
ФИГУРА 35. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНА ЗОНА С КОД BG0001007 „СТРАНДЖА“, СПРЯМО ОБЕКТите НА ИП.77	
ФИГУРА 36. БИОГЕОГРАФСКО РАЙОНИРАНЕ НА БЪЛГАРИЯ (ПО Б. ГРУЕВ, 1988 Г.) И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.	82

ЗАДАНИЕ за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за:

„Изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори) в поземлени имоти с идентификатори 32737.62.74, 32737.62.76, 32737.62.80, м. „Големи тумби“, поземлен имот с идентификатор 32737.94.12, м. „Пътеките“ и поземлен имот идентификатор 32737.64.43 по КК на с. Индже войвода, м. „Гъдриница“, община Созопол, област Бургас“.

ФИГУРА 37. ГЕОБОТАНИЧЕСКО РАЙОНИРАНЕ НА БЪЛГАРИЯ (ПО БОНДЕВ, 1997 Г.) И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	83
ФИГУРА 38. ЗООГЕОГРАФСКО РАЙОНИРАНЕ НА БЪЛГАРИЯ (ПО ГРУЕВ, 1980 Г.) И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	85

СПИСЪК ТАБЛИЦИ

ТАБЛИЦА 1. ТЕХНИЧЕСКИ ПАРАМЕТРИ НА ВЕТРОГЕНЕРАТОРИТЕ	21
ТАБЛИЦА 2. СПИСЪК НА ТЕХНИКАТА, КОЯТО ЩЕ СЕ ИЗПОЛЗВА ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ	36
ТАБЛИЦА 3. ВИДОВЕ ОТПАДЪЦИ ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО.....	42
ТАБЛИЦА 4. СРЕДНА МЕСЕЧНА И ГОДИШНА ТЕМПЕРАТУРА, °C.....	55
ТАБЛИЦА 5. СРЕДЕН БРОЙ ДНИ С ВАЛЕЖ ЗА СТАНЦИЯ СОЗОПОЛ	56
ТАБЛИЦА 6. ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ В ОБХВАТА НА ИМОТИТЕ, ПРЕДМЕТ НА ИП	62

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

СЪКРАЩЕНИЕ	ПЪЛНО НАИМЕНОВАНИЕ
БДЧР	Басейнова дирекция „Черноморски район“
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ДГС	Държавно горско стопанство
ДОСВ	Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони
ДРБУ	Дунавски район за басейново управление
ЕСО	Електроенергиен системен оператор
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗЗ	Защитени зони
ЗЗВ	Зона за защита на водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИП	Инвестиционно предложение
ИП/ППП	Инвестиционни предложения, планове, програми и проекти
КРУ	Комплектна разпределителна уредба
МПС	Моторно превозно средство
НАРЕДБА ЗА ОС	Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
НТП	Начин на трайно ползване
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОС	Оценка за съвместимост
ОСВ	Оценка на степента на въздействие (върху предмета и целите на защитените зони)
ОУП	Общ устройствен план
ОХВ	Опасни химични вещества
ПИ	Поземлен имот
ПОИС	План за организация и изпълнение на строителството
ПоМ	Програма от мерки
ПУП-ПЗ	Подобен устройствен план – План за застрояване
ПУП-ПП	Подобен устройствен план – Парцеларен план
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
СМР	Строително монтажни работи
РДГ	Регионална дирекция по горите
РДПБЗН	Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РЗПРН	Район със значителен потенциален риск от наводнения
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
СН	Средно напрежение
СОЗ	Санитарно-охранителна зона
ЧРБУ	Черноморски район за басейново управление

ВЪВЕДЕНИЕ

В съвременния свят, опазването на околната среда и устойчивото развитие се нареждат сред водещите приоритети. Инвестициите във възобновяеми енергийни източници придобиват все по-голямо значение. Европейският зелен пакт - т.нар. Зелена сделка на Европейския съюз (ЕС), представлява амбициозен и комплексен план за декарбонизация на икономиката и намаляване на вредните емисии на парникови газове. В този контекст, изграждането и експлоатацията на съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра е една от ключовите стъпки към постигането на по-амбициозните цели на ЕС за ускорено развитие на възобновяемите енергийни източници и декарбонизация на енергийния сектор.

С изменението на климата и растящата осведоменост на обществото за необходимостта от енергийна трансформация, ветровата енергия изпъква като един от най-обещаващите и стабилни източници на електроенергия. Ветрогенераторите, не само генерират чиста и устойчива енергия, но също така имат и нисък въглероден отпечатък по време на експлоатация, което ги прави идеален избор за постигане на целите за декарбонизация.

Инвестиционното предложение ще допринесе за постигане на целите и стратегията на Европейския съюз за увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници в енергийния микс, за осъществяване на декарбонизация и постигане на климатична неутралност. Тези приоритети са отразени в Европейския зелен пакт (*European Green Deal*), в Директивата на европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, както и в Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата.

В този контекст, инвестиционно предложение за изграждане и експлоатация на пет броя ветрогенератори, не само ще спомогне за удовлетворяване на нарастващото търсене на електроенергия, но и ще допринесе за зелената трансформация на енергийния сектор и икономиката като цяло.

Инвестиционното намерение е в пряка връзка с *Националната стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България*, с хоризонт до 2050 г.

Инвестиционното предложение, предмет на настоящата процедура по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) по реда на глава шеста на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС) съвместена с оценка за степента на въздействие върху защитени зони по реда на чл. 31 на *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР), е за изграждане на 5 бр. вятърни генератори (ведно с фундаменти и кабелни линии), в 5 самостоятелни имота в землището на село Индже Войвода на община Созопол, област Бургас.

Възложител на ИП е „Уинд Иновейшън“ ЕООД.

По своята същност за инвестиционното предложение директора на РИОСВ-Бургас е издадено *Решение № БС-22-08/30.11.2010 г.* по оценка на въздействието върху околната среда, с което е одобрил осъществяването на инвестиционно предложение „Изграждане на съоръжения за производство на ел. енергия посредством силата на вятъра в поземлени имоти

№ 062046, 062026, 062053, местност „Големи тумби“, № 064027, 064008, местност „Гъдриница“ и № 094005 в местност „Пътеките“, землище с. Индже войвода, община Созопол“. Съгласно чл. 99, ал. 12 от Закона за опазване на околната среда *Решение № БС-22-08/30.11.2010 г.* е загубило правно действие.

За провеждане на настоящата процедура по ОВОС са дадени указания от страна на компетентния орган по околна среда – директорът на РИОСВ-Бургас, с писмо с изх.№ ПД-2479 (7)/30.05.2025 г. Съгласно указаното:

- ИП попада в обхвата на Приложение № 2 към чл.93, ал.1, т.1 от ЗООС, т.3 „*Енергийно стопанство*“, буква „и – *съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра*“ на ЗООС и подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, като **по искане на Възложителя е указано извършването на задължителна ОВОС, в писмо до РИОСВ-Бургас с вх. № ПД-2749(6)/22.05.2024 г.;**
- Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени зони по чл.1, ал.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС). ИП попада в обхвата на чл.2, ал.1, т.1 от същата наредба и подлежи на процедура по оценка на съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл.31, ал.4 във връзка с ал.1 от ЗБР. Преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най-близко (на 0.02 km) разположените защитени зони (BG0002040 „Странджа“ за опазване на дивите птици и BG0001007 „Странджа“ за опазване на природните местообитания и тези на дивите животински видове, че **ИП има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване в зоните.** В тази връзка, като отделно приложение на Доклада за ОВОС ще бъде разработен **Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ)**, в който да бъде извършена оценка на степента на въздействие на ИП върху защитените зони;
- За ИП е допуснато прилагането на разпоредбата на чл.93, ал.9, т.1 от ЗООС – да се проведе процедурата по задължителна ОВОС, по искане на Възложителя, без да се извършва преценка.

Настоящият проект на Задание за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС, е изготвен в съответствие с указанията в т. IV.1 от цитираното писмо на директора на РИОСВ-Бургас, разпоредбите на чл.95, ал.2 на ЗООС и чл.10, ал.1 и ал.3 от *Наредбата за ОВОС*. Целта на Заданието е да гарантира от една страна спазването на основните законови изисквания в тази сфера на българското законодателство, а от друга страна – да определи детайлите на оценката за въздействие върху околната среда на ИП.

По изготвения проект на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС се провеждат **консултации** със специализираните компетентни органи, засегнатата общественост и компетентния орган по процедурата по отношение на:

- специфичните особености на предлаганото строителство, дейности и технологии, степен на развитие на проектното решение и взаимовръзката му със съществуващи или други

планирани строителство, дейности и технологии;

- характеристиките на съществуващата околна среда и всички нейни компоненти;
- значимостта на предполагаемите въздействия;
- заданието за обхват и съдържание на ОВОС;
- границите на проучването във връзка с ОВОС;
- алтернативите за инвестиционни предложения;
- засегнатата общественост - интереси и мнения;
- източниците на информация;
- методиките за прогнози и оценка на въздействието върху околната среда;
- мерки за намаляване на предполагаемите отрицателни въздействия върху околната

среда.

Съобразно характеристиките на инвестиционното предложение и указанията на директора на РИОСВ-Бургас, консултациите по проекта на Задание се провеждат със:

- Компетентен орган по околна среда:
 - РИОСВ-Бургас;
- Специализираните компетентни органи за инвестиционното предложение:
 - Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Бургас – по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
 - Басейнова дирекция „Черноморски район“ с център Варна (БДЧР) – по отношение на управление на водите и риска от наводнения;
- засегнатата общественост от реализирането на инвестиционното предложение - населението в района на ИП – чрез:
 - Община Созопол и кметство на с. Индже Войвода.

Получените в резултат на консултациите по чл. 9 от Наредбата за ОВОС становища, бележки и препоръки ще бъдат отразени в окончателното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС и ще бъдат съобразени мотивирано при изготвяне на Доклада за ОВОС, вкл. ДОСВ, което ще бъде предоставено за становище на **компетентния орган по процедурата по ОВОС, директорът на РИОСВ-Бургас.**

ЗАДАНИЕ за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за:
„Изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори) в поземлени имоти с идентификатори 32737.62.74, 32737.62.76, 32737.62.80, м. „Големи тумби“, поземлен имот с идентификатор 32737.94.12, м. „Пътеките“ и поземлен имот идентификатор 32737.64.43 по КК на с. Индже войвода, м. „Гъдриница“, община Созопол, област Бургас“.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ

Възложител: „УИНД ИНОВЕЙШЪН“ ЕООД, ЕИК: 200463107;

Седалище и адрес на управление: гр. Бургас, ул. Адам Мицкевич № 1, вх.3, ет.2, ап. 34;

Управител: Гургана Димитрова Атанасова;

Лице за връзка по процедурата по ОВОС: Димитър Сотиров - Ръководител експертен колектив ДОВОС, тел.: +359 899 914 040; e-mail: office@multi-ecoconsult.com

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

1.1. Описание на физичните характеристики на инвестиционното предложение и необходимими площи по време на фазата на строителство и фазата на експлоатация

Настоящото инвестиционно предложение на „Уинд Иновейшън“ ЕООД е за:
„Изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори) в поземлени имоти с идентификатори 32737.62.74, 32737.62.76, 32737.62.80, м. „Големи тумби“, поземлен имот с идентификатор 32737.94.12, м. „Пътеките“ и поземлен имот с идентификатор 32737.64.43 по КК на с. Индже войвода, м. „Гъдриница“, община Созопол“, за което е постановено положително Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) БС-22-08/30.11.2010 г. от директора на РИОСВ-Бургас.

Съгласно чл. 99, ал. 12 от Закона за опазване на околната среда Решение № БС-22-08/30.11.2010 г. е загубило правно действие, и в тази връзка е необходимо провеждане на нова процедура по реда на ЗООС и Наредбата за ОВОС.

С писмо на Директора на РИОСВ-Бургас с техен изх. № ПД-2479 (4)/14.05.2025 г., е определено, че инвестиционно предложение попада в обхвата на т. т. 3 „Енергийно стопанство“, буква „и“ „Съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра“ от Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т.1 от ЗООС, поради което следва да се проведе процедура по преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), както и на процедура по преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитени зони, която се извършва чрез процедурата по ОВОС, по реда на чл. 31, ал. 4 от Закон за биологичното разнообразие.

Съгласно чл. 93, ал. 9, т. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) за инвестиционни предложения може да се провежда задължителна ОВОС по искане на възложителя, без да се извършва преценка, като съответно процедурата е определена и в писмо с Изх. № ПД-2479 (7)/30.05.2025 г., на Директора на РИОСВ-Бургас.

С внесено Искане с вх. № ПД-2749(6)/22.05.2024 г., от Възложителят заявява желанието си да бъде проведена процедура по задължителна ОВОС за горесцитираното инвестиционно предложение.

С настоящото ИП се предвижда изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори) в поземлени имоти с идентификатори 32737.62.74, 32737.62.76, 32737.62.80, м. „Големи тумби“, поземлен имот с идентификатор 32737.94.12, м. „Пътеките“ и поземлен имот с идентификатор 32737.64.43 по КК на с. Индже войвода, м. „Гъдриница“, община Созопол, област Созопол.

1.2. Местоположение и необходими площи за реализацията на ИП

С инвестиционното предложение, се предвижда изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори ведно с фундаменти и кабелни линии) в следните поземлени имоти:

- **ПИ с идентификатор 32737.62.74**, м. „Големи тумби“, землище с. Индже Войвода, община Созопол, с площ от 1 040 кв.м, трайно предназначение на територията „Урбанизирана“, начин на трайно ползване „За електроенергийно производство“, предишен идентификатор: 32737.64.26 номер по предходен план 064026, съгласно Скица № 15-1251044/04-12-2024 г. на СГКК-гр.Бургас.

Фигура 1. Местоположение на имот с идентификатор 32737.62.74, м. „Големи тумби“ по КК на с. Индже Войвода, община Созопол

Границите и съседите на имота са както следва:

- на изток, североизток и северозапад - ПИ с идентификатор 32737.62.57, вид собств. Частна обществени организации, вид територия *Земеделска*, категория 5, НТП „Нива“, площ 3 960 кв. м, стар номер 062026;
- на югозапад ПИ с идентификатор 32737.62.75, вид собств. Общинска публична, вид територия „Земеделска“, НТП „За селскостопански, горски, ведомствен път“, площ 2 384 кв. м, стар номер 000646.
- **ПИ с идентификатор 32737.62.76**, м. „Големи тумби“, землище с. Индже Войвода, община Созопол с площ от 1 059 кв.м, трайно предназначение на територията „Урбанизирана“, начин на трайно ползване „За електроенергийно производство“, предишен идентификатор: 32737.62.79 номер по предходен план 064046, съгласно Скица № 15-1251054/05-12-2024 г. на СГКК-гр.Бургас;

Фигура 2. Местоположение на имот с идентификатор 32737.62.76,

м. „Големи тумби“ по КК на с. Индже Войвода, община Созопол

Границите и съседите на имота, са както следва:

- на изток, североизток и запад - ПИ с идентификатор 32737.62.78, вид собств. Частна обществени организации, вид територия „Земеделска“, НТП „Нива“, площ 10 939 кв. м, стар номер 062046;
- на юг - ПИ с идентификатор 32737.62.77, вид собств. Частна обществени организации, вид територия „Урбанизирана“, НТП „За местен път“, площ 162 кв. м, стар номер 062046;
- **ПИ с идентификатор 32737.62.80**, м. „Големи тумби“, землище с. Индже Войвода, община Созопол с площ от 1 059 кв.м, трайно предназначение на територията „Урбанизирана“, начин на трайно ползване „За електроенергийно производство“, предишен идентификатор: 32737.62.53 номер по предходен план 064053, съгласно Скица № 15-1251054/05-12-2024 г. на СГКК-гр.Бургас;

Фигура 3. Местоположение на имот с идентификатор 32737.62.80,
м. „Големи тумби“ по КК на с. Индже Войвода, община Созопол

Границите и съседите на имота, са както следва:

- на север, юг и запад - ПИ с идентификатор 32737.62.79, вид собств. „Частна обществени организации“, вид територия „Земеделска“, категория 5, НТП Нива, площ 7 940 кв. м, стар номер 062053;
- на югоизток - ПИ с идентификатор 32737.62.79, вид собств. Общинска публична, вид територия „Земеделска“, НТП „За селскостопански, горски, ведомствен път“, площ 1 596 кв. м, стар номер 002096.
- **ПИ с идентификатор 32737.94.12**, м. „Пътеките“, землище с. Индже Войвода, община Созопол, трайно предназначение на територията „Урбанизирана“, начин на трайно ползване „За електроенергийно производство“, предишен идентификатор: 32737.94.5 номер по предходен план 064027 съгласно Скица № 15-1251081/05-12-2024 г. на СГКК-гр.Бургас

Фигура 4. Местоположение на имот с идентификатор 32737.94.12, м. „Пътеките“ по КК на с. Индже Войвода, община Созопол

Границите и съседите на имота, са както следва:

- на североизток, запад и изток - ПИ с идентификатор 32737.94.13, вид собств. Частна обществени организации, вид територия Земеделска, категория 9, НТП „Нива“, площ 8 901 кв. м, стар номер 094005;
- на юг - ПИ с идентификатор 32737.94.10, вид собств. Общинска публична, вид територия „Земеделска“, НТП „За селскостопански, горски, ведомствен път“, площ 2302 кв. м, стар номер 000443.
- **ПИ с идентификатор 32737.64.43**, м. „Гъдриница“, землище с. Индже Войвода, община Созопол, с площ от 1 051 кв.м, трайно предназначение на територията „Урбанизирана“, начин на трайно ползване „За електроенергийно производство“, предишен идентификатор: 32737.64.27 номер по предходен план 064027 съгласно Скица № 15-1251077/05-12-2024 г. на СГКК-гр.Бургас.

Фигура 5. Местоположение на имот с идентификатор 32737.64.43,
м. „Пътеките“ по КК на с. Индже Войвода, община Созопол

Границите и съседите на имота, са както следва:

- на югоизток, североизток, югозапад - ПИ с идентификатор 32737.64.44, вид собств. Частна обществени организации, вид територия „Земеделска“, категория 5, НТП „Нива“, площ 10 948 кв. м, стар номер 064027;
- на север - ПИ с идентификатор 32737.64.26, вид собств. Частна, вид територия „Земеделска“, категория 5, НТП „Нива“, площ 7 997 кв. м, стар номер 064026;
- на северозапад - ПИ с идентификатор 32737.64.34, вид собств. Общинска публична, вид територия „Земеделска“, НТП „За селскостопански, горски, ведомствен път“, площ 4 163 кв. м, стар номер 002064.

На следващите две фигури е показано местоположението на отделните ветрогенератори, в отделните поземлени имоти включени в обхвата на инвестиционното предложение.

ЗАДАНИЕ за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за:
 „Изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори) в поземлени имоти с идентификатори 32737.62.74, 32737.62.76, 32737.62.80, м. „Големи тумби“, поземлен имот с идентификатор 32737.94.12, м. „Пътеките“ и поземлен имот идентификатор 32737.64.43 по КК на с. Индже войвода, м. „Гъдриница“, община Созопол, област Бургас“.

Фигура 6. Сателитно изображение с местоположението на площадките за ВТГ (в син цвят), съгласно КК в поземлени имоти с идентификатори 32737.62.74, ПИ 32737.62.76, ПИ 32737.62.80, м. „Големи тумби“, земл. с. Индже Войвода, община Созопол в обхвата на инвестиционното предложение

Фигура 7. Сателитно изображение с местоположението на площадките за ВТГ (в син цвят), съгласно КК в поземлени имоти с идентификатори 32737.94.12, м. „Пътеките“ и 32737.64.43, м. „Гъдриница“, земл. с. Индже Войвода, община Созопол в обхвата на инвестиционното предложение

Имотите в които ще се реализира инвестиционното предложение, са собственост на Възложителя „УИНД ИНОВЕЙШЪН“ ЕООД, съгласно следните документи:

- **ПИ с идентификатор 32727.62.74**, предишен идент. 32737.62.26 (номер по предходен план 062026), Нотариален акт за покупко-продажба на земеделска земя № 134, том V, рег. № 12507, дело № 880/2008 г., вписване по ЗС/ПВ с Вх. Рег.№ 19207/22.12.2008 г., издаден от БРС-Нотариална служба;
- **ПИ с идентификатор 32737.62.80**, предишен идент. 32737.62.53 (номер по предходен план 062053, образуван от ПИ №№ 062011 и 062012), Нотариален акт за покупко-продажба на земеделска земя № 124, том V, рег. № 12440, дело № 870/2008 г., вписване по ЗС/ПВ с Вх. Рег.№ 18983/19.12.2008 г. и Нотариален акт за покупко-продажба на земеделска земя № 1, том 8, рег. 2328 дело № 1401 от 20.03.2009 г., издаден от БРС-Нотариална служба;
- **ПИ с идентификатор 32737.62.76**, предишен идент. 32737.62.46 (номер по предходен план 062046), Нотариален акт за покупко-продажба на земеделска земя № 135, том V, рег. № 12508, дело № 881/2008 г., вписване по ЗС/ПВ с Вх. Рег.№ 19151/22.12.2008 г., издаден от БРС-Нотариална служба;
- **ПИ с идентификатор 32737.64.43**, предишен идент. 32737.64.27 (номер по предходен план 064027), Договор за доброволна делба на земеделски имот с нотариално заверени подписи № 209, том I, рег. 2404 от 24.03.2009 г., издаден от БРС-Нотариална служба;
- **ПИ с идентификатор 32737.94.12**, предишен идент. 32737.94.5, (номер по предходен план 094005), Нотариален акт за покупко-продажба на земеделска земя № 28, том I, рег. № 999, дело № 25/2008 г., вписване по ЗС/ПВ с Вх. Рег.№ 964/09.02.2009 г.

За **поземлени имоти с идентификатори 32727.62.74** (предишен идент. 32737.62.26, номер по предходен план 062026) и **32737.62.80**, (предишен идент. 32737.62.53, номер по предходен план 062053), са издадени следните документи:

- Решение № 24 от 27.03.2014 г. на МЗХ, за Промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди и утвърждаване на площадки и трасета за проектиране;
- Решение № 9 от 21.11.2013 г. на МЗХ за Промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди и утвърждаване на площадки и трасета за проектиране - /за площадка за проектиране/;
- Заповед № 8-Z-340/ 19.02.2014 г. за ПИ № 062026 и Заповед № 8-Z-341/ 19.02.2014 г. и за ПИ № 062053 от Кмета на община Созопол, за допускане изготвяне на ПУП;
- Заповед №8-Z-316/ 19.02.2014 г. от Кмета на община Созопол за одобряване на ПУП-ПРЗ;

- ПУП-ПРЗ за двата имота, с обяснителна записка вкл. части „Електро“, „Инженерна геология“, „Вертикална планировка и трасировъчен карнет“;
- Удостоверение за поливност с № 581/08.04.2013 г. за ПИ № 32737.62.53 /стар №062053/ и № 582/08.04.2013 г. за ПИ № 32737.62.26 /стар № 062026/, издадени от „Напоителни системи“ ЕАД;
- Становище на Министерство на здравеопазването с Изх. № 47-22-ПСК-0823/27.04.2011 г., за съгласуване на ПУП за ПИ № 32737.62.53 /стар №062053/ и Изх. № 47-22-ПСК-0824/27.04.2011 г., за съгласуване на ПУП за ПИ № 32737.62.26 /стар № 062026/;
- Препис извлечение с Изх. № 4-94-М-29/ 03.09.2011 г. и Изх. № Изх. № 4-94-М-40/ 03.09.2011 г., от Протокол № 16/24.08.2011 г. Заседание на ОЕСУТ назначен със Заповед № 8-Z-10/10.01.2011 г. и Заповед № 8-Z-182/09.02.2011 г., на Кмета на община Созопол, за одобряване на ПУП, за двата имота;
- Становище на ЕВН – България с Изх. № 112077926/21.01.2010 г. за присъединяване към ел. мрежа за двата имота.

За **ПИ с идентификатор 32737.62.76**, (предишен идент. 32737.62.46, номер по предходен план 062046), са издадени следните документи:

- Решение № 2 от 27.03.2014 г. на МЗХ, за Промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди и утвърждаване на площадки и трасета за проектиране;
- Решение № 9 от 21.11.2013 г. на МЗХ за Промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди и утвърждаване на площадки и трасета за проектиране - /за площадка за проектиране/;
- Заповед № 8-Z-340/ 19.02.2014 г. за ПИ № 062046 от Кмета на община Созопол, за допускане изготвяне на ПУП;
- Заповед № 8-Z-318/ 19.02.2014 г. от Кмета на община Созопол за одобряване на ПУП-ПРЗ;
- Удостоверение за поливност с № 587/08.04.2013 г. за ПИ № 32737.62.46 /стар № 062046/ издаден от „Напоителни системи“ ЕАД;
- Становище на Министерство на здравеопазването с Изх. № 47-22-ПСК-0825/27.04.2011 г., за съгласуване на ПУП за ПИ № 32737.62.46 /стар № 062046/;
- Препис извлечение с Изх. № 4-94-М-40/1/ 03.09.2011 г. и Изх. № Изх. № 4-94-М-40/3/ 03.09.2011 г., от Протокол № 16/24.08.2011 г. Заседание на ОЕСУТ назначен със Заповед № 8-Z-10/10.01.2011 г. и Заповед № 8-Z-182/09.02.2011 г., на Кмета на община Созопол, за одобряване на ПУП за поземления имот;

- Становище на ЕВН – България с Изх. № 112077926/21.01.2010 г. за присъединяване към ел. мрежа за имота;
- Изготвен ПУП-ПРЗ за имота, с обяснителна записка, вкл. части „Електро“, „Инженерна геология“, „Вертикална планировка и трасировъчен карнет“.

За **ПИ с идентификатор 32737.64.43**, (придобен идент. 32737.64.27, номер по предходен план 064027), са издадени следните документи:

- Решение № 2 от 27.03.2014 г. на МЗХ за Промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди и утвърждаване на площадки и трасета за проектиране;
- Решение № 9 от 21.11.2013 г. на МЗХ за Промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди и утвърждаване на площадки и трасета за проектиране - /за площадка за проектиране/;
- Заповед №8-Z-337/ 12.02.2014 г. за ПИ № 062047 от Кмета на община Созопол, за допускане изготвяне на ПУП;
- Заповед № 8-Z-315/ 19.02.2014 г. от Кмета на община Созопол за одобряване на ПУП-ПРЗ;
- Удостоверение за поливност с № 580/08.04.2013 г. за ПИ № 32737.64.47 /стар №062027/ издаден от „Напоителни системи“ ЕАД;
- Становище на Министерство на здравеопазването с Изх. № 47-22-ПСК-0822/27.04.2011 г. за съгласуване на ПУП за ПИ № 32737.64.27 /стар № 062027/;
- Препис извлечение с Изх. № 4-94-М-39/1/ 20.06.2011 г. и Изх. № Изх. № 4-94-М-40/3/ 20.06.2011 г., от Протокол № 16/24.08.2011 г. Заседание на ОЕСУТ назначен със Заповед № 8-Z-10/10.01.2011 г. и Заповед № 8-Z-182/09.02.2011 г., на Кмета на община Созопол, за одобряване на ПУП за поземления имот;
- Становище на ЕВН – България с Изх. № 112077918/21.01.2010 г. за присъединяване към ел. мрежа за имота;
- Изготвен ПУП-ПРЗ за имота, с обяснителна записка, вкл. части „Електро“, „Инженерна геология“, „Вертикална планировка и трасировъчен карнет“.

За **ПИ с идентификатор 32737.94.12**, (придобен идент. 32737.94.5, номер по предходен план 094005), са издадени следните документи:

- Решение № 2 от 27.03.2014 г. на МЗХ, за Промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди и утвърждаване на площадки и трасета за проектиране;

- Решение № 9 от 21.11.2013 г. на МЗХ за Промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди и утвърждаване на площадки и трасета за проектиране - /за площадка за проектиране/;
- Заповед № 8-Z-338/ 12.02.2014 г. за ПИ № 094005 от Кмета на община Созопол, за допускане изготвяне на ПУП;
- Заповед № 8-Z-319/ 19.02.2014 г. от Кмета на община Созопол за одобряване на ПУП-ПРЗ;
- Удостоверение за поливност с № 579/08.04.2013 г. за ПИ № 32737.94.5 /стар № 094005/ издаден от „Напоителни системи“ ЕАД;
- Становище на Министерство на здравеопазването с Изх. № 47-22-ПСК-0826/27.04.2011 г. за съгласуване на ПУП за ПИ № 32737.94.5 /стар № 094005/;
- Препис извлечение с Изх. № 4-94-М-40/3/ 03.09.2011 г. и № Изх. № 4-94-М-20/1/ 03.09.2011 г., от Протокол № 16/24.08.2011 г. Заседание на ОЕСУТ назначен със Заповед № 8-Z-10/10.01.2011 г. и Заповед № 8-Z-182/09.02.2011 г., на Кмета на община Созопол, за одобряване на ПУП за поземления имот;
- Становище на ЕВН-България с Изх. № 112077925/ 21.01.2010 г. за присъединяване към ел. мрежа за имота;
- Изготвен ПУП-ПРЗ за имота, с обяснителна записка, вкл. части „Електро“, „Инженерна геология“, „Вертикална планировка и трасировъчен карнет“.

С Решение № 262 от протокол № 12/26.07.2024 г. на Общински съвет Созопол одобрява задание и разрешава изработване на проект за изменение на действащ ОУП на Община Созопол, съгласно пар. II т.2 от решението в обхвата на изменението са включени ПИ 32737.62.26, 32737.62.46, 32737.62.53, 32737.94.5, 32737.64.27, с. Индже Войвода, община Созопол.

1.1.1. Характеристика на основните обекти и съоръжения

Характеристики на ветрогенераторите

С инвестиционното предложение е предвидено изграждането на ветрогенератори 5 бр. (ведно с фундаменти и кабелни линии) в 5 самостоятелни имота в землището на с. Индже Войвода, община Созопол, като те ще бъдат със следните технически данни и параметри, както следва:

Таблица 1. Технически параметри на ветрогенераторите

Височина на кулата (пилона):	120 m
Диаметър на ротора:	126 m
Площ на проекция на сервитута върху терена, m	112
Производствена мощност - 1 бр. ВТГ:	единична до 3,5 MW

Обща производствена мощност на 5 бр. ветрогенератори:	17,5 MW*
Скорост на включване:	2,5 m/s
Скорост на изключване:	25 m/s/21 m/s
Неусукване на кабелите:	автоматично;
Връзка за контрол с диспечера:	интернет;
Материали на лопатките	полиестер, усилен със стъклена вата и нишки.
*Общата мощност на ветрогенераторите, е по ниска спрямо първоначално заявената от Възложителя (21 MW) , предвид изборът му на ВТГ с по-ниска единична мощност	

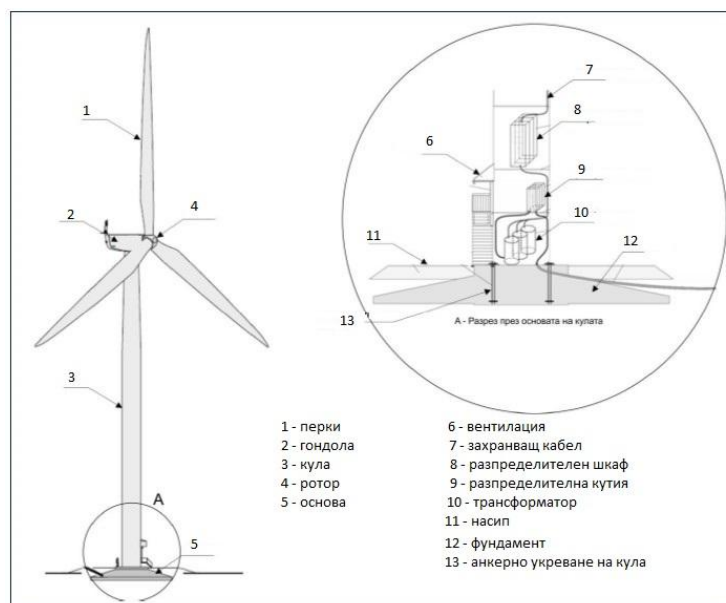
Към настоящия етап на планиране не са уточнени конкретния тип и модел на вятърните генератори, с които ще бъде реализиран проектът. Те ще се определят на база изготвена инвестиционно-икономическа оценка на различни, но конкурентни помежду си варианти на технически решения. Това налага изборът да бъде направен на по-късен етап, имайки предвид бързите темпове и прогреса в развитието на съвременните технологии за ВЕИ. Независимо от модела и фирмата производител, генераторите ще бъдат със технически характеристики, определени на база получените резултати от прединвестиционно проучване за определяне на енергийния потенциал на вятърната енергия в района, съгласно чл.135 и чл.136 от *Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия.*

За реализацията на ИП е предвидено да се използват вятърни турбини от водещи европейски и американски производители. Те ще бъдат с оцветяване, подходящо към конкретния ландшафт в района на ветрогенераторите и с поставена светлинна маркировка и сигнализация, съгласно изискванията на *Наредба № 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване.*

Един ветрогенератор се състои от следните основни компоненти:

- Ротор, включващ роторна главина, три перки (витла) и системата за управление на ъгъла на перките спрямо посоката на вятъра;
- Гондола с трансмисия, генератор и азимутна система;
- Тръбна кула с основа.

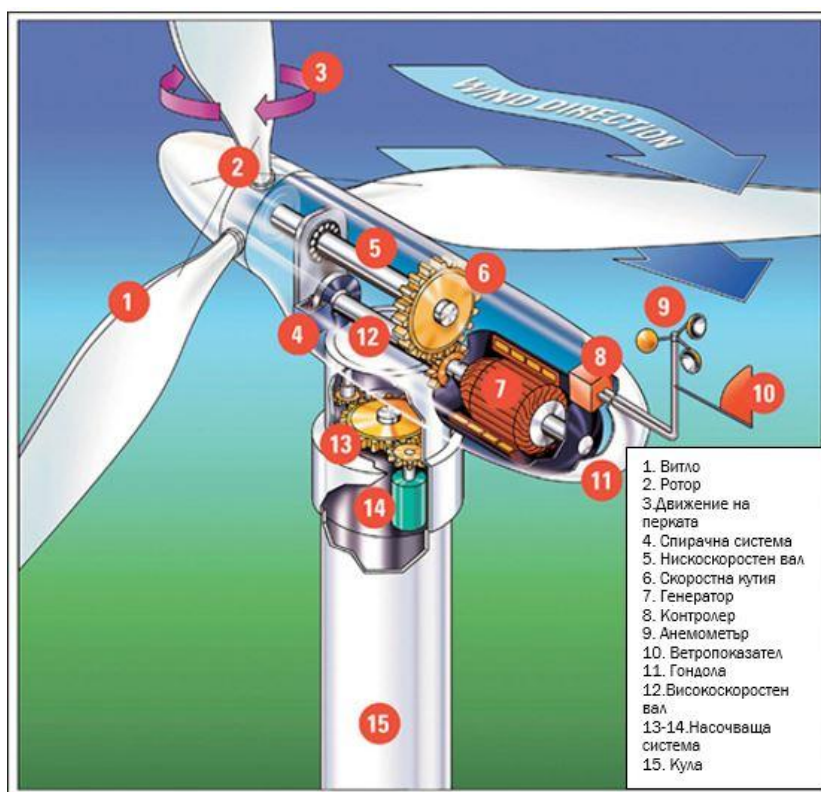
Индикативна схема на вятърна турбина е показана на **Фигура 8:**

Фигура 8. Индикативна схема на вятърна турбина

Гондолата с ротора е разположена в кулата, така че да може да се върти. Нейната посока се коригира автоматично спрямо преобладаващата посока на вятъра от регулаторния механизъм с помощта на азимутна система.

Вятърните турбини са с оптимизирана геометрия на перките, което позволява намаляването на шумовите емисии и по-лесното управление. Разрез на вятърна турбина е представен на **Фигура 9**:

Фигура 9. Разрез на вятърна турбина

При работата на ветрогенераторите кинетичната енергия на вятъра се прехвърля от перките (витла) през роторната главина на трансмисията. Вятърната енергия се превръща в ротационно движение, а посредством асинхронен двигател се превръща в електрическа енергия. Роторът се състои от три роторни перки, роторна главина, три въртящи се рамена и три pitch-редуктора за корекция на витлата. Перките са изработени от стъклопласти (композити от стъкло влакна, свързани с епоксидна смола/полиестер) с интегрирана мълниезащитна система (с множество рецептори за мълнии).

Освен системата за управление на ъгъла на перките, която служи като основна спирачка на ветрогенератора, компенсирайки поривите на вятъра, ветрогенераторът е оборудван също и с механична спирачка. Тя подпомага аеродинамичната спирачка, когато честотата на въртене се понижи и в резултат спира ротора. Спирачната сила се регулира от различни спирачни програми, в зависимост от причината за задействане на спирачката. Чрез спирачните програми се избягват върхови натоварвания в системата.

Роторът е свързан с предавателна кутия или още скоростна кутия, която служи за усилване и увеличаване на честотата на въртене до необходимата за генератора. Превръщането на уловената от ротора вятърна енергия в електрическа енергия, се извършва посредством асинхронен генератор с двойно подаване. Неговият статор е пряко свързан с ротора посредством специално контролирани честотни преобразуватели, свързани с мрежата на съоръженията. Генераторът се поддържа при оптимални температури на работа чрез затворен цикъл на охлаждане (чрез охлаждаща течност).

Азимутната система, позволява ефективна ориентация на гондолата, спрямо посоката на преобладаващия вятър. Скоростта и посоката на вятъра се измерват непрекъснато с два независими уреда на височината на главината. Ако ориентацията на гондолата се отклонява от посоката на вятъра над допустимия лимит, гондолата се насочва и коригира автоматично.

Гондолата се състои от три модула съдържащи механични компоненти и системи за контрол, които са отделени един от друг. Това позволява извършването на технически проверки на тяхната цялост и оперативния статут, което води до по-бързо и по-лесно тестване на място.

Предвижда се турбините да бъдат с активен контрол на посоката на отклонение на оста на турбината, който позволява насочването им при сравнително малки изменения и изместването им встрани при бурен вятър. Предвидени са и три независими захващания за отделните перки, спирачна система при бурен вятър и заключване на ротора при необходимост. Проектната скорост на вятъра, при която турбините ще работят с максимална производителност е между 15.5 – 18 m/s, но могат да работят и в диапазона от 3 m/s до 23 m/s.

Системите за управление на вятърните турбини включват датчици, събиращи данни за характеристиките на вятъра, генерираната енергия, вибрациите, нивото на смазочните материали, скоростта на ротора и генератора и други параметри, които се анализират от компютър. Информацията се обновява няколко пъти в минута.

Количеството на генерираната от вятърната турбина енергия зависи от съотношението между линейната скорост на върха на перките и скоростта на настъпващия вятър, както и от ъгъла на наклон на перките. В случай на вятър с ниска скорост турбината работи за максимално преобразуване на вятърната енергия в механична, т.е. функционира при максимален коефициент на мощността, благодарение на регулирането на това съотношение.

При по-високи скорости обаче енергията от въздушния поток се ограничава, за да се избегнат прекомерните натоварвания върху ротора и да се предотвратят структурните повреди на турбината.

Генерираното от ветрогенераторите напрежение ще се трансформира посредством повишаващи трансформатори в напрежение 20 kV, което посредством подземен кабел ще се отведе до подстанция „Босна 110 КУ“.

Конфигурирането на съоръженията за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори – 5 бр.), съответства на изискванията на чл. 141а на *Наредба № 14 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия*, като разстоянията между вятърните генератори са както следва:

- по посока на преобладаващия вятър $L1 = \text{от } 5 \text{ до } 7 \text{ пъти } D$ (D - дължината на диаметъра на ротора на турбините);
- по посока, перпендикулярна на посоката на преобладаващия вятър $L2 = \text{от } 3 \text{ до } 5 \text{ пъти } D$.

Съгласно чл. 141, ал.1 от *Наредба № 14 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия* разстоянието от генератора до територията на най-близкото населено място трябва да бъде не по-малко от 500 m.

Конфигурацията на ВТГ изпълняват тези изисквания, като най –малкото разстояние до територия на населено място е ~2 400 m (2,40 km – разположение на ветрогенератор в ПИ с идентификатор 32737.64.43, м. „Гъдриница“), спрямо териториите на населените места е показано на **Фигура 10.**, на която като основа е ползвана кадастралната карта, на землището на с. Индже Войвода община Созопол:

Фигура 10. Местоположение на най-близко разположения до населено място (с. Индже Войвода), ВТГ разположен в ПИ с идентификатор 32737.64.43, м. „Гъдриница“, земл. с. Индже Войвода

Чл. 142 от Наредба № 14 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия изисква на съоръженията да се проектират фундаменти, подложени на динамични натоварвания, в съответствие с изискванията на техническите нормативни актове и на техническите спецификации на производителя. Тези изисквания са относими и ще се спазят на етапа на изготвяне на работния проект за ИП.

(2) За съоръженията по ал. 1 се предвижда ефективна изолация от шум, вибрации и инфразвук при спазване изискванията на съответните нормативни актове. Това изискване е спазено от производителите на съоръженията. Очаква се избор на съвременни съоръжения с ниски шумови нива. Технологично вибрациите не са допустими при тези съоръжения и такива не се генерират при тяхната експлоатация. Горното се отнася и за инфразвукът, какъвто не се генерира от дейността на ВГ.

Електропреносна инфраструктура

С Решение № 464/15.03.2013 г. на Общински съвет Созопол, обявено в ДВ бр. 42/10.05.2013г. е одобрен ПУП-ПП за елементи на техническата инфраструктура, извън строителните граници на населеното място за обект: „Кабелно захранване - 20 kV за захранване на вятърни електроцентрали“ в обхват на ПИ 32737.62.26, 32737.62.46, 32737.62.53, 32737.94.5, 32737.64.27, с. Индже Войвода, общ. Созопол.

Съгласно становище на „EVN“ България, КЕЦ - Бургас обективизирано в Писмо с изх. № 112077926/21.01.2010г. относно състоянието на преносната техническа мрежа, позволява ветрогенераторите да бъдат присъединена чрез присъединителен електропровод 110 kV „Босна“ в сервитута на сервитута на преминаващия през имотите електропровод 110 kV ще бъде положен подземен кабел 20 kV, като ще се учреди сервитут с ширина 2 м от двете

страни на оста на кабела. На този етап издаденото становище на „EVN“ България, КЕЦ – Бургас е загубило правно действие, възложителят „УИНД ИНОВЕЙШЪН“ ЕООД е подал ново заявление към електроенергийния оператор свързано с начина на присъединяване на 5те ветрогенератори.

Инвестиционното предложение по своя обхват предвижда изграждане на 5 броя ветрогенератори с прилежаща инфраструктура и външна кабелна връзка с кабел ще се отведе до подстанция „Босна 110 Kv“. За присъединяването към подстанция „Босна“ в сервитута на сервитута на преминаващия през имотите електропровод 110 kV ще бъде положен подземен кабел 20 kV, като ще се учреди сервитут с ширина 2 м от двете страни на оста на кабела.

От всеки един ветрогенератор до главния електропреносен кабел 20 kV ще бъдат положени връзки, а главният електропреносен кабел положен в сервитута на електропровода 110 kV, които преминава през всеки един от имотите, с обща дължина на трасето 18 875 m.

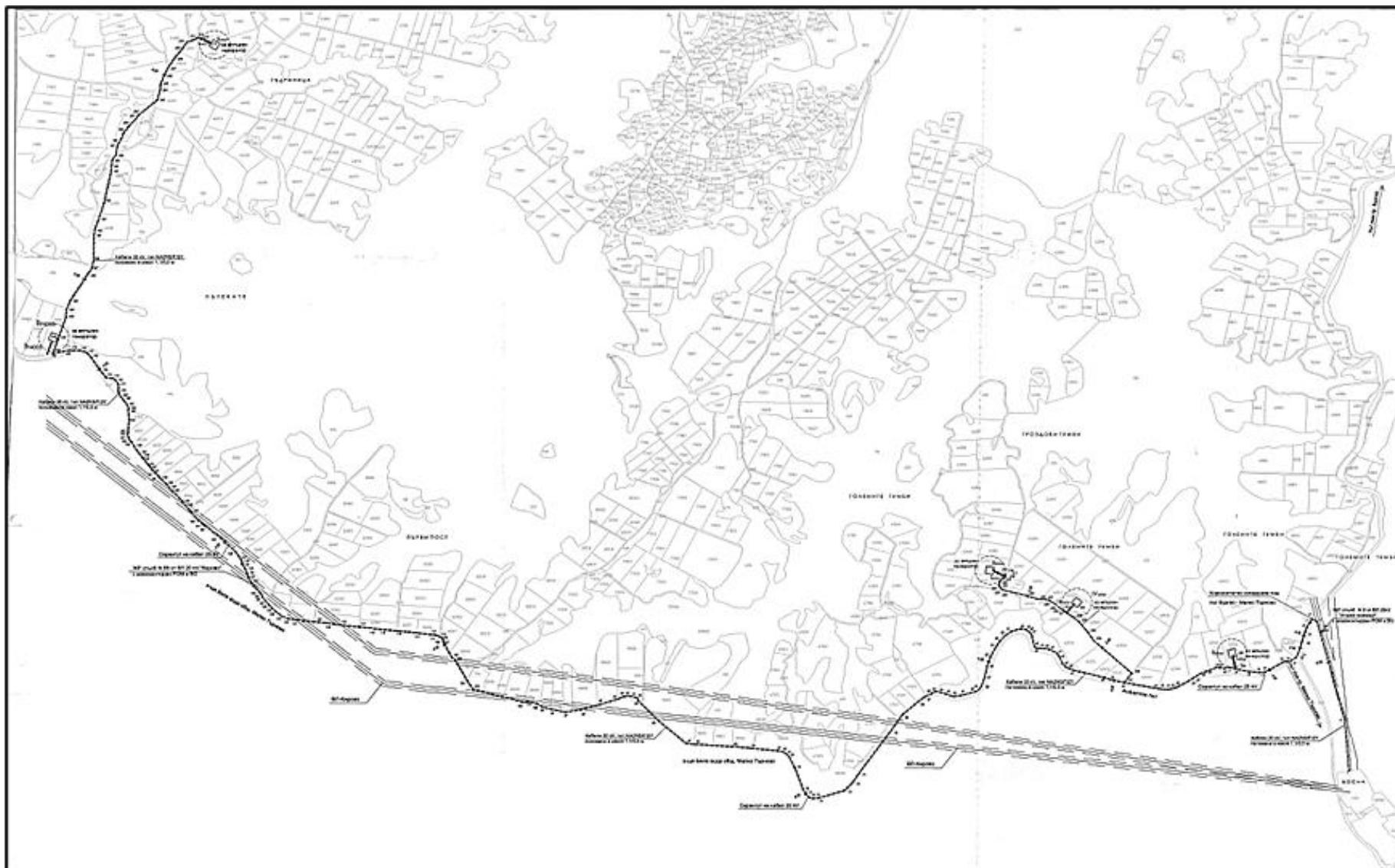
С инвестиционното предложение не се предвижда изграждане на повишаващи подстанции, съоръжения за съхранение на електрическа енергия, както и въздушни електропроводни линии.

Като **съпътстваща инфраструктура**, за присъединяване към електропреносната мрежа е предвиден подземен кабел 20 kV, водещ до подстанция „Босна“ в сервитута на преминаващия през имотите електропровод 110 kV, в който ще бъде положен кабела, като ще се учреди сервитут с ширина 2 м от двете страни на оста му.

На **следващата фигура** е показано местоположението на ветрогенераторите, на кабелните линии.

ЗАДАНИЕ за обхват и съдържание на Доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за:

„Изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия посредством силата на вятъра (ветрогенератори) в поземлени имоти с идентификатори 32737.62.74, 32737.62.76, 32737.62.80, м. „Големи тумби“, поземлен имот с идентификатор 32737.94.12, м. „Пътеките“ и поземлен имот идентификатор 32737.64.43 по КК на с. Индже войвода, м. „Гъдриница“, община Созопол, област Бургас“

Фигура 11. Местоположението на ветрогенераторите, и свързващата ги подземната кабелна линия 20 Кв

• Водоснабдяване и канализация

Характера на обекта не предвижда, водоснабдяване и канализация на обекта.

Реализацията на ИП не е свързана с водовземане и ползване (заустване) от/на повърхностни и подземни водни обекти. По време на строителството не се очаква емитиране на биогенни и опасни вещества, в това число приоритетни или приоритетно опасни вещества, при които се осъществява или е възможен контакт с води.

Не се предвижда водоснабдяване на отделните имоти в които ще бъдат разположени ветрогенераторите.

За наетите лица по време на строителството ще бъдат осигурени дезинфекционни кърпи за обтриване и мобилни химически тоалетни, които ще се обслужват и поддържат от фирмата доставчик на база сключен договор.

• Достъп до имотите

Това би позволило безпроблемното транспортиране на елементите на вятърните генератори, както и на специализираната техника, необходима за строителството.

Реализирането на инвестиционното предложение не е свързано с изграждането на нови пътища, а за транспортиране на елементите на турбините ще бъдат използван съществуващ асфалтов път Бургас-Малко Търново (Републикански път I-9) и третокласен път Републикански път III-908 - Босна-Варовник-Тагаревско ханче.

Инвестиционното предложение предвижда достъпът до поземлените имоти, в които ще бъдат разположени ветрогенераторите, да се осъществи в обхвата на съществуващите полски/селскостопански пътища, като при необходимост временно ще бъдат засегнати имоти само в участъците на уширенията в кривите и подходите от републиканските/общинските пътища, с цел осигуряване на минималните радиуси на завиване при доставката на компонентите на ветрогенераторите.

За достъп до конкретните имоти максимално ще се ползват съществуващите **зеделски (селскостопански) пътища**.

Съгласно изискванията на производителите има условия за т.н пътен габарит (свободно пространство встрани и над пътя) който трябва да бъде осигурен по време на транспорт на компонентите на ветрогенераторите. Пътните габарити в ширина и височина варират в зависимост от размерите на отделните съставни части на ветрогенераторите.

1.1.3. Връзка с други съществуващи/планирани инвестиционни предложения, планове (в т.ч. устройствени планове), програми и проекти

За целите на изследване на възможния **кумулятивен ефект** върху околната среда и човешкото здраве в резултат на реализирането на ИП е поискана информация по реда на *Закона за достъп до обществена информация* от Министерство на околната среда и водите, РИОСВ-Бургас и публичните регистри, относно разрешени, одобрени или процедираны към момента инвестиционни предложения, планове, програми и проекти както и такива в процес на процедиране в границите на засегнатите от настоящото ИП землище,

включително в границите на най-близките защитени зони. Получената информация ще бъде подробно анализирана и оценена в Доклада за ОВОС, както и в Доклада за ОСВ.

По отношение на **устройственото планиране** на засегнатите поземлени имоти от реализацията на ИП:

- е съобразено наличието на действащ Общ устройствен план (ОУП) за територията на община Созопол, съответно и необходимостта от изменение на действащия ОУП в обхвата на поземлените имоти в землището на с. Индже Войвода, съгласувано с РИОСВ-Бургас с *Решение №-БС-56-ЕО/28.03.2025 г.*;
- Територията на ИП не попада и в зона с рестрикции по отношение изграждането на ветрогенератори съгласно действалия до края на 2020 г. *Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници (НПДЕВИ 2012-2020)* и екологичната му оценка.

По отношение на **действащите за територията на ИП стратегически, планови и програмни документи, ИП е съобразено с тях и е с принос към изпълнение на целите им, в т.ч.:**

- Територията на ИП попада в обхвата на *Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион* с период на действие до 2027 г. Съгласно стратегията Североизточният район е с най-добри условия за усвояване на ветровата енергия. Изграждането на ВЕИ е посочено като една от възможностите за противодействие на климатичните промени. Със *Специфична цел 2.4 на Стратегията* се залага на териториално развитие и сближаване и осигуряване на устойчива околна среда, част от което е осъществяването на преход към нисковъглеродна икономика и изпълнението на по-високите цели в пакета климат/енергетика за 2030 г. за увеличаване на дела на ВЕИ, и насърчаване на общините в ЮИР, към развитието на този сектор. ИП съобразява максимално посочените в Стратегията ограничения, в т.ч. свързани с опазването на околната среда;
- За територията на община Созопол е *Програма за насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници и биогорива 2021-2030 г.*, като предложената в нея Административна мярка *„Подпомагане изграждането на ветроенергийни паркове от частни инвеститори.“*, е изцяло в съответствие с инвестиционното предложение;
- *План за интегрирано развитие на община Созопол за периода 2021-2027 г.* – съгласно Плана, по отношение на ролята му за повишаване на енергийната ефективност, внедряване на ВЕИ, намаляване на емисии от парникови газове и употреба на изкопаеми горива ПИРО Созопол позволява и адмираира всякакви инвестиции и мерки за повишаване на екологичната устойчивост на Общината, в т.ч., но не само, повишаване на енергийната ефективност, внедряване на мерки и дейности свързани с възобновяеми енергийни източници, намаляване на емисиите от парникови газове (които в момента не са с високи нива) и друг дейности.

Не са налични планове, стратегии и програми на местно, регионално, национално и на международно, в т.ч. европейско ниво, които да поставят ограничения към настоящото ИП.

1.2. Описание на основните характеристики на производствения процес, например вид и количество на ползваните суровини и материали, в т.ч. на опасните вещества от приложение № 3 към ЗООС, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението и капацитета на съоръженията за тяхното съхранение и употреба в случаите по чл. 99б ЗООС

1.2.1. Основни технологични процеси

Вятърната технология използва енергията на въздушните маси над земната повърхност, които са резултат от движението, предизвикано от топлината на Слънцето и движението на Земята. Въздухът задвижва перките на ветрогенератора, което води до директно производство на механична енергия, която се превръща в електрическа с помощта на електрогенератор. Наблюдава се превръщане на вятърната /кинетична/ енергия в електрическа енергия. За максимално производство на електроенергия е необходимо определено количество ветрови поток, което прави неразделна част от един ветрогенератор неговата система за ориентация.

Производственият процес при експлоатацията на ветрогенераторите се състои в производство на електрическа енергия от възобновяем енергиен източник – силата на вятъра. Посредством силата на вятъра се завърта перката на ветрогенератора, като въртеливото движение се предава от перката на скоростна кутия. Скоростната кутия увеличава оборотите и предава въртеливото движение от основния вал към генератора. Скоростната кутия се състои от три комбинирани елемента, планетна предавка и два паралелни вала на зъбна предавка. Зъбците на скоростната кутия са направени за максимална ефективност, ниски шумови нива и предотвратяване на вибрациите. Скоростната кутия има главна смазочна система с филтър система, свързана с високо скоростния вал, както и вторичен електрически филтър, който позволява почистването на масло до 3 μm , което намалява потенциален брой повреди.

Хидравличната система осигурява масло под налягане към три независими системи, контролиращи оборотите на ротора и мощността на генератора (ПИЧ система) и задвижващи механизми, механичната спирачка на високоскоростния вал и на спирачката на системата за отклоняване. Тя представлява независим задвижващ механизъм за всяка лопата и система от акумулатори, която осигурява шпунтово съединение в случай на авария – така системата реагира по-бързо от всички останали подобни системи, като поради наличието на акумулатори не се нуждае от батерии, за да работи.

ПИЧ системата работи в два случая: когато скоростта на вятъра е по-малка от номинала, ПИЧ ъгъл се използва за увеличение на електрическата мощност, придобивана при висока скорост на вятъра; когато скоростта на вятъра е по-голяма от номиналната, ПИЧ ъгъл се използва за осигуряване на необходимата номинална мощност на генератора.

Допълнително тази система контролира активирането на аеродинамичната спирачка в случай на авария, превключвайки вятърната турбина в режим на безопасност.

Ветрогенераторите са снабдени с мониторинг-системи, които постоянно проверяват различните сензори и вътрешни параметри – атмосферни условия (скорост на вятъра, посока на вятъра, температура на околната среда); вътрешни параметри – температура, ниво и налягане на маслото, вибрации, намотка на средно волтовите кабели и др.; статус на ротора – скорост на въртене и ПИЧ позиция.

Основната технология за присъединяване на електроенергията произведена от ветрогенераторите към електрическата мрежа е чрез асинхронен генератор, като скоростта на въртене се фиксира чрез честотата на електрическата мрежа. Генераторът може да бъде свързан директно към мрежата, но по-често се използва като честотен преобразувател. Мощните електронни преобразуватели в зависимост от мощността на ветрогенератора са по-добри при управление на енергията.

Кабелната мрежа 20 kV ще се изгради от силови кабели, положени в изкоп или в тръби съобразно детайли за различните участъци, които ще бъдат разработени допълнително в работния проект.

Основен параметър на всеки кабел е неговото капацитивно съпротивление спрямо оплетката, съответно спрямо земята. По същество една кабелна мрежа представлява трифазен кондензатор, който при свързване с мрежата генерира реактивна енергия.

Технологично кабелите ще се полагат в изкопи/траншеи, подземно по трасета на съществуващите полски пътища с оглед незасягане на обработваеми площи.

В нормален режим системата за управление на генераторите регулира техния $\cos \phi$, така че реактивната мощност на централата в точката на присъединяване да отговаря на изискванията по договора за присъединяване и на зададената за момента от диспечерите мощност и напрежение на шини.

В моментите когато централата не генерира мощност (безветрие, техническа профилактика, диспечерско задание) кабелната мрежа ще се поддържа под напрежение, за да се захранват системите за собствени нужди на ветрогенераторите. В този режим кабелната мрежа генерира реактивна енергия, която се отдава към електроенергийната система (ЕЕС) и следва да се компенсира, за да не се нарушават условията от договора за присъединяване.

1.2.2. Суровини и материали, необходими за реализацията на инвестиционното предложение

По време на строителството ще бъдат използвани:

Природни ресурси: За работниците, ще бъде осигурена бутилирана вода. Хумусът като природен ресурс, ще бъде отнет разделно преди започване на строителните работи и ще бъде временно съхранен на депо в рамките на сервитута до приключване на строителството, след което ще бъде използван по предназначение, за възстановяване на свободните от застрояване площи. Не се използват други природни ресурси.

Суровини и материали: ще се използват материали, доставяни от лицензирани фирми и притежаващи сертификат за качество и произход. Ще се използват строителна стомана, спомагателни елементи, бетон, инертни материали – трошен камък, пясък. Самите ветрогенератори ще са от сглобяема метална конструкция, която ще бъде доставяна на място със специализирана техника.

Количеството на използваните материали и суровини ще се определи с количествено-стойностните сметки към проекта.

По време на експлоатацията:

Нормалната експлоатация на ветрогенераторите не е свързана с ползване на природни ресурси. Като суровини и материали при ремонт и поддръжка на съоръженията ще се ползват хидравлични масла, смазочни масла, нехлорирани топлопредаващи и изолационни масла или съответни елементи на съоръженията от обслужващата фирма. Не се предвижда съхранението на суровини и материали, в т.ч. масла, на територията на обекта.

Съхранение на опасни вещества от Приложение № 3 на ЗООС:

В етапа на СМР, ОХВ ще бъдат налични единствено в оборудване – в МПС, използвани в строителството и транспорта на съоръженията (автомобилен бензин, дизелово гориво, смазочни масла).

В етапа на експлоатацията, в оборудване ще бъдат налични ограничени количества Синтетични хидравлични масла и Синтетични моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки.

Дейностите по производство на електроенергия от силата на вятъра не се класифицира с нисък или с висок рисков потенциал от възникване на големи аварии с ОХВС, поради което е извън приложното поле на глава Седма, раздел I на ЗООС.

1.2.3. Етапи на реализация на инвестиционното предложение

I етап: Проектиране

Етапът включва:

- изготвянето на инвестиционни проекти в две фази – технически и работен проект, изготвени в съответствие с *Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти*;

Въз основа на проектите, при спазване на изискванията на ЗУТ ще бъдат получени разрешения за строеж. Съгласно чл. 139 от *Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия* разрешението за строеж ще се издаде въз основа на одобрен Технически проект. Техническият проект ще бъде разработен в съответствие със строителните, техническите, противопожарните, санитарно-хигиенните и екологичните норми и стандарти и ще бъде

съгласуван със съответните ведомства, държавни администрации и експлоатационни предприятия.

II етап: Строителство

Строителството, се предвижда да е с продължителност около 24 месеца. Всички предвидени дейности, ще се извършват съобразно приети програми и планове за реализиране на обекта.

За съблюдаване на безопасното, ефикасно и професионално изпълнение на работите по време на изпълнението на строителството на ветрогенераторите и свързаните съоръжения ще има независим строителен надзор. Също така, строителният надзор ще изисква изпълняваните работи да отговарят на най-добрите строителни практики и да се извършват в съответствие с изискванията на всички разрешителни за обектите.

Организацията и последователността на строително-монтажните работи ще следва разработените *План за организация и изпълнение на строителството* (ПОИС) и *План за безопасност и здраве*, изготвен съгласно *Наредба № 2 от 2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи*.

За целите на строителството ще бъде изготвен и *План за управление на околната среда по време на строителството*. В плана ще бъдат заложени мерките за управление на околната среда, свързани със строителството, с които да се гарантира опазването на околната среда и предотвратяване или минимизиране на неблагоприятните въздействия.

По време на етапа на строителство ще се извършват следните основни дейности в тяхната последователност:

- **Мобилизация на строителните екипи;**
- **Подготвителни дейности:**
 - Доставка на фургони и временни преместваеми обекти;
 - Подготовка на складови зони и площадки;
 - Доставка и подготовка на оборудване и машини.
- **Земни работи при изграждане на обслужващи пътища:**
 - Разчистване на растителност (при наличност);
 - Изпълнение на изкопни работи;
 - Изпълнение на насип от подходящ материал до достигане на проектно ниво;
 - Разстилане и уплътняване.
- **Земни работи при изграждане на кранови площадки:**
 - Разчистване на растителност (при наличност);
 - Изземване и складиране на хумусен пласт;
 - Изпълнение на изкопни работи;
 - Изпълнение на насип от подходящ материал до достигане на проектно ниво;
 - Разстилане и уплътняване.

- **Земни работи при изграждане на фундаментите:**
 - Разчистване на растителност (при наличност);
 - Изземване и складиране на хумусен пласт;
 - Изпълнение на изкопни работи за достигане на проектната кота на фундамента;
 - Кофражни работи;
 - Армировъчни работи;
 - Бетонови работи.
- **Монтаж на ветрогенераторите;**
- **Транспортиране на оборудването, материалите, отпадъците;**
- **Разтоварване и монтаж на оборудването от крановете;**
- **Изграждане на кабелни трасета, изкопаване на траншеи, полагане на кабелите, засипване:**
 - Разчистване на растителност (при наличност);
 - Изпълнение на изкопни работи;
 - Полагане на кабелно трасе;
 - Изпълнение на насип от подходящ материал до достигане на проектно ниво;
 - Уплътняване на пластове.
- **Довършителни работи, възстановяване/рекултивация на терена;**
- **Демобилизация на строителните екипи.**

Не се предвиждат взривни работи. Хумусът ще отнет разделно и складиран на специализирани временни депа, като ще се съхранява така, че да не се смесва със земни маси и да се избегне увреждането му вследствие уплътняване.

Работен график

Строително монтажните работи ще се извършат за период около 24 месеца, като ще се работи 7 дни в седмицата, 8 часов сменен режим на работа съгласно изискванията на трудовото законодателство.

Работна техника (строителна механизация)

Доставката и монтажът на ветрогенераторите ще се осъществява със специализиран транспорт и строително-монтажна техника: моторизирани платформи и специален кран с голяма товароподемност и с много голяма височина на стрелата.

Основното технологично оборудване за обезпечаване на строителните дейности, при една работна площадка е представено в следващата таблица.

Таблица 2. Списък на техниката, която ще се използва по време на строителните дейности

Строителна механизация	Предназначение	Ниво на звукова мощност, Leq [dB(A)]	Мощност	Капацитет	Брой
Багер с кофа	Механизирани изкопи, вертикална планировка и др.	75	134 kW	27 t	1
Самосвал	Транспорт и доставка на материали, земни маси и др.	77	187 kW	23 t	2
Валяк	Уплътняване на земна основа	73	145 kW	18 t	1
Автокран	Подемна техника, строително-монтажни дейности	70	275 kW	35 t	1
Автокран (помощен)	Подемна техника, строително-монтажни дейности	75	400 kW	100+ t	1 (2)
Бетон-помпа	Бетонни работи, строителство на фундаменти	75	-	26 t	1
Бетоновоз	Доставка и транспорт на строителни работи / бетон	81	-	-	3
Булдозер	Разриване на земни маси	76	99 kW	~3 m ³ на греблото	1
Челен товарач	Превоз и товарене на земни маси	77	110 kW	~ 3 m ³ на кофата	1

Етапите при строителството на ветрогенераторите, включват подготвителни строителни дейности за изграждане на фундаменти на ветрогенераторите (изкопни работи, кофражни и армировъчни работи, бетониране, полагане на кабели и др.), и строително-монтажни дейности на самите ветрогенератори (повдигане и монтиране на кулите, главината, ротора с витлата).

Предвижда се, за всеки ветрогенератор монтажните дейности да започнат с разполагането на помощни автокранове, с които ще се сглобява основния кран, а той – ветрогенератора.

За всеки ветрогенератор, е предвидено монтажните дейности да започнат с разполагането на два автокрана, които ще бъдат издигнати по схема, предоставена от производителя.

След като отделните елементи на ветрогенератора бъдат доставени, всеки модул ще се издига с помощта на специализирани кранове и ще се фиксира/монтира на място. Монтажът ще се извършва с болтови връзки.

Примерна схема на строително-монтажните работи при издигането на ветрогенератор е представена на **Фигура 12**:

Фигура 12. Примерна схема на строително-монтажните работи (източник на изображенията: <https://www.cez.cz/en/energy-generation/wind-power-plant/cez-wind-power-plants/fantanele-cegealac-wind-park#gallery-9>)

След като се сглоби и фиксира кулата на ветрогенератора, следващата стъпка е да се монтира гондолата и главината на ротора. С помощта на кран, гондолата се издига до мястото на монтаж, след което се подвежда с фланец и се фиксира с болтови връзки към кулата. Тъй като монтажът на ротора е най-прецизния и сложен за изпълнение етап, разположението на крановете е съобразено с начина на монтаж на витлата към главината. По-често витлата се монтират на земята последващо и се повдига цялата роторна група с главината. Вторият вариант е роторните витла да се монтират последователно към предварително свързаната с гондолата главина, като се посрещат от монтажен екип и се притягат към главината на ротора.

За транспортиране на елементите на турбините до територията на поземлените имоти ще бъдат използвани републиканската и общинска пътна мрежа. Транспортът на компонентите и материалите до площадките за монтиране, ще бъде по вътрешни пътища, припокриващи се със съществуващите полски/селскостопански, които ще бъдат подсилени с трошен камък/чакъл за постигане на нужната носимоспособност за преминаване на тежкотоварни автомобили.

III етап: Експлоатация

Експлоатацията на ветрогенераторите е свързана с производството на електроенергия от възобновяем енергиен източник – вятър, и пренос на произведената електроенергия чрез подземни кабелни линии.

Работен график

В условия на нормална експлоатация ветрогенераторите, могат теоретично да работят 24 часа дневно и почти 365 дни в годината със сравнително малки допуски за планирани поддръжка и ремонти. Действително времето за експлоатация на всеки един генератор, ще зависи от специфичните за района на обекта ветроенергийни ресурси. Ветрогенераторите ще работят на автономен режим. В контролера за управление на процесите ще има компютърна система за диагностика и автоматично регулиране на производството на електрическа енергия.

Работна техника

Не се предвижда използването на тежка механизация и строителна техника, по време на експлоатацията. Работна техника ще бъде необходима при извършване на профилактика и ремонтни дейности на съоръженията.

Основният процес при експлоатацията на ветрогенераторите е преобразуването на енергия от вятъра в механична енергия, чрез турбина с три перки. Механичната енергия се преобразува в електрическа чрез редуктор, който задвижва асинхронен електрически генератор.

По време на етап „Експлоатация“, ще се извършват следните дейности:

- Периодичен оглед на съоръженията;
- Поддръжка и подмяна на елементи и системи на съоръженията (масла, електронно и електрическо оборудване);

Ремонти дейности по съоръженията

В условия на нормална експлоатация ветрогенераторите могат теоретично да работят 24 часа в денонощието и почти 365 дни в годината със сравнително малки допуски за планирани поддръжка и ремонт. Действително времето за експлоатация на всяка една турбина, ще зависи от специфичните за района на обекта ветроенергийни ресурси. Ветрогенераторите ще работят на автономен режим. В контролера за управление на

процесите ще има компютърна система за диагностика и автоматично регулиране на производството на електрическа енергия.

Дейностите по поддръжката ще се извършват през периоди на слаба ветрова активност, което ще сведе до минимум загубите при генериране на електроенергия.

Турбините ще започват да генерират електроенергия при скорост на вятъра от минимум 2.5 m/s. Ако скоростта на вятъра надвиши около 25 m/s/-21 m/s турбините ще спрат автоматично да генерират електроенергия.

Посещенията за поддръжка на съоръженията ще се извършват веднъж годишно от специализирани изпълнители, които ще проверяват и инспектират перките, крепежните елементи и експлоатационния срок на маслото.

IV етап: Закриване и рекултивация

Проектният експлоатационен живот на ветрогенераторите ще бъде минимум 30 години. Ако в края на експлоатационния период същите са все още е рентабилни от техническа и икономическа гледна точка, може да бъде продължена експлоатацията му за определен период, като елементите на ветровите генератори ще се подменят, но без това да изменя общите условия на ползване на обекта.

При извеждане от експлоатация или подмяна на генераторите, те се разглобяват, без да бъдат отделяни течности, масла, както и части от оборудването. Според сегашната практика свалените генератори или се продават, или се връщат на фирмата производител за ремонт и обновяване.

Ако след експлоатационния период, съоръженията не са икономически изгодни, то обекта ще бъде изведен от експлоатация. Всички основни компоненти и надземни конструкции ще се демонтират, съгласно проект за извеждане от експлоатация на обекта и последващото използване на земята ще бъде възстановено.

Етапът на **закриване и рекултивация** е свързан с разрушаване на изградените обекти и инфраструктура и възстановяване на първоначалния вид на терените. Закриването и рекултивацията се извършват въз основа на проект, съгласуван с компетентните органи, в т.ч. с органите по опазване на околната среда.

1.3. Определяне на вида и количеството на очакваните отпадъци и емисии (замърсяване на води, въздух и почви; шум; вибрации; лъчения - светлинни, топлинни; радиация и др.) в резултат на реализацията на инвестиционното предложение

1.3.1. По време на строителство

Емисии на замърсители във въздуха

В етапа на строителство съществува възможност за образуване на емисии основно на прахови частици и в следствие на осъществяването на строително-монтажните дейности,

свързани с изграждането на ветрогенераторите в община Созопол в съответствие с обхвата на инвестиционното предложение.

В допълнение, по време на строителството ще се изпускат и незначителни количества емисии на специфични замърсители от работата на двигателите на използваната строителна техника- азотни оксиди, въглероден оксид, прахови частици и други. Емисиите от двигателите на моторните превозни средства (МПС) ще са в незначителни количества предвид това, че най-вредните вещества се изпускат в атмосферния въздух при пускането на двигателите и до достигане на нормалната температура на работа, както и при работа на двигателя на празен ход, а дейностите по реализация на конкретното инвестиционно предложение ще се цели да се извършват по начин, който да сведе до минимум тези режими на работа.

Разпространението на емисиите на прахови частици от строителните дейности, ще зависи в голяма степен от специфичните климатични и метеорологични условия в момента на извършване на дейностите, както и от характеристиките на земните частици.

Трябва да се отчете, че подобно запрашаване се образува при извършването на всички земно-изкопни и други подобни строителни дейности, но то ще е краткотрайно и ограничено основно в рамките територията, в която се извършват дейностите.

В допълнение е важно да се отбележи, че по същество строително-монтажните дейности ще се извършват основно в заети със селскостопански култури обработваеми земи към момента (с изключение на един имот), от които и по настоящем при наличие на определени метеорологични условия, най-вече при сухо и по-ветровито време, се образува частично запрашаване в района, в резултат на отделянето на прах от сухата повърхност.

Генерирани отпадъчни води

Не се очаква генериране на други отпадъчни води от реализацията на инвестиционното предложение, освен водите от повърхностния отток от строителните площадки. За работниците, по време на строителството ще бъде осигурени мобилни химически тоалетни кабинни, които ще се обслужват и поддържат от фирмата доставчик на базата на сключен договор.

Замърсяване на почви

Замърсяванията на прилежащите земи, с аерозоли от отработени газове и прахови емисии в процеса на строителството ще са незначителни, предвид обхвата на изкопните дейности – единствено за фундаменти в стъпките на ветрогенераторите и съпътстващата инфраструктура (подземно кабелно трасе), и няма да се отразят върху качеството на почвите, в т.ч. в съседните имоти.

Възможни са локални замърсявания на почвите, с горива и масла единствено при възникнали аварии на техника – при тези случаи замърсеният участък следва да бъде отнет и управляван като опасен отпадък – съответно предаден на фирма, притежаваща разрешително за третирането му.

Въздействието се изразява в механично нарушаване на почвения генетичен профил в резултат на изземване на хумусния хоризонт и земни изкопни работи (за полагане на фундаменти) и свързаните с това качествени и количествени загуби на почвени материали. Нарушенията върху почвата са ограничен обхват в рамките на отредените терени. Увреждането е еднократно, свързано със строителните работи, и в голяма степен обратимо след приключването им.

Необходимо е съхраняване на отнетия хумусен пласт отделно от останалата земна маса в границите на съответния имот, и неговото последващо използване по предназначение – за вертикалната планировка на свободните от застрояване площи.

Изкопаните земни маси ще бъдат съхранявани временно в рамките на имотите до изкопите за фундаментите, като се очаква същите да бъдат използвани изцяло за обратно насипване и вертикална планировка. При формиране на излишък, същият ще бъде извозен до депо, съгласувано с община Созопол.

Генерирани отпадъци

При изграждане на обектите на ИП, се очаква генериране на строителни и битови отпадъци. Количествата ще бъдат изчислени в подробните количествено-стойностни сметки към работния проект.

Класификацията на отпадъците, които ще се отделят по време на строителството съгласно *Наредба № 2 от 23 юли 2014 г. за класификация на отпадъците* е посочена в **Таблица 3:**

Таблица 3. Видове отпадъци по време на строителството

Наименование	Код на отпадъка
Бетон	17 01 01
Дървесен материал	17 02 01
Пластмаса	17 02 03
Смеси от метали	17 04 07
Кабели, различни от упоменатите в 17 04 10	17 04 11
Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03	17 05 04
Изкопани земни маси, различни от упоменатите в 17 05 05	17 05 06
Смесени битови отпадъци (ще се генерират от жизнената дейност на работниците изпълняващи строителни дейности)	20 03 01

След приключване на строително-монтажните работи изкопаните земни маси ще бъдат ползвани за обратни насипи и оформяне на терена около стълбовете, като при излишък същият ще бъде транспортиран до депо, съгласувано с Община Созопол

Смесените битови отпадъци ще се събират в подходящи пластмасови чували, и ще се извозват до базата на сметосъбиращата фирма в района.

Строителните отпадъци ще се съхраняват временно на обособени за целта площадки в границите на предвидените имоти, на мястото на образуването им, и ще се управляват в

съответствие с План за управление на строителните отпадъци и ще се предават приоритетно за оползотворяване, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, на фирми притежаващи съответните регистрационни/разрешителни документи.

Не се очаква генериране на отпадъци от моторни масла и горива от строителната и транспортна техника – ремонтът и смяната на масла ще се извършва в специализирани сервиси, а не на строителните площадки.

Генериране на шум, вибрации и лъчения

Шум

По време на строителството, ще се генерира основно шум от движението и работата на транспортната и строителна техника. Очакваните стойности, са нормални за работна среда и непревишаващи допустимите норми при ползване на подходящи лични предпазни средства от работещите. Въздействието е в рамките на строителните обекти и непосредствена близост, временно, в рамките на работния ден. На въздействието ще са изложени работещите по време на строителството, като с подходящи лични предпазни средства и спазване на нормативните изисквания за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд не се очаква значително въздействие.

Отдалечеността на зони и обекти, с нормиран шумов режим изключва възможността за превишение на норми за шум, по време на строително-монтажните работи в такива зони и обекти.

Вибрации

Основни източници на общи вибрационни въздействия в различните подобекти на ветрогенераторите, са строително-монтажната техника и механизация и транспортните средства (предимно тежките автомобили). Строителните машини, тежката техника за изкопи и подравняване, различните стационарни и преносими инструменти и устройства за рязане и пробиване са характерни преди всичко с локалните си вибрации. Обикновено машините, които създават повишени нива на шум са и източници на вибрации. Тези вибрации могат да са сериозен фактор само за част от персонала, при положение, че експозицията е над половината от работната смяна и ако стойностите превишават установените норми.

Строителните дейности, не са източник на йонизиращи и нейонизиращи лъчения.

1.3.2. По време на експлоатация

Емисии на замърсители във въздуха

Експлоатацията на ветрогенераторите, не е свързана с организирани емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

Генерирани отпадъчни води

Експлоатацията на ветрогенераторите не е свързана с генериране на отпадъчни води.

Замърсяване на почви

При експлоатацията на ветрогенераторите не се отделят замърсители, съответно съоръженията не представляват източник на замърсяване на почвите. Движението на техниката, при дейностите по поддръжка ще се осъществява по предвидените за това пътища, без да се засягат имоти с почвена покривка.

Генерирани отпадъци

Нормалният процес на експлоатация на съоръженията, не е свързан с генериране на отпадъци. Такива са възможни при ремонтни дейности и дейности по поддръжка на съоръженията, като възможните видове отпадъци са:

- код 13 01 11* синтетични хидравлични масла;
- код 13 02 06* синтетични моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки;
- код 16 02 14 излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в кодове 16 02 09 до 16 02 12.

Генерираните отпадъци, няма да бъдат съхранявани на територията на обекта. Същите, след отстраняване от съоръженията (ветрогенератори), ще се транспортират въз основа на договор от специализирани фирми, осъществяващи техническото обслужване и профилактика на ветрогенераторите, притежаващи и съответните документи по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*.

Генериране на шум, вибрации и лъчения

Шум

По време на експлоатацията на обекта източници на шум в околната среда, ще бъдат вятърните генератори. По смисъла на *Закона за защита от шума в околната среда* и *Наредба № 6 за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда*, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението, шумът от ветрогенераторите следва да се определи като постоянно действащ, с променливо във времето ниво, зависещо от скоростта на вятъра.

В зависимост от типа, мощността и скоростта на вятъра, ветрогенераторите излъчват звукова мощност с различно ниво, като шумовата емисия е на значителна височина над земната повърхност. Това от една страна отдалечава източника на шум, от друга страна създава условия за безпрепятственото разпространение на звука до надземни обекти. Най-общо, нивата на шума бързо намаляват с отдалечаването от съоръжението, като подробна оценка на разпространението на шума и очакваните най-високи нива на шум в най-близките зони и обекти с нормиран шумов режим ще бъде направена в Доклада за ОВОС.

Електромагнитни полета

Източник на електромагнитни полета в района, е въздушния електропровод с напрежение 110 kV, преминаващ през имотите. С инвестиционното предложение не се

предвижда изграждане на нови електропроводи, т.е. допълнителни източници на електромагнитни полета в обхват на ИП.

У нас, съгласно „БДС 12.1.002/78. Норми и правила по охрана на труда при работа в електромагнитни полета с промишлена честота“, са възприети норми за престой в електрическо поле, спазването на които гарантира липсата на неблагоприятно въздействие.

Вибрации

Вибрации от работата на ветрогенераторите могат да се емитират единствено при некачествен монтаж, като устройството им е проектирано така, че при вибрации работата на генератора автоматично да спира.

Вибрациите, които могат да възникнат при определени метеорологични условия за въздушните електропроводи, се „гасят“ с предвидените за целта „виброзаглушители“ и не се разпространяват в околното пространство.

Светлинни ефекти

Експлоатацията на ветрогенераторите е съпроводена с оптични ефекти, причинени от витлата на турбините. Тези ефекти се разделят на ефекти на засенчване и на отражение на светлина, създавани от витлата на турбините. И двете явления се характеризират с периодичност на поява, зависеща от оборотите на пропелера, от взаимното разположение на слънцето, вятърните турбини и зоните с присъствие на хора, посоката на вятъра, а също и от интензивността на слънчевото греене.

Засенчването, създавано от витлата на вятърните турбини, представлява периодично изменение в осветеността на дадена точка от земната повърхност, сгради или други обекти. Честотата на засенчването за дадена точка е пряко свързана с оборотите на вятърната турбина в конкретния момент, а времето на засенчване зависи освен от горепосочените четири фактора и от диаметъра и ширината на витлата.

Отражението на светлина (отблясъци) възниква в резултат от отразяването на слънчевите лъчи от перките на турбините. Освен посочените по-горе фактори върху появата на отблясъци от витлата оказва влияние и ъгълът на завъртане на лопатите спрямо оста им.

Ветрогенераторите ще бъдат с подходящо за околния ландшафт оцветяване, като подробна оценка на светлинните ефекти и въздействието им върху околната среда и човешкото здраве ще бъде направена в Доклада за ОВОС.

Експлоатацията на съоръженията, не е свързана с генерирането на други вредни физични фактори.

1.3.3. По време на закриване и рекултивация

Емисии на замърсители във въздуха

При закриване и рекултивация, не се очаква да има организирани източници на емисии в атмосферния въздух. Замърсяването на въздуха ще се свързва с работата на тежкотоварната техника, както това е валидно за периода на строителството.

Генерирани отпадъчни води

След закриване на обекта, няма да се генерират отпадъчни води на територията на имотите.

Замърсяване на почви

Аналогично на етапа на строителство.

Генерирани отпадъци

От дейностите по разрушаване на обектите, ще се генерират строителни отпадъци като за периода на строителство, като на този етап не могат да бъдат прогнозирани количества. Смесени битови отпадъци с код 20 03 01 ще се генерират от жизнената дейност на работниците изпълняващи дейностите по време на този етап. Всички видове отпадъци ще се предават за последващо третиране на фирми, притежаващи необходимите регистрационни документи и разрешителни по реда на Закона за управление на отпадъците.

Генериране на шум, вибрации, лъчения

Аналогично на етапа на строителство, ще се генерират шум и вибрации от движението и работата на строителната и транспортна техника. Очакваните стойности са обичайни за работна среда и непревишаващи пределно допустимите норми за съседни обекти и зони с нормиран шумов режим.

2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

2.1. Нулева алтернатива

Приемането на „нулева алтернатива“ или нереализирането на ИП ще доведе до запазване на съществуващото предназначение и ползване на цялата територия на всички имоти.

На местно/локално ниво това ще означава използване на цялата територия на имотите за земеделски нужди.

Имотите предмет на ИП, са с отреждане за предназначение за производствени нужди (съгласно действащите ПУП), съответно урбанизирана територия, с НТП „За електроенергийното производство“, което означава че за тях е допустимо реализиране на такива дейности в бъдеще. От тази гледна точка следва да се отбележи, че по-голямата част от производствените дейности (в т.ч. от първичния и вторичния икономически сектори и част от дейностите на третичния сектор) са със значително по-неблагоприятно въздействие сравнено с изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите.

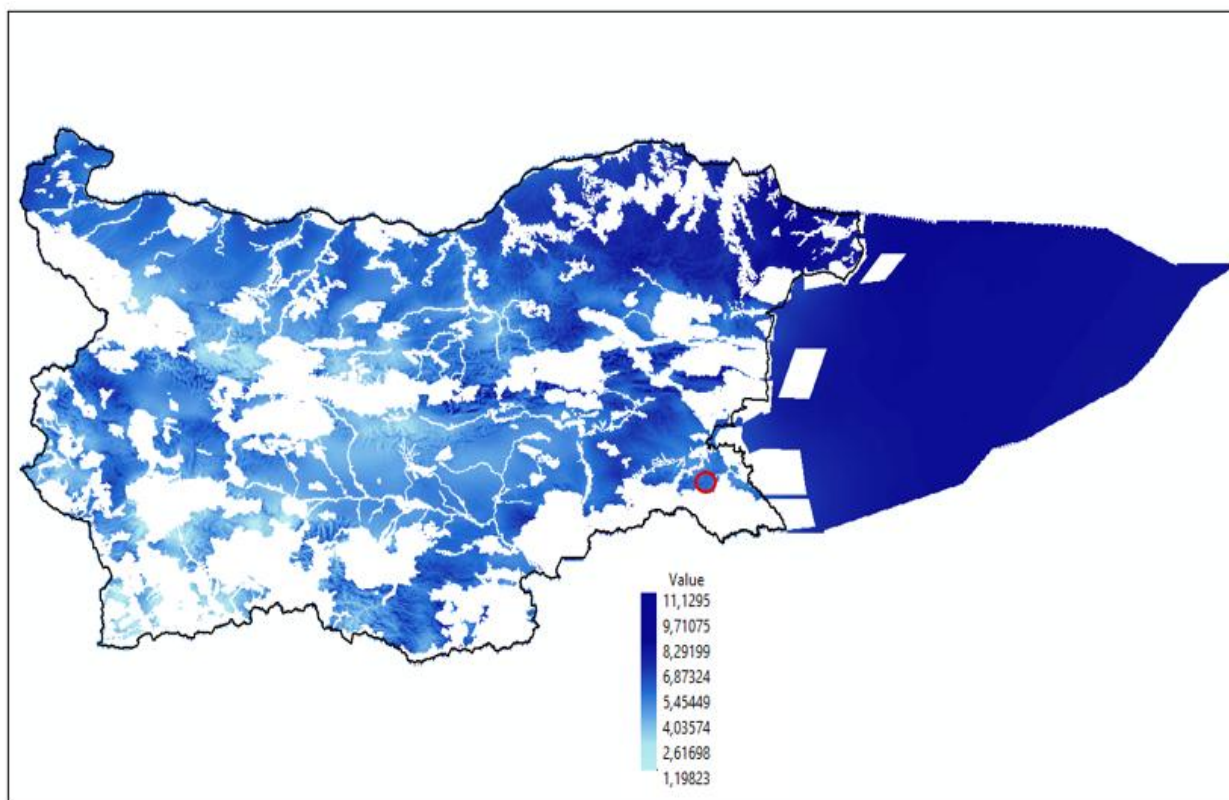
На национално и регионално ниво, това е свързано с пропускане на възможността за добив на електроенергия от ВЕИ, съответно принос за енергийната независимост и повишаване на дела на зелена енергия в енергийния микс на страната, в т.ч. за осъществяване на декарбонизация и постигане на климатична неутралност.

За целите на ОВОС „нулевата“ алтернатива ще бъде използвана в анализите и оценките като базово състояние на аспектите на околната среда, спрямо което ще се оцени възможното въздействие на ИП.

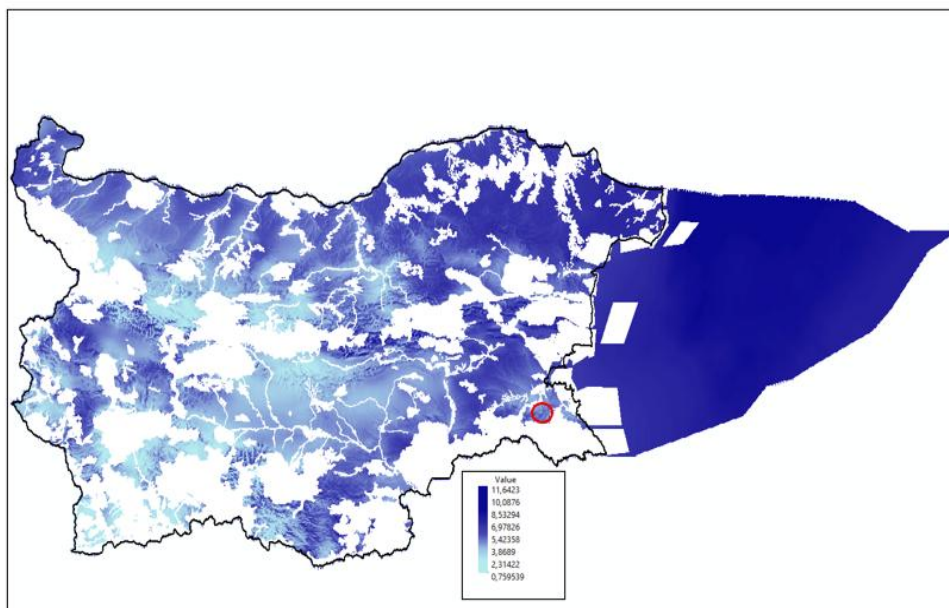
2.2. Алтернативи за местоположение на ИП

Водещ критерий за избор на местоположение на ветрогенераторите е наличието на ветрови ресурс. Характеристиките на ветровия ресурс като скорост, плътност и постоянство определят неговия потенциал за електропроизводство, т.е. фактори извън възможността за човешка намеса.

Предварителното определяне на ветровия потенциал за целите на проекти за ветроенергийни централи или съоръжения, се извършва чрез анализиране на данни от измервания от климатични станции, разположени в изследваната област, като едновременно с това се използват и метеорологични математически модели за прогнозиране на разпределението на ветровия поток на определена височина над топографския релеф и с цел сравнителна оценка на съседните области.

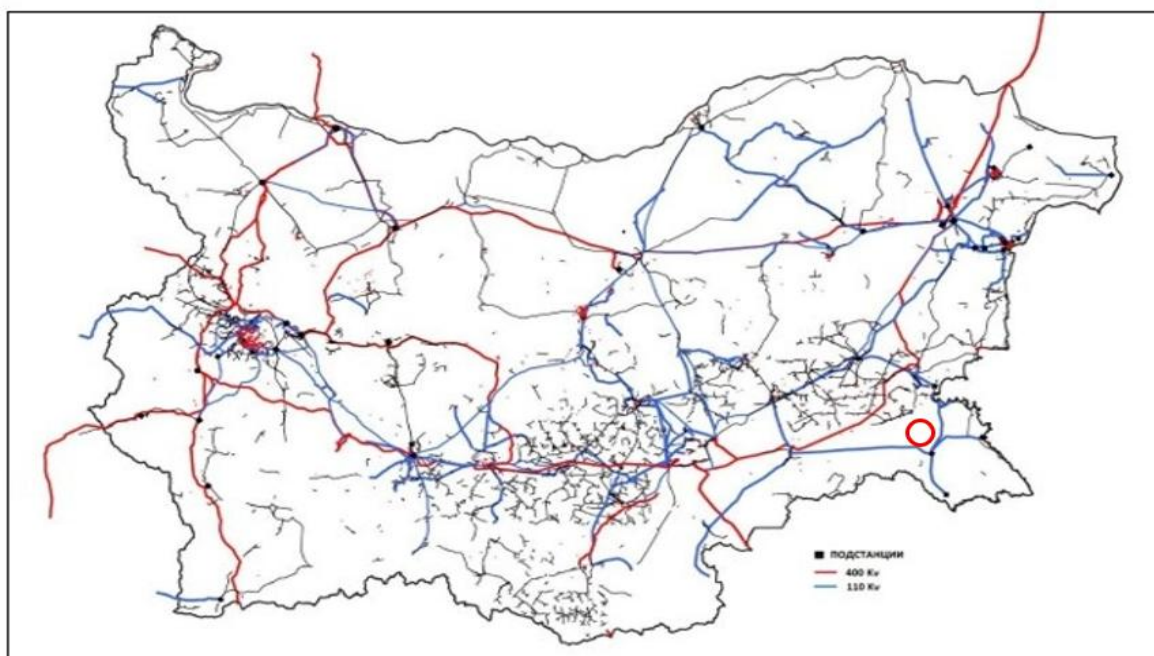

Фигура 14. Местоположение на ИП (с червен контур), спрямо модел на средната скорост на вятъра на 150 м височина (обезцветени са териториите на защитените зони от Натура 2000), източник на данните: *Global Wind Atlas* (*value-средна скорост на вятъра на 150 m/s)

Фигура 15. Местоположение на ИП (с червен контур) спрямо модел с коефициент на капацитет/мощност за годишния добив на енергия от вятърна турбина на 100 м височина. Повисоките коефициенти на капацитет показват по-висок годишен добив на енергия. Обезцветени са териториите на защитените зони от Натура 2000, източник на данните: Global Wind Atlas (*value-средна скорост на вятър на 100 m/s)

Друг водещ критерий при избора на местоположение е наличието и близостта до електропреносната мрежа и нейните елементи.

Фигура 16. Местоположение на ИП (с червен контур), спрямо електропреносната мрежа, източник: „ЕСО“ ЕАД

Алтернативи за местоположение на ВТГ извън територията на община Созопол не са разглеждани, тъй като за проектът и ИП е издадено *Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № БС-22-08/30.11.2010 г.* от директора на РИОСВ-Бургас.

Съгласно чл. 99, ал. 12 от *Закона за опазване на околната среда* решението е загубило правно действие, и в тази връзка е необходимо провеждане на нова процедура по реда на ЗООС и Наредбата за ОВОС, и в тази връзка с оглед максимално използване на ветровия ресурс на района и при отчитане на ограниченията свързани със собствеността и правата на ползване на поземлените имоти.

Преди придобиване на права върху земеделските земи, свързани с проекта, на базата на изискванията и ограничителните параметри за разполагане на ветроенергийни паркове, Възложителят е проучвал няколко алтернативни района в други географските области Добруджа и Лудогорие, но поради комплексни ограничения, сред които натовареност на територията с други ВЕИ проекти, липса на подходящи точки за присъединяване, близост до защитени територии и защитени зони по НАТУРА-2000; наличие на площи, за които са издадени разрешения за търсене и проучване и концесии за добив подземни богатства; собственост на земята и земеползване, територии на населени места и др., тези райони са отхвърлени.

2.3. Алтернативи за размера и мащаба на ИП

Избора на типа и позициите на вятърните турбини, както и конфигурацията и местоположението им, е направен въз основа на критерии като:

- Оптимален вятърен потенциал на района;
- Енергийната ефективност на вятърните турбини (коэффициент на полезно действие);
- Ниската атмосферна турбулентност;
- Местният наклон на релефа и пригодността на земната основа;
- Минималното странично разстояние между две последователни вятърни турбини, когато те са разположени срещу вятъра, за да се сведе до минимум ефектът от аеродинамичното засенчване;
- Преобладаващите посоки на вятъра въз основа на статистическия анализ на данните за вятъра;
- Нормативните изисквания, приложими критерии и стандарти.

Като се отчете факта, че за имотите предмет на ИП, има одобрени и действащи ПУП-ПРЗ, и същите са с променено предназначение, всички урбанизирана територия, с НТП – „за електроенергийно производство“.

В тази връзка не са разглеждани конкретни алтернативи/варианти за размер и мащаб на инвестиционното предложение.

2.4. Алтернативи за тип на ветрогенераторите

Възможностите за реализацията на ИП, в случая са свързани с използването различни видове вятърни турбини, което включва различни модели ветрогенератори влизащи в заложените на този етап максимални технически параметри, посочени в *Таблица 1*, а именно:

- **Височина на кулата (пилона): 120 m;**
- **Диаметър на ротора: 126 m;**
- **Обща производствена мощност: 17,5 MW.**

Окончателният избор на моделите, които да бъдат монтирани, ще бъде извършен след приключване на процедурите по одобрение на настоящото инвестиционно предложение. До момента не са налични договорни условия за закупуване на конкретни модели, предвид ранния етап на реализация на инвестиционното предложение и възможността в бъдеще те да се окажат недостъпни (съответно може да се наложи реализацията на друг модел с подобни характеристики или комбинация от два или повече вида генератори).

Предвид гореизложеното, на този етап от реализация на инвестиционното предложение не е налична достатъчна база, въз основа на която да се конкретизират окончателно моделите на турбините и съответно не се представят като алтернативи конкретни модели.

За целите на оценката, в ДОВОС следва да се използват максималните стойности на параметрите на тези съоръжения (височина, диаметър на ротора, генерирана нива на шум и др.), в съответствие с принципа на предпазливостта/превантивността – оценка на максимално възможните нива на потенциалните въздействия.

2.5. Алтернативи за технологии за ветрогенератори

Съществуват няколко основни вида ветрогенератори, които се различават по технологията, която използват за генериране на електроенергия:

- Ветрогенератори с хоризонтална ос на въртене (Horizontal Axis Wind Turbines - HAWT): Това са най-популярните и широко използвани ветрогенератори. Те имат лопатки, които се въртят около хоризонтална ос, перпендикулярна на посоката на вятъра. Този тип ветрогенератори може да бъде разделен на подкатегории като Onshore (поставени на суша) и Offshore (поставени в морето). Тук спадат и ветрогенератори с променлива геометрия, вкл. съвременните генерации ветрогенератори с механизми за променлива геометрия на лопатките, за да се адаптират към различни ветрови условия и да постигнат по-голяма ефективност;
- Вертикални ветрогенератори (Vertical Axis Wind Turbines - VAWT): Вертикалните ветрогенератори имат лопатки, които се въртят около вертикална ос. Те са по-компактни и по-лесни за инсталация в ограничени пространства, но обикновено имат по-ниска ефективност спрямо хоризонталните ветрогенератори.
 - а. Съчменени ветрогенератори (Darrieus Wind Turbines): Това е подтип на вертикалните ветрогенератори, при които лопатките приличат на съчменици и са подредени във форма на окръжност. Те могат да използват

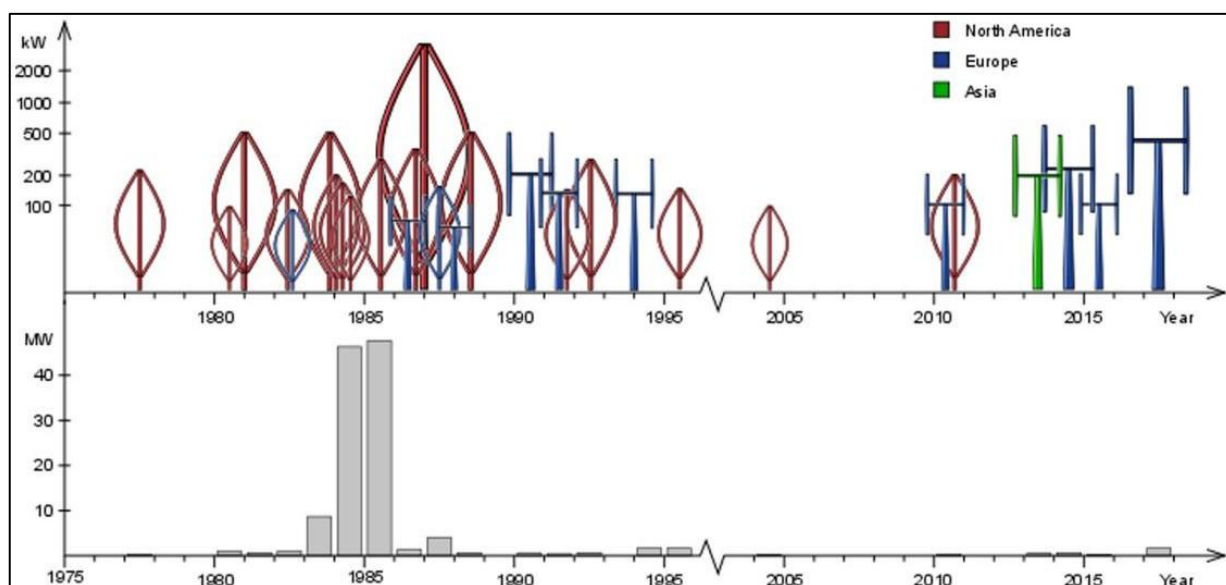
вятър от всякаква посока, но също така имат някои технически предизвикателства;

- b. Савониус ветрогенератори: Това са други вертикални ветрогенератори със специфичен дизайн на лопатките, наподобяващи изгледа на лъжичка. Те са по-малко ефективни, но са устойчиви на променливи посоки на вятъра;
- c. Ветрогенератори с вертикална ос на въртене и хоризонтални лопатки: Този тип ветрогенератори комбинират хоризонтални лопатки с вертикална ос на въртене. Това може да комбинира някои от предимствата на двете основни конфигурации.

Технологичните и техническите различия между ветрогенераторите са значителни. Тези различия имат съществено значение за диапазона на ветровите скорости, в които инсталациите поддържат висок КПД. При избора на ветроенергийна инсталация е необходимо да се определи диапазонът на скоростите, характерен за дадено местоположение, и да се подбере инсталацията, която най-ефективно ще работи в този диапазон.

Когато става дума за търговска употреба, вятърните турбини с вертикална ос (Vertical Axis Wind Trbines/VAWT) и останалите разновидности оставят далеч назад по отношение на скалиране и производителност. (Horizontal Axis wind Turbines/HAWT) произвеждат десет пъти повече електроенергия от средна вятърна турбина с вертикална ос.

От 1970 г. насам има няколко проекта VAWT с инсталирани турбини, като мнозинството включват Darrieus турбини, построени в Северна Америка през 80-те години, и Н-роторите, които се подновяват през 2010 г.

Фигура 17. Развитие на ветрогенераторите с вертикална ос VAWT (Източник: Möllerström, Erik et al. 2019)

Причините, поради които VAWT технологията и останалите разновидности не успяват да конкурират напълно вятърните турбини с хоризонтална ос (HAWT) и да се наложат като реална алтернатива на HAWT, са многобройни и сложни. Вятърните турбини с вертикална ос са забележимо неефективни при високоскоростни вятърни потоци поради крайно ниските си начални моменти и проблеми с динамичната стабилност. Много от прототипите на VAWT са страдали от различни конструктивни проблеми, като мнозинството инсталирани средни или големи съоръжения са се сблъскали с проблеми в устойчивостта и издръжливостта на материалите. Липсата на дългосрочен интерес от страна на индустрията, финансиращите организации и регулаторите, както и наличието на надеждни HAWT са сред основните причини, тази технология да не се доразвие и наложи на пазара като алтернативна.

Фигура 18. Ветрогенератори с вертикална ос по модела на Дариус (Ф-конфигурация) и H-тип.
(Източник: Möllerström, Erik et al. 2019)

Изборът на алтернатива за ветрогенератори с хоризонтална ос може да бъде обоснован с няколко ключови фактора. Първо, тази технология е доказала ефективността си в генерирането на електроенергия от вятъра през многогодишен опит. Ветрогенераторите с хоризонтална ос предлагат по-висок коефициент на използване на вятърната енергия, като по този начин увеличават продуктивността на инсталацията.

Също така, хоризонталните ветрогенератори са добре развита технология, съпътствана от голям брой налични на пазара модели и компоненти. Това улеснява избора и поддръжката на оборудването, както и намалява времето за доставка и монтаж. Инфраструктурата за ветрогенератори с хоризонтална ос е по-лесно интегрируема в околната среда и съществуващата инфраструктура.

В съчетание с постоянните подобрения в дизайна и технологичните иновации, ветрогенераторите с хоризонтална ос продължават да са най-разпространената технология за вятърни паркове на сушата и в морето.

Основните технологични предимства на ветрогенераторите с хоризонтална ос на въртене:

Ефективност и Производителност: Ветрогенераторите с хоризонтална ос са обичайно по-ефективни в преобразуването на вятърната енергия в електрическа. Технологичните подобрения в конструкцията на лопатките и генераторите са позволили по-висока производителност при по-разнообразни вятърни условия.

Скалируемост: Този тип ветрогенератори е лесно скалируем, което позволява построяването на ветропаркове с различен капацитет - от няколко десетки до стотици мегавати. Ветрогенераторите с хоризонтална ос имат възможност за промяна на височината на разположение на ротора и следователно по-добре да се оползотворява вятърната енергия на дадена територия.

Стандартизация: Хоризонталните ветрогенератори са широко признати и стандартизирани, което улеснява проектирането, инсталирането и поддръжката им.

Икономическа конкурентоспособност: В сравнение с някои алтернативни технологии за производство на енергия, хоризонталните ветрогенератори предлагат добра комбинация от инвестиционни разходи, производство на енергия и разходи за поддръжка.

Доказана Технология: Хоризонталните ветрогенератори са на пазара в продължение на десетилетия и имат доказана надеждност и дълъг живот.

Системи за Оптимизация: С развитието на технологиите за мониторинг и управление, ветрогенераторите се включват в съвременни умни мрежи (смарт грид), което позволява по-ефективно управление на производството и дистрибуцията на енергия.

Изборът на технологията HAWT при проектирането за целите на ИП е въз основа на цялостен анализ на специфичните условия на проекта, включително наличността на вятърни ресурси, характеристиките на обекта, екологичните съображения и икономическата жизнеспособност. Изборът на тази технология е оправдан от нейната доказана ефективност, надеждност, стандартизирани индустриални практики и цялостна пригодност за оптимално производство на енергия.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

3.1. Климатични и метеорологични условия, изменение на климата

Най-характерната черта на климата в Република България е неговата преходност между умерения и средиземноморския климат. От север на юг стойностите на климатичните елементи се изменят от такива, характерни за умереноконтиненталния климат в стойности на континентално-средиземноморския климат.

По-конкретна климатична подялба на Република България е извършена от много български климатолози през последните близо 100 години, като най-често територията на страната се дели на две основни климатични области и четири подобласти, като техните точни граници, макар и незначително, варират в разпределението на територията, според различните климатолози.

За целите на настоящия анализ е използвано едно от най-популярните разпределения на климата по райони, извършено от Л. Събев и Св. Станев, публикувано през 1959 г.

Фигура 19. Климатично райониране на Р. България (Л. Събев и Св. Станев, 1959 г.)

В съответствие с посоченото на горната фигура основно райониране, цялата територия на страната се разделя на две основни климатични области. Това са Европейско-континенталната (А) и Континентално-средиземноморската (В) климатични области.

Всяка от една от тези две климатични области включва по две подобласти:

- Умерено-континентална подобласт (А1) и Преходно-континентална подобласт (А2) на Европейско-континентална климатична област;
- Южnobългарска подобласт (В1) и Черноморска подобласт (В2) на Континентално-средиземноморската климатична област.

Климатът в района на инвестиционното предложение, в рамките на територията на община Созопол, може да се определи като попадащ в обхвата на *Черноморската климатична подобласт*.

Черноморската област се простира в меридионално направление, успоредно на черноморския бряг и заема ивица с площ 40 - 60 км. От север на юг тя последователно обхваща съответните най-източни части на Дунавската равнина, Предбалкана, Стара планина, Бургаската низина и източните разклонения на Странджа.

В Черноморската климатична област климатът се формира освен под влиянието на атмосферната циркулация, характерна за тази част на Балканския полуостров и под

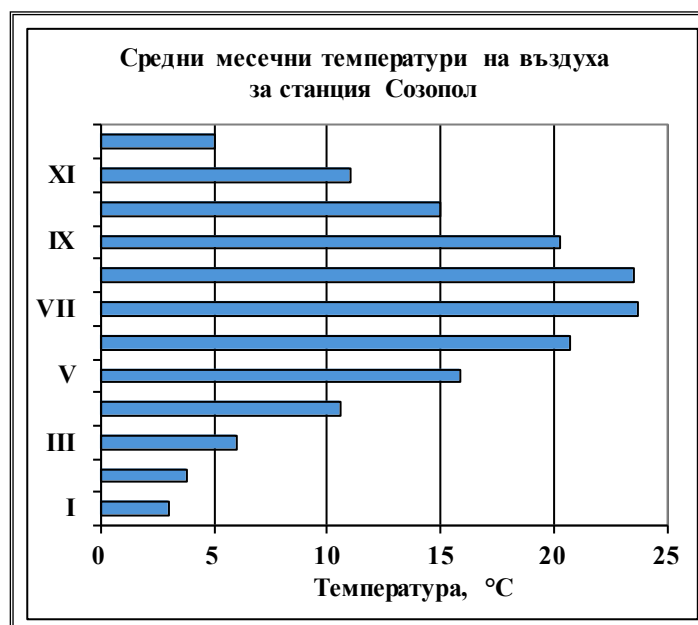
влиянието на Черноморския басейн. В областта се преплитат две климатични влияния - на континента Европа /от северозапад и североизток/ и средиземноморско от югозапад.

Според климатичното райониране на България, територията на Община Созопол се причислява към Континентално-Средиземноморската климатична област и конкретно към нейния район Странджанско Черноморие (**Таблица 4**). Най-характерните белези на климата в района са топлото лято и меката зима, сравнително малка годишна амплитуда, есенно-зимен максимум на валежите и липса на устойчива снежна покривка.

Созополският климат е умереноконтинентален, със сравнително топли, но ветровити зими. Средните температури през януари и юли са съответно 3° C и 23.7° C, а средногодишната температура е 13.3° C (**Фигура 20**).

Таблица 4. Средна месечна и годишна температура, °C

Месец	Средна температура, °C		Абсолютна температура, °C	
	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.
I	0	6	-17.5	18
II	1	7	-15	22
III	3	9	-9	26
IV	7	14	0	29
V	12	20	5	33
VI	17	24	9	34
VII	19	27	13	37
VIII	20	27	11	39
IX	17	24	7	34
X	12	19	2	30
XI	7.7	14	-6.7	26
XII	3.1	9	-11.5	23.6

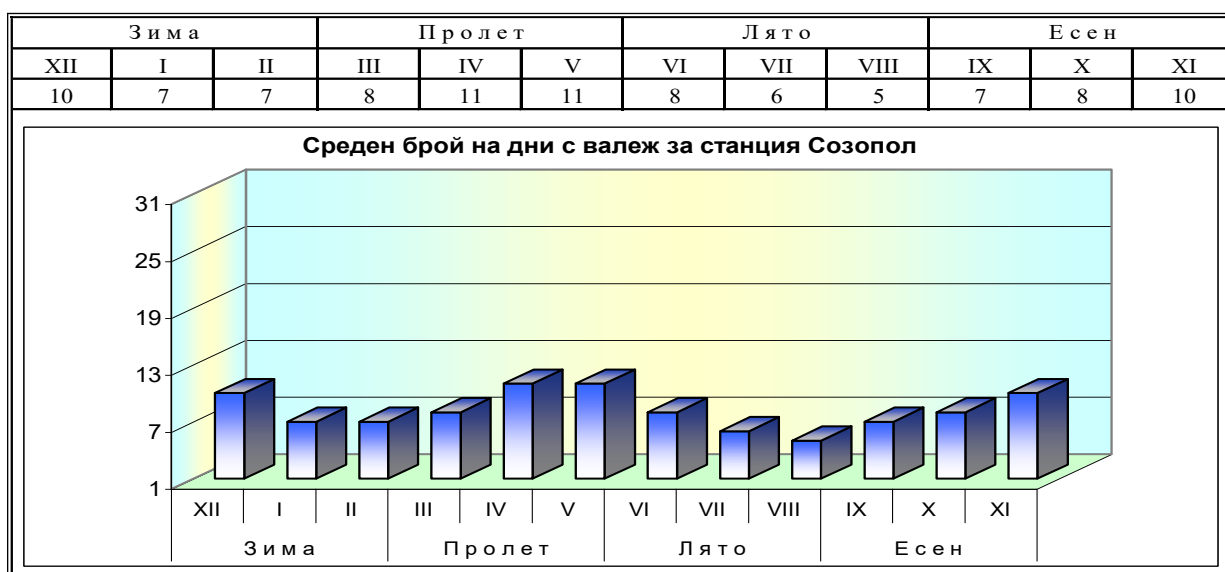
Фигура 20. Средномесечна температура на въздуха, °C

Годишната сума на валежите е нормална за черноморския район и се движи около 500 l/m². Най-дъждовна е есента, а най-малко дъждовно е лятото (**Таблица 5**). Валежите са предимно от дъжд. Максимумът на валежите е през есента и зимата. През лятото, в месеца се случва да вали едва 5-7 дни, което определя благоприятни условия за почивка на морето.

Районът е характерен с малко валежи и продължителни засушавания (17-28 дни през лятото и есента, 14-15 дни през зимата и пролетта).

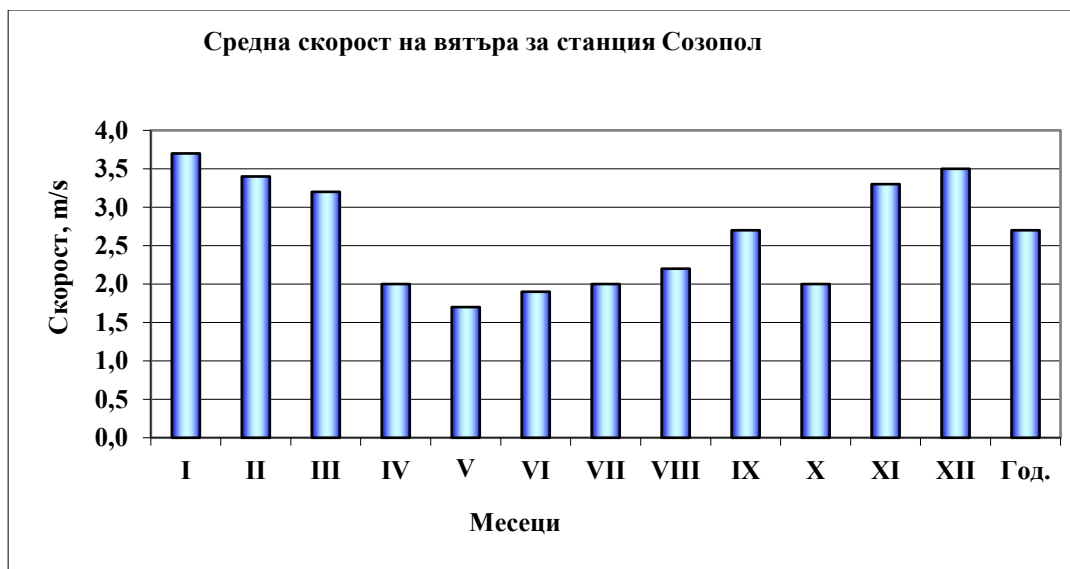
Тези от сняг са малко, а снежната покривка се задържа 10 ÷ 15 денонощия за цялата зима.

Таблица 5. Среден брой дни с валеж за станция Созопол

Черно море и въздушните преноси от Средиземно море са основните му формирации фактори. Преобладават зимните северозападни и югозападни ветрове и то с почти двойно по-голяма скорост от средната за страната. Това превръща района в неизползваем за рекреационни дейности през студеното полугодие.

През топлото полугодие (април-септември) преобладават източните ветрове, свързани с дневния морски бриз. Влиянието му се усеща в ивица до 40 km суша, т.е. в почти цялата територия на общината. Макар и с по-слабо климатично влияние, нощният бриз (от сушата към морето) е сред характерните климатични фактори. Средната му скорост (1-2 m/s) е значително под тази на дневния бриз (3-6 m/s). Прилежащият морски басейн обуславя целогодишна висока влажност на въздуха.

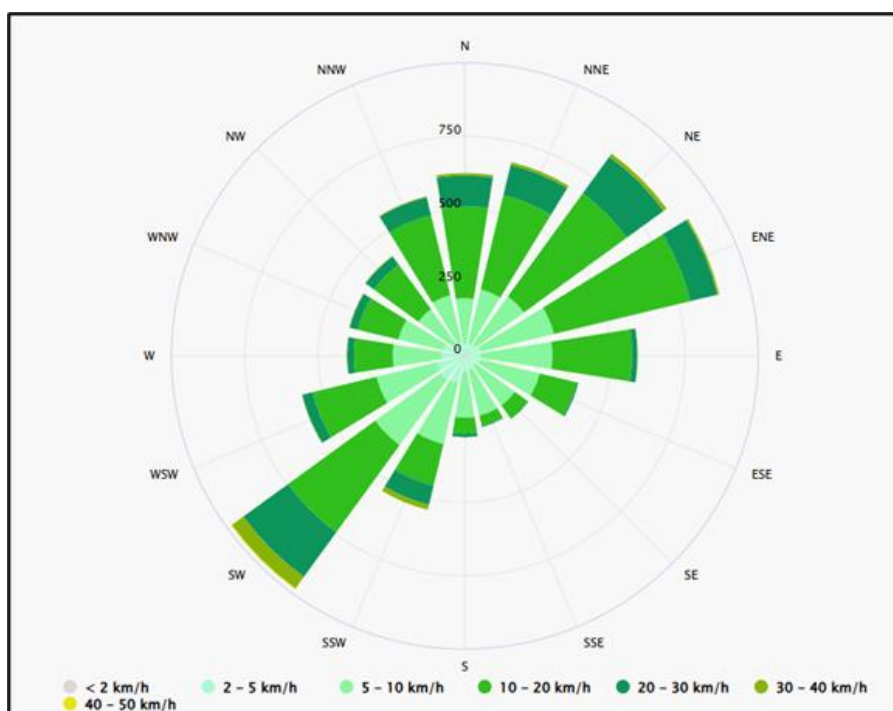

Фигура 21. Средна станция на вятър за станция Созопол

Южна България, в чийто граници попада землището на с. Индже Войвода, община Созопол, област Бургас има добър вятърен потенциал за развитие и експлоатация на този тип съоръжения-ветрогенератори, което технически и икономически обезпечава тяхната реализация.

Средната скорост на вятъра, се изменя в границите от 10 до 20 km/h, като преобладаващата е 30-40 km/h. Най-високите средни скорости на вятъра се наблюдават през есента и зимата, а най-ниски през лятото.

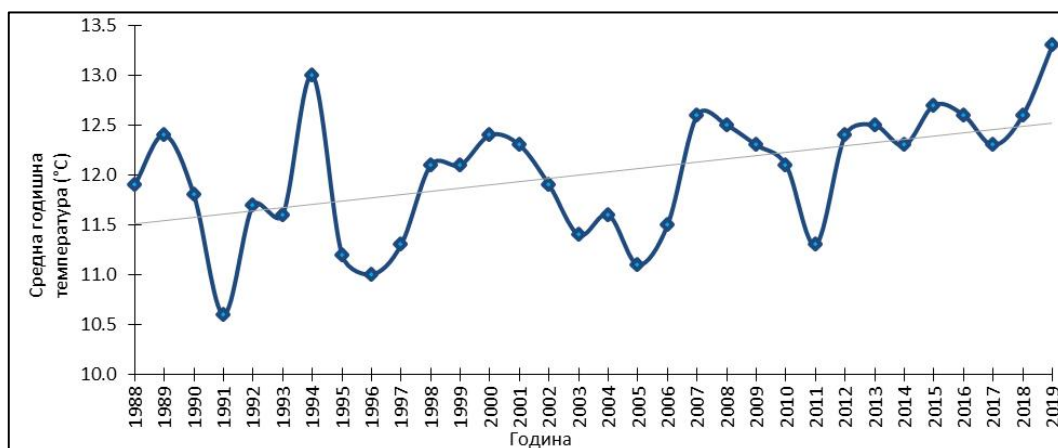
На следващата фигура са показани преобладаващата посока и скорост на вятъра в годишен аспект, за землището на с. Индже Войвода, община Созопол:

Фигура 22. Средна скорост на вятъра по посоки за землището на с. Индже Войвода

По отношение на изменението на климата, климатичните промени водят до нарастване на щетите от екстремни хидро-климатични явления, като наводнения, екстремно високи температури, бури предизвикани от извънтропични циклони в северните части на континента, суши, градушки и др. В бъдеще се очаква те да се случват по-често и да са по интензивни, като те създават риск за целостта на изградените съоръжения и инфраструктура, който следва да бъде взет предвид на етапа на проектиране на инвестиционните предложения.

По официални данни на ИАОС (<https://eea.government.bg/bg/soer/2019/climate/figuri/>). В периода 1988 – 2019 г. средната годишна температура на въздуха за ниската част от страната (за районите с н.в. до 800 m) е нараснала средно с 0.91°C спрямо нормата за референтния климатичен период 1961 – 1990 г., като се изменя в границите от 10.6°C до 13.3°C (**Фигура 23**). Запазва се нарастващата тенденция на колебанията на средната годишна температура на въздуха, а температурните аномалии за всички години след 2007 г. (с изключение на 2011 г.) са над +1°C.

Фигура 23. Колебания на средната годишна температура на въздуха (°C) през периода 1988-2019 г. (Източник: НИМХ)

С най-големи отклонения от нормата са температурите в четири области от Североизточна България (+2.7°C в област Разград; +2.6°C в област Добрич; +2.5°C в областите Силистра и Варна). Района на ИП попадащ в границите на област Бургас, се характеризира с отклонение от +2.5°C.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

На база със същността на ИП, не се очакват изменения в климата или промени в локалните климатични условия. Не се очаква отрицателно кумулативно въздействие, по отношение на изменението на климата.

Изграждането на петте ветрогенератора, е свързано с преки и косвени последици за ограничаване изменението на климата, като следва да се съобразят прогнозите за последиците от това изменение, с оглед осигуряване на устойчивост/адаптация към климатичните промени на предвидените обекти и инфраструктура.

Компонентът ще бъде подробно разгледан, и оценен в Доклада за ОВОС.

3.2. Атмосферен въздух

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивата на концентрациите на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху разсейването или задържането на замърсителите в атмосферния въздух, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и други.

На територията на община Созопол няма действащи големи промишлени източници на замърсяване на атмосферния въздух.

Друг възможен източник на замърсяване на въздуха са транспортните средства. Транспортът при определени условия и в частност за пътищата с по-интензивно движение, може да оказва по-съществено влияние върху качеството на въздуха по отношение на замърсяването с азотни оксиди, прахови частици, въглероден оксид и в по-малка степен някои други специфични замърсители.

В района на ИП, основната пътна отсечка, която е свързана с емисии в атмосферния въздух е първокласен път I-9, част от републиканската пътна мрежа на България, преминаващ изцяло по територията на Бургаска област. Това е основната пътна връзка за гр. Созопол. Тази пътна отсечка е с ясно изразена сезонна интензивност на движение на моторните превозни средства и независимо от значително по-голямото натоварване през летните месеци, като цяло не предполага съществено влияние върху качеството на въздуха, което да доведе до превишения на утвърдените норми.

По тази причина на практика единствен проблем с качеството на въздуха в района на ИП, при това единствено при наличието на неблагоприятни метеорологични условия (тихо време с малка скорост на вятъра и мъгли) и единствено през зимните месеци, по принцип може да се явява използването на твърди горива за битово отопление.

В тази връзка обаче трябва да се отчете, че предвид сравнително малкото постоянно население на с. Индже Войвода, както и предвид допускането, че не всички от домакинствата използват твърди горива за битово отопление, този сектор също не може да доведе до съществено замърсяване на атмосферния въздух и до превишаване на утвърдените норми.

На територията на община Созопол, няма изградени и функциониращи автоматични измервателни станции за контрол на качеството на въздуха като част от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), подсистема „Качество на атмосферния въздух“.

При липсата на постоянен пункт за мониторинг, контрол върху качеството на качеството на въздуха може да се осъществява, при необходимост чрез измервания от мобилната лаборатория на ИАОС.

Предвид липсата на съществени източници на замърсяване, които да предполагат проблем с качеството на въздуха, през последните години не са извършвани актуални измервания.

Степента на замърсяване на въздуха, от изгарянето на твърди горива за битово отопление през зимните месеци ще бъде анализирана подробно в Доклада за ОВОС.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Реализацията на проекта, не предвижда изграждането на организирани източници на емисии и няма да доведе до замърсяване на атмосферния въздух.

Отчитайки спецификата и обема на строителните дейности, необходимите строителни и транспортни средства, по отношение на замърсяването на атмосферния въздух се очаква краткотрайно и временно увеличаване на емисиите, основно на прахови частици във въздуха, ограничено в границите на строителните площадки по време на строителните дейности.

При изпълнение на земно-изкопните работи и свързаните с тях товаро-разтоварни дейности, възможността за запрашаване на въздуха зависи много от специфичните метеорологични фактори (вятър, влажност, температура, устойчивост на атмосферата и други) в момента на изпълнение на работите, като образуването на много неблагоприятни метеорологични условия, които да доведат до запрашаване на по-далечно разстояние, извън строителните площадки е много малко вероятно, а работата на обекта при такива условия може да бъде прекратена под контрола на техническия ръководител до нормализиране на условията.

Емисиите на други замърсители от използваната строителна техника, характерни за работата на двигателите, ще са в незначителни количества предвид това, че най-вредните вещества се изпускат в атмосферния въздух при пускането на тежкотоварната и строителна техника и при студен двигател, както и при работа на двигателя на празен ход. Тези режими на работа на техниката ще се сведат до минимум.

Инвестиционното предложение, няма връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности по отношение на качеството на атмосферния въздух и няма възможност реализацията на проекта да доведе до натрупването на кумулативно въздействие по отношение на емисиите в атмосферния въздух и съответно до някакво измеримо влошаване качеството на атмосферния въздух.

Емисиите на замърсители в атмосферния въздух ще бъдат по-подробно описани в Доклада за ОВОС.

3.3. Води

Водните тела в района на ИП попадат в границите на Черноморски райони за басейново управление.

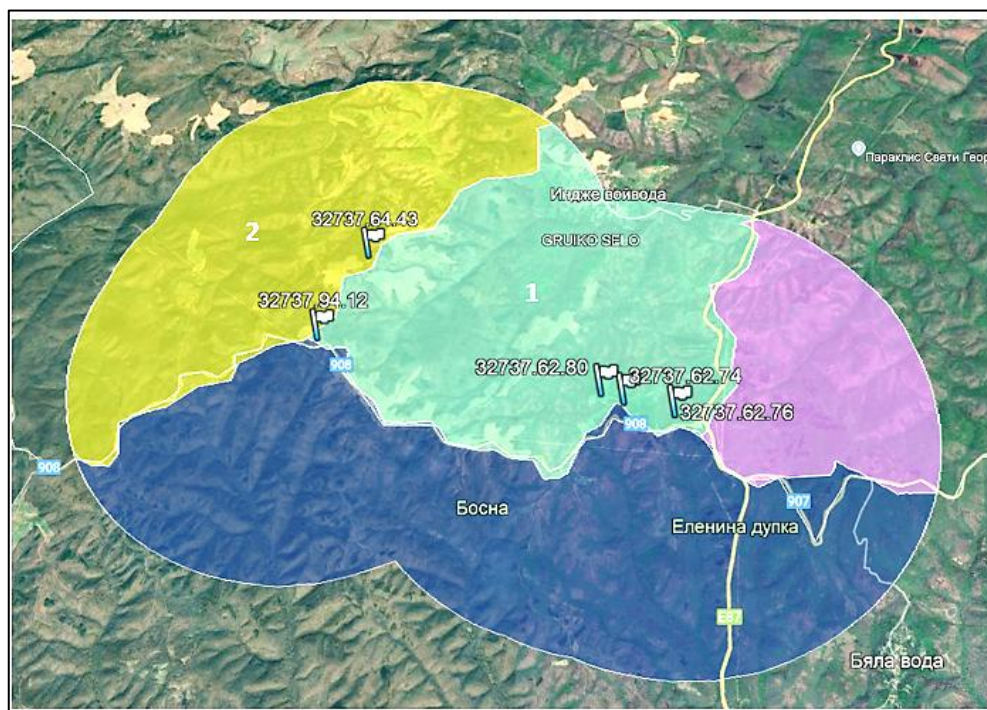
Водните тела в района принадлежат към Черноморски воден басейн с административно управление на водите от Басейнова дирекция „Черноморски район“ – Варна (БДЧР).

Към момента действащи за територията на Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ) са Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ) и Плановете за управление на риска от наводнения (ПУРН) за периода 2022-2027 г.

Повърхностни води:

В обхвата ИП попадат следните повърхностни водни тела:

- **1. Повърхностно водно тяло „река Изворска - от извор до с. Извор“** с код BG2MA200R011, определено в лошо екологично състояние и добро химично състояние;
- **2. Повърхностно водно тяло „р. Даръдере - от извор до вливане в р. Факийска“** с код BG2MA400R010, определено в умерено екологично състояние и непостигащо добро химично състояние.

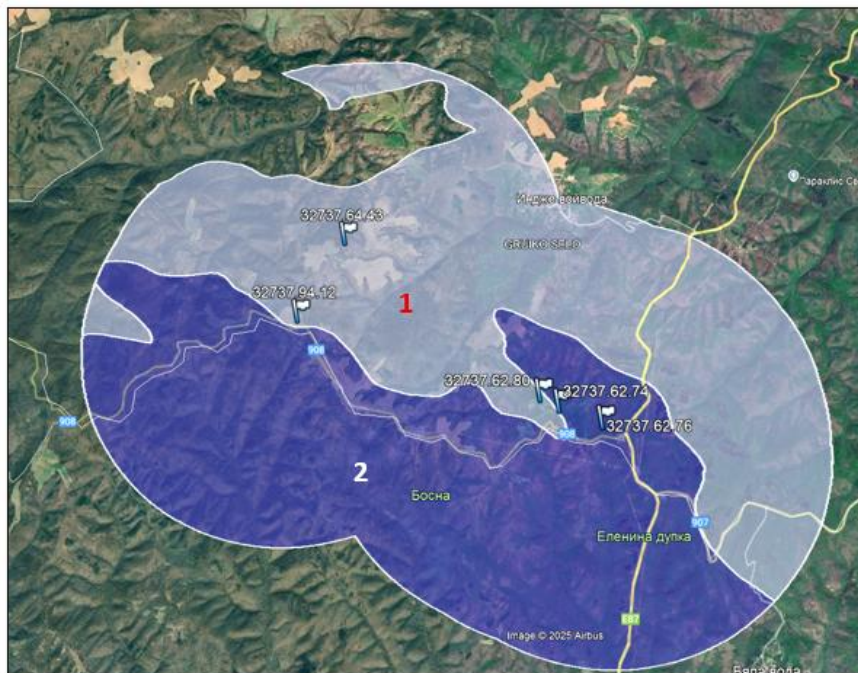

Фигура 24. Повърхностни водни тела в района на ИП

Подземни води:

В обхвата инвестиционното предложение, попадат следните подземни водни тела:

- **1. Подземно водно тяло „Карстови води в юра-триас карстово-пукнатинна зона“** с код BG2G00000JT042, определено в добро количествено и добро химично състояние. Поставени цели: Запазване на добро количествено състояние; Запазване на добро химично състояние;
- **2. Подземно водно тяло „Пукнатинни води в палеозой - протерозой пукнатинна зона“** с код BG2G000PTPZ043, определено в добро количествено и добро химично състояние. Поставени цели: Запазване на добро количествено състояние; Запазване на добро химично състояние.

Фигура 25. Подземни водни тела в района на ИП

Зони за защита на водите съгласно чл.119а, ал.1 на Закона за водите:

По отношение на зоните за защита на водите (ЗЗВ) съгласно чл.119а, ал.1 на Закона за водите, информация за засягането на такива зони от имотите, предмет на ИП, е представена в следващата таблица:

Таблица 6. Зони за защита на водите в обхвата на имотите, предмет на ИП

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП не попада/попада в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхности водни тела	Не попада
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Попада – BG2DGW000K1J3042 и BG2DGW000PZPL3043
чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове	Не попада
чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ	Чувствителна зона	Попада – зона с код BGCSARI13
	Уязвима зона	Попада – Южна зона
чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби	Не попада
чл.119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Защитени територии	Не попада
	Зона за местообитания	Не попада
	Зона за птици	Не попада

Санитарно-охранителни зони (СОЗ):

Имотите и предвидените с инвестиционното предложение дейности в тях, не попадат в обхвата на санитарно охранителни зони.

Риск от наводнения:

Територията на инвестиционното предложение, не попада в райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) съгласно ПУРН за Черноморски район за периода 2022-2027 г.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно

Етапите на реализация на ИП не са свързани с ползване на водни количества от повърхностни и подземни водни тела, нито със заустване на отпадъчни води във водни обекти. Дейностите не са свързани, със значими рискове от замърсяване на водите. Не се предвиждат пробивно-взривни работи. Дълбочината на изкопите е малка и няма да достигне до нивото на подземни водни тела. В тази връзка не следва да се очаква значително отрицателно въздействие върху водите, в т.ч. кумулативно такова.

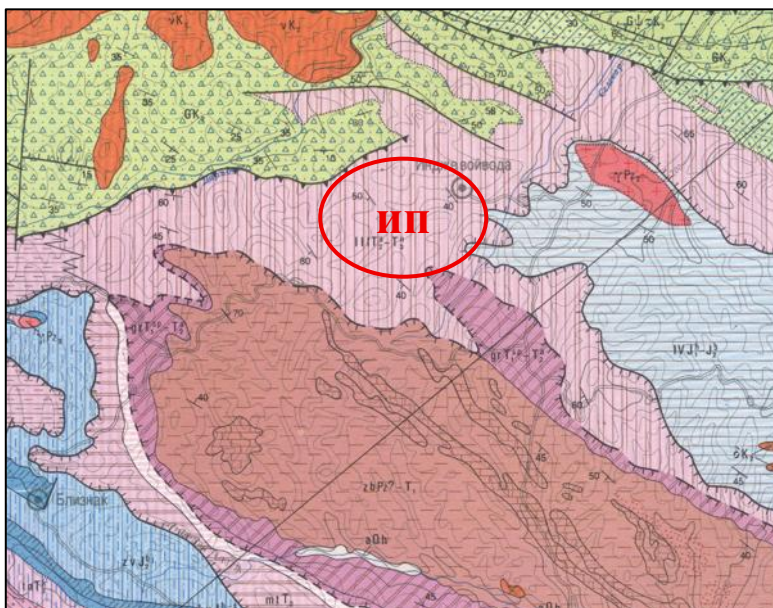
В доклада за ОВОС, при оценката на компонент „Води“ ще се използват данните действащите към момента ПУРБ и ПУРН за периода 2022-2027 г.

От БДЧР е предоставена информация за водните тела, зоните за защита на водите, санитарно-охранителните зони и РЗПРН в обхвата на ИП, по реда на Закона за достъп до обществена информация (с писмо с Изх. ДИ-52/А1/01.07.2025 г. и Решение № 40/01.07.2025 г. на БДЧР-Варна), която ще бъде използвана за анализите и оценките в доклада.

3.4. Земни недра и минерално разнообразие

Съгласно Геоложката карта на страната в М 1:100 000 имотите предмет на инвестиционното предложение, попадат в картен лист-68 Желязково. В района се разкриват изцяло триаски скали (**Фигура 26.**)

Скалите изграждащи масива са твърде разнообразни по характер и свойства - от силно изветрели, дребнокъсови материали, до свежи материали.

Фигура 26. Геоложка карта на района на обекта. М 1 : 100 000

Геоложки условия

В разглежданите имоти са разположени в геоложка среда, със следният геохронологичен ред се разкриват скали от следните свити:

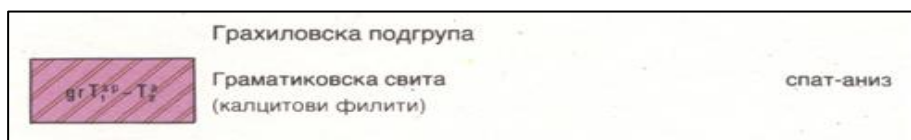
Триас

- *Странджански фациален тип;*
- *Велекская група;*
- *Босненска подгрупа, Грахиловска подгрупа.*

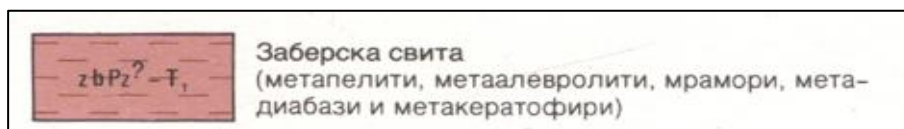
Липачка свита

Граматикова свита

Заберска свита

Съгласно геоложката карта на България, в този участък преминава тектонска форма - “навлак”, Липачката свита лежи върху Граматиковската свита. В непосредствена близост с навличната повърхнина, скалите вероятно са засегнати от нискостепенен метаморфизъм и образуване на псевдоконгломерати.

Граматиковската свита (grT₁^{sp}-T₂^a) е представена от три типа скали: калцитови филити, мрамори и метадиабази.

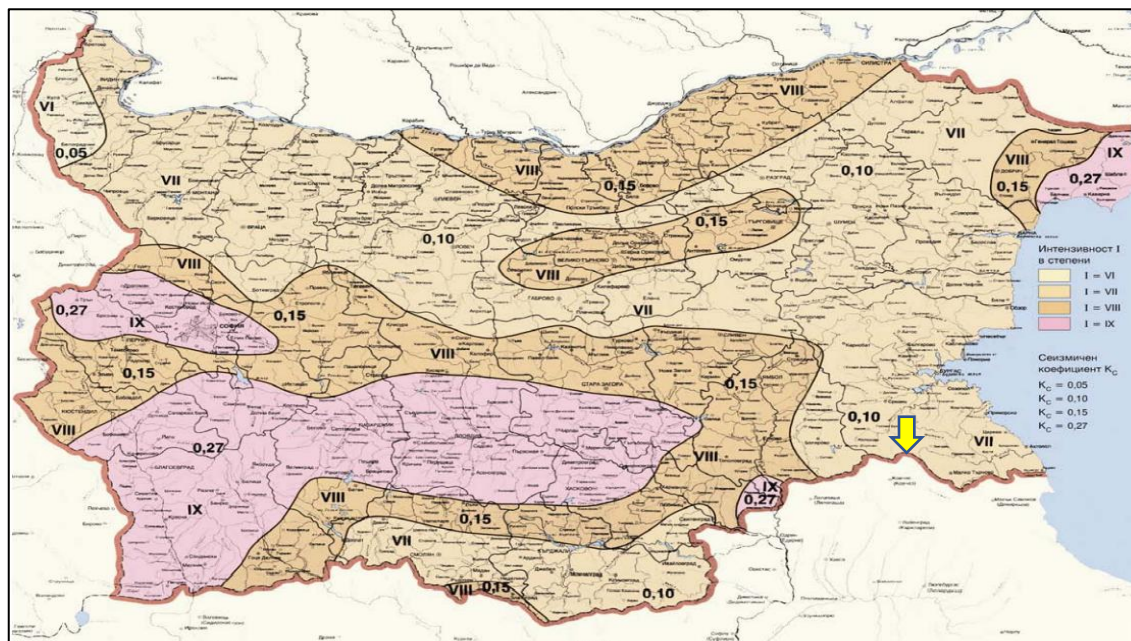
Липачката свита (lpT₁¹-T₃ⁿ) е изградена от варовици, пясъчници или алевролити и фино наслоени пластове - ритмити. Тези скали се редуват неравномерно. Варовиците са главните скали. Те са прекристализирали в различна степен. Варовиците са сиво-синкави до тъмносиви, обикновено тънконаслоени.

Заберската свита (zbPz[?]-T₁) - разрезите свитата лежи върху калцитови филити на Граматиковската свита. За долна граница е приета основата на сиво-черни метапелити и метаалевролити, лежащи върху калцитовите филити на Граматиковската свита. Тази граница е рязка по долините на р. Заберска и р. Стръвница или е с постепенен литоложки преход (в м. „Синя бара” и м. „Раево”, по данни от сондажите в Граматиковското рудно поле и др.). В изграждането на Заберската свита участват две основни групи скали - метаседименти и метавулканити, като рязко преобладават метаседиментите.

Скални разкрития на повърхността в обхвата на поземлените имоти, не се наблюдават.

Сеизмичност на района

Съгласно сеизмичното райониране на Република България от 1987 г. имотите се намират в район с интензивност на сеизмичните процеси от VII-ма степен по скалата на Медведев-Шпонхойер-Карник с коефициент на сеизмичност $K_c=0.10$, което се съобразява при избора на методи за строителство.

Фигура 27. Карта на сеизмичното райониране на България за период 1000 години
Минерално разнообразие – подземни природни богатства

Инвестиционното предложение, не е свързано с усвояване на запаси и извличане на подземни природни богатства. На територията на имотите на ИП и в близост до тях, няма доказани запаси на подземни природни богатства.

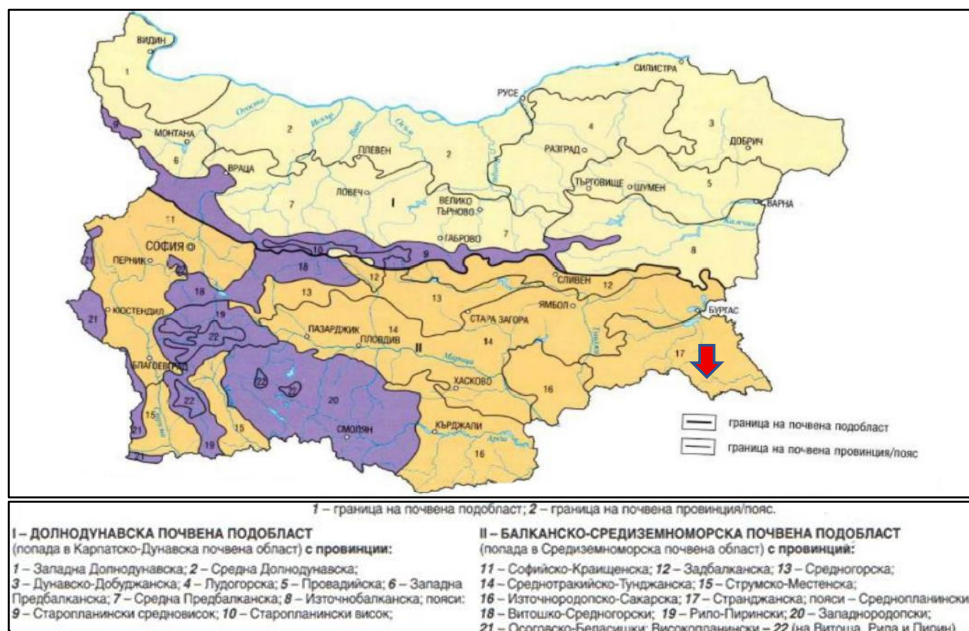
Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Въздействието ще е незначително, предвид сравнително малката необходима дълбочина на изкопите за фундаменти. Дълбочината на фундаментите, ще се определи индивидуално, за всяко съоръжение като при благоприятни геоложки условия, конкретно за всеки имот. Предвижданията са фундаментите да бъдат до кота терен и изцяло заградени освен в зоната на анкерната група където се монтира кулата на вятърния генератор. Етапът на експлоатация не е свързан с въздействие върху компонента. Не се очаква кумулативен характер на въздействието.

В Доклада за ОВОС ще бъде подробно оценено въздействието върху земните недра.

3.5. Почви и земеползване

Почвите в района на ИП попадат в границите на Средиземноморска почвена област, Странджанска провинция, среднопланински пояс на Балканско-Средиземноморска почвена подобласт (*Фигура 28*).

Фигура 28. Почвени подобласти и провинции в Република България (по Нинов, 1997)

Извадка от Почвената карта на Република България за района на община Созопол е представена на *Фигура 29*:

Фигура 29. Извадка от Почвена карта на България, М 1:400 000

Характерно за тази причерноморска провинция е, че по наветрените склонове на Странджа, където валежите са над 800 mm. със зимен максимум, а лятото е изключително сухо, са разпространени по-хумидни почвени типове като жълтоземи, червеноземи и кафяви планинско-горски почви. По рида Босна, наред с лесивираните/светли/, канеловидни, има плитки почви/ранкери, рендзини/, ненаситени планосоли, канелени и червеноземи.

Най-разпространени в района на ИП са плитките канелени и канелено кафяви-горски почви (61), които се оценяват като най-плодородните почви в страната.

Канелените горски почви в района на ИП са развити върху равнинни релефни форми. Почвообразуващите скали са андезитни почвообразуващи продукти (Малинова, 2010). Профилът на типичните канелени горски почви по строеж е подобен на този на средно излужените канелени горски почви, само че е с по-малка мощност. Хумусно-аккумулятивният хоризонт (A) е с мощност 20-30 cm, а подповърхностният метаморфен B(t)к, от типа cambic, с наличие на карбонати, е мощен 20-30 cm, разположен върху изветрялата почвообразуваща скала – Ск хоризонт.

Кафявите-горски почви са образувани са върху силикатни почвообразуващи скали. Имат сравнително по-слабо разпространение, основно в най-високата част на територията, покрита с букови или смесени буково-дъбови гори, но могат да имат и инверсионно разпространение, заемайки по-ниски части на релефа. Характеризират се с дълбочина на профила от 40 до 60-70 cm, малка мощност на хумусно-аккумулятивния Af-хоризонт, лек механичен състав, фрагментарен, средно до силно кисела реакция, ниски хумусни запаси, добра дренираност, разнообразен хидротермичен режим.

По отношение на **засоляването и вкисляването** на почвите в района, съгласно *Регионалния доклад за състоянието на околната среда за 2024 г.*, РИОСВ-Бургас не са констатирани отклонения, които да показват замърсяване и увреждане на почвата.

По показател „тежки метали“ също не са установени стойности, превишаващи максимално допустимите концентрации.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

По отношение на почвите – При строителните работи въздействието е пряко, свързано с механично нарушаване на почвения генетичен профил в резултат на изземване на хумусния хоризонт (в местата на изкопите за фундаменти на ветрогенератори, и тези за подземната кабелна линия) и свързаните с това качествени и количествени загуби на почвени материали. Нарушенията върху почвата са ограничен обхват в рамките на конкретно засегнатите от строителни работи площи.

Увреждането е еднократно и окончателно, свързано със строителните работи, в голяма степен обратимо – след приключване на строителните работи хумусният пласт ще се ползва по предназначение за оформяне на свободните от застрояване площи. По време на експлоатацията унищожаване и замърсяване на почвите не се очаква. Не се очаква засягане на почви в съседни имоти и кумулативен характер на въздействието.

По отношение на земеползването - основното и необратимо въздействие е свързано с отнемането на основно обработваеми земеделски площи за изграждане на обектите. Очаква се кумулативен ефект в резултат на урбанизирането на територии.

В Доклада за ОВОС ще се разгледа подробно въздействието върху почвите и земеползването, в т.ч. възможни неблагоприятни последици за плодородието и продуктивността на почвите.

3.6. Ландшафт

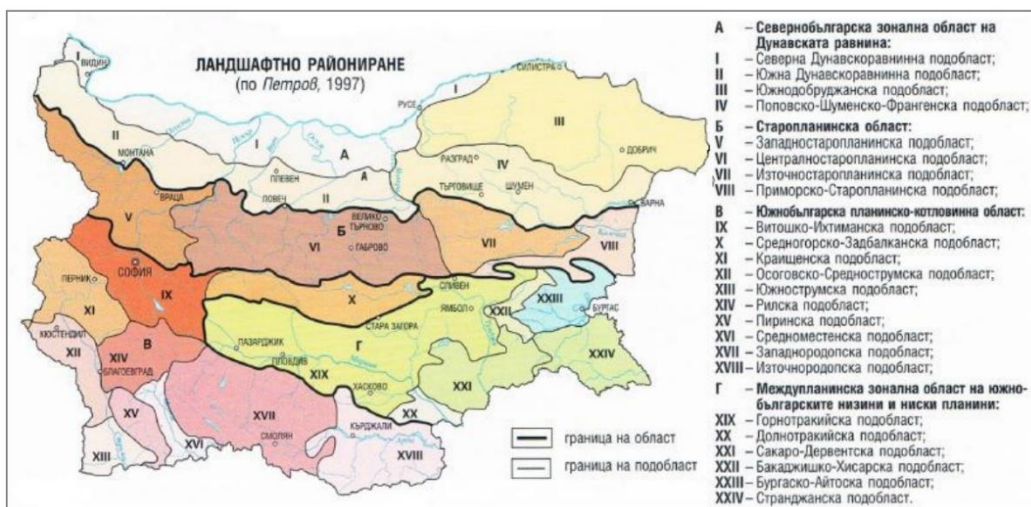
За опазването на ландшафта освен националното законодателство съществена роля играе *Европейска конвенция за ландшафта*. Главната цел на Конвенцията е да съхрани европейското културно и природно наследство, които определят облика на общоевропейския ландшафт. Друга цел на конвенцията е да демонстрира, че природните и културните компоненти на ландшафта могат да бъдат опазвани и укрепвани и без обявяването им за паметници. Двата основни аспекта на конвенцията са:

- признаването на ценността на всички компоненти на ландшафта и значението им за осигуряване на качеството на живот на хората и тяхната самобитност;
- активната роля на обществото при възприемането и оценката на ландшафта.

При съвременните ландшафти е важно да се вземе предвид степен на изменение на ландшафта от намесата на антропогенния фактор, предизвикващ понякога нарушаване на естественото равновесие и необходимост от опазване и възобновяване на природните дадености в съответния ландшафт. На тази база ландшафтите могат да се поделят най-общо на:

- **природни** ландшафти – те са формирани под влияние на природните фактори и не попадат под въздействие на човешката дейност. Имотите на ИП не попадат в изцяло съхранени природни ландшафти;
- **антропогенни** ландшафти – те са резултат от човешката дейност, която променя в различна степен някои от природните компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. Към антропогенните ландшафти се отнасят по-голяма част от съвременните ландшафти на земята, в т.ч. в района на ИП – аграрен ландшафт,.

Съгласно Ландшафтното райониране по Петров, 1997 г. имотите, предмет на ИП, попадат в Междупланинската зонална област на южнобългарските низини и ниски планини, XXIV- Странджанска подобласт – **Фигура 30:**

Фигура 30. Ландшафтното райониране по Петров, 1997 г.

Според класификационна система на ландшафтите в България територията на имотите попадат, в следната йерархична класификационна система:

Г. Междупланинска зонална ландшафтна подобласт на Горнотракийската низина и Югоизточнобългарските ниски планини;

XXIV. Странджанска ландшафтна подобласт;

125. Факийско-Велекски район.

За Странджанската подобласт в посока север-юг преобладаващо се повтарят групите ландшафти на плажовите ивици, ландшафти на нископланинските лонгозни гори върху алувиални наслаги, ландшафти на скалните клифове, ландшафти на ливадно-степните междупланински низини върху неспоени кватернерни наслаги с висока степен на земеделско усвояване, ландшафти на нископланинските лонгозни гори върху алувиални наслаги, ландшафти на лагунните езера (блата), ландшафти на лиманните езера, ландшафти на нископланинските ксерофитнохрастови гори върху андезити и риолити със сравнително малка степен на земеделско усвояване, ландшафти на нископланинските ксерофитнохрастови гори върху мезозойски и палеогенни глинесто-песъчливи наслаги със сравнително малка степен на земеделско усвояване.

Имотите на инвестиционното предложение, са **урбанизирани територии**, с НТП „За електроенергийното производство“ за които засягат основно аграрни ландшафти (обработваеми земеделски земи), с висока степен на земеделско усвояване, с изключение на единият от имотите 32737.94.12 – които е необработваем, с частично самовъзстановила се дървесно-храстова растителност. Имотите, обаче, не могат да бъдат отнесени към изцяло естествените природни ландшафти, поради стопанисването и ползването им от човека, и промененото им предназначение.

В тази връзка не се засягат пряко (обекти на ИП) изцяло естествени и съхранени природни ландшафти.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

С реализирането на ИП, не се очаква значително отрицателно въздействие върху ландшафта, предвид че същото не води до промяна в основния тип ландшафт – обектите на ИП са на значително разстояние един от друг и не водят до плътно урбанизиране. Въздействието е основно визуално, с кумулативен ефект, предвид видимостта на ветрогенераторите на значителни разстояния.

В Доклада за ОВОС ще бъдат оценени очакваните промени в ландшафта, в т.ч. пейзажността и визуалността в обхвата на въздействие на инвестиционното предложение.

3.7. Защитени територии и защитени зони

Имотите, предмет на ИП, не попадат в границите на защитени територии по реда на Закона за защитените територии, и в защитени зони съгласно Закона за биологичното разнообразие.

Най-близко разположените **защитени територии** по смисъла на *Закона за защитените територии* до имотите на ИП са:

- **Защитена местност;**

Най-близко разположените защитени територии по съгласно *Закона за защитените територии*, до инвестиционно предложение са:

- **Защитена местност „Тясната река“**, е обявена със Заповед № РД-180 от 08.07.1994 г., бр. 58/1994 г. на ДВ, на министъра на околната среда и водите, с площ от 120.87 ha, с цели на обявяване - запазване естествените местообитания на защитени и редки видове птици, включени в Червената книга на Република България и в списъка на застрашените видове в Европа;

1. *Забранява се убиване, улавяне, опръстенияване и безпокоене на гнездящите птици, разваляне на гнездата, събиране на яйца или малките им;*

2. *Забранява се строителство, разкриване на кариери и други дейности, с които се изменя естественият облик на местността или водният ѝ режим;*

3. *Забранява се сечите, освен отгледни и санитарни;*

4. *Забранява се всякакви горскостопански мероприятия по време на размножителния период на птиците от 1 март до 31 юли;*

5. *Забранява се залесяване с неприсъщи за района видове;*

6. *Забранява се пашата на кози и свине.*

Защитената територия, отстои на **около 2 800 m**, северно от имотите предмет на инвестиционното предложение.

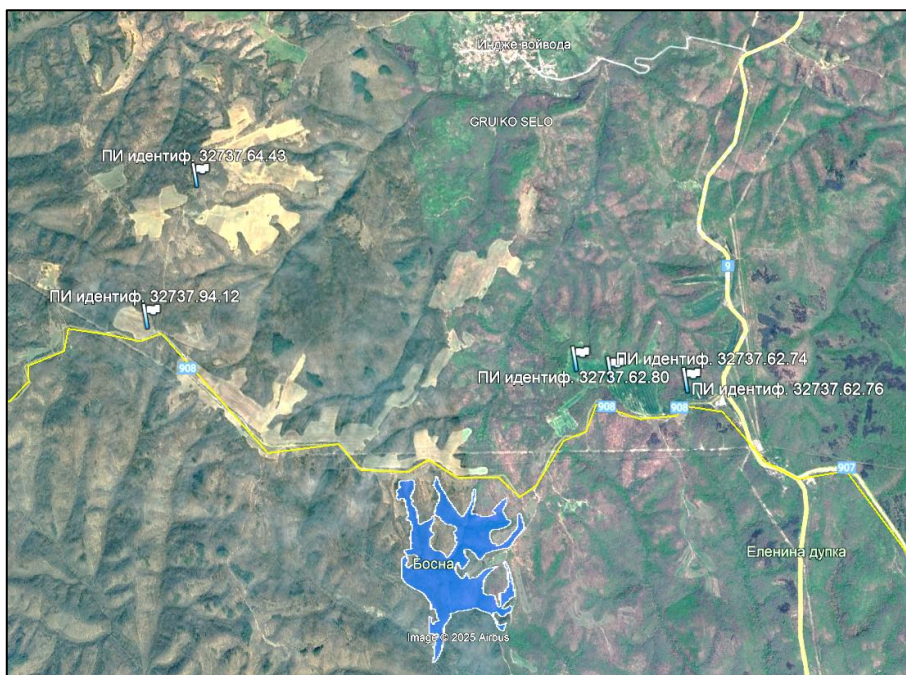
Фигура 31. Местоположение на ИП спрямо ЗМ „Тясната река“

- **Защитена местност „Босна“**, е обявена със Заповед № 170 от 16.02.1990 г., бр. 18/1990 г. на ДВ, на министъра на околната среда и водите, с площ от 51.7 ха, с цели на обявяване - *Запазване естествените местообитания на защитени и редки видове птици.*

Режимът на дейности, в границите на защитената местност включва:

1. *Забранява се убиване, улавяне и безпокоене на птиците, разваляне на гнездата, събиране на яйцата на малките им;*
2. *Забранява се ловуването;*
3. *Забраняват се сечи освен санитарни;*
4. *Забранява се строителство, разкриване на кариери и други дейности, с които се изменя естествения облик на местността или водния режим.*

Защитената територия, **отстои на около 1 200 m**, южно от имотите предмет на инвестиционното предложение;

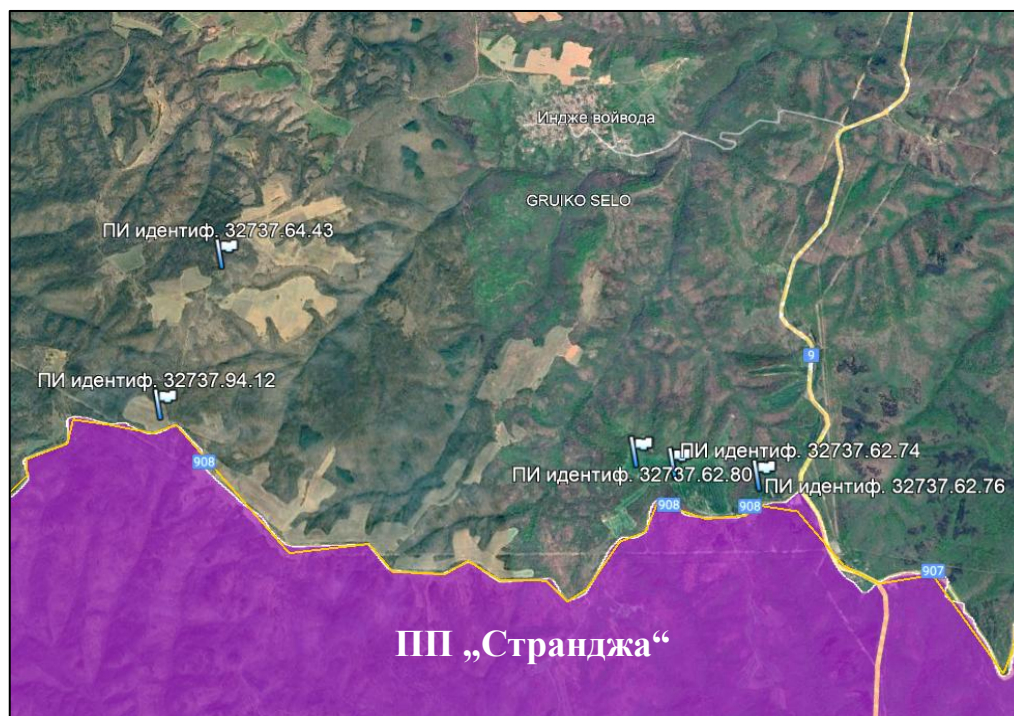
Фигура 32. Местоположение на ИП спрямо ЗМ „Босна“

- **Природен парк;**

- **Природен парк „Странджа“**, е защитена територия обявена със Заповед № РД-30 от 24.01.1995 г., бр. 15/1995 г. на ДВ, Прекатегоризация със Заповед № РД-350 от 14.07.2000 г., бр. 66/2000 г. на ДВ, Промяна в площта - намаляване със Заповед № РД-25 от 18.01.2001 г., бр. 11/2001 г. на ДВ и Заповед № РД-59 от 24.01.2013 г., бр. 28/2013 г. на ДВ, всичките на министъра на околната среда и водите, с площ от 116 054.21 ха, с цели и Дългосрочното опазване на уникалната природа във водосборите на реките Велека и Резовска и осигуряване на устойчиво социално-икономическо развитие в района.

Режимът на дейности, в границите на природния парк е следният:

1. Забранява се събиране, съхранение и обезвреждане на опасни отпадъци, включени в каталога на ПМС № 153 от 1993 г. (приложение № 1);
2. Забранява се внасянето на всякакви отпадъци;
3. Забранява се внасянето на чуждоземни диви растителни и животински видове, подвидове и форми;
4. Забранява се сечищната форма на стопанисване на високо-стеблените букови гори с подлес от зеленика;
5. Забранява се ползване на дивите растителни и животински ресурси в размери и по начини, които да застрашават съществуването на видове, да намаляват биологичното разнообразие или да нарушават нормалното функциониране на природните екосистеми.

Фигура 33. Местоположение на ИП спрямо ПП „Странджа“

Защитената територия, отстои на около **30 m** южно, от най-близко разположения ВТГ в ПИ с идентификатор 32737.62.76, предмет на инвестиционното предложение.

- Най-близко разположените **защитени зони**, съгласно *Закона за биологичното разнообразие*, част от националната екологична мрежа НАТУРА 2000, до инвестиционното предложение са, както следва:
- **Защитена зона по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици:**
 - защитена зона с код BG0002040 „Странджа“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-802/04.11.2008 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.106/2008 г.), изм. със Заповед № РД-75/28.01.2013 г. (ДВ, бр. 10/05.02.2013 г.);

Фигура 34. Местоположение на защитена зона с код BG0002040 „Странджа“, спрямо обектите на ИП

33 с код „Странджа“ BG0002040 включва дялове от Странджа планина и нейните покрайнини, спускащи се в Черно море. Територията ѝ припокрива територията на 33 с код BG0001007 „Странджа“ и Природен парк Странджа, с обща площ 116 389.4312 ha.

В защитената зона са установени 260 вида птици, от които 75 са включени в Червената книга на България. От срещащите се видове 112 са от европейско природозащитно значение (*SPEC*) (*BirdLife International*, 2004). Като световно застрашени в категория *SPEC1* са включени 12 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория *SPEC2* - 29 вида, в *SPEC3* - 71 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 96 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. Те са вписани също в приложение I на Директива 2009/147 на ЕС. 33 „Странджа“ е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за 15 застрашени видове птици - черен щъркел (*Ciconia nigra*), египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), орел змияр (*Circaetus gallicus*), малък креслив орел (*Aquila pomarina*), скален орел (*Aquila chrysaetos*), малък орел (*Hieraaetus pennatus*), сив кълвач (*Picus canus*), среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), белогърб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), горска чучулига (*Lullula arborea*), голям маслинов присмехульник (*Hippolais olivetorum*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), земеродното рибарче (*Acedo atthis*), голямата пъструшка (*Porzana porzana*) и средиземноморски буревестник (*Puffinus yelkouan*). По време на миграция в района могат да се наблюдават 5 световно застрашени вида - малкият корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), къдроглавият пеликан (*Pelecanus crispus*), белооката потапница (*Aythya nyroca*), ливадният

дърдавец (*Crex crex*) и водното шаварче (*Acrocephalus paludicola*). Долното течение на река Велека е „място с тесен фронт на миграция“ за реещите се птици. Почти целите популации на щъркелите и грабливите птици, прелитащи по черноморския прелетен път *Via Pontica*, преминават над Странджа планина, като грабливите птици често нощуват в горите.

Територията е уязвима главно от човешки дейности, свързани с управлението и ползването на горите, както и към общото развитие на района. Ползването на горите, включващо премахване на умиращите и сухите дървета, както и интензивни сечи в старите гори в значителна степен снижават качествата на горските местообитания. Прокарването на нови горски пътища в частност води до по-интензивния дърводобив и до безпокойство на птиците в недостъпни преди това райони. Крайбрежната ивица е подложена на интензивно застрояване и урбанизация в резултат на развитието на туризма. Това води до влошаване и дори разрушаване на крайбрежните местообитания. По-голямата част от земеделските земи са изоставени и започват да обрастват с рудерална и храстова растителност.

Намаляването на пашата, последвано от сукцесия на горите води до загуба на тревните местообитания за птиците. Потенциална заплаха представлява разораването на пасищата, което също води до разрушаване на местообитания. Сухите тревни местообитания са особено застрашени от пожари, както естествени, така и причинени от човека. Територията е чувствителна към дейности причиняващи безпокойство на птиците, особено на гнездящите по скалите. Такива са скалното катерене, делта- и парапланеризма, иманярството, както и туристически дейности през гнездовия период. Развитието на инфраструктурата в района не винаги е съобразено с екологичните изисквания на поставените под защита екосистеми и може да доведе до разпокъсване и влошаване качеството на ценни местообитания.

Територията е обявена за природен парк през 1995 г. с цел дългосрочното опазване на уникална природа във водосборните басейни на реките Велека и Резовска и устойчиво социално-икономическо развитие на региона. Природният парк включва 25 защитени територии със собствен статут - 5 строги резервата с буферни зони, един поддържан резерват, 12 защитени местности и 7 природни забележителности.

- **Предмет и цели на опазване на защитена зона с код BG0002040 „Странджа“, за опазване на дивите птици;**

Съгласно заповедта с която е обявена защитената зона, предмет на опазване в нея са следните видове птици:

Видове по чл.6, ал.1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:

Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Ушат гмурец (*Podiceps auritus*), Обикновен буравестник (*Puffinus yelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellatis*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*)', Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*),

Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Черен лешояд (*Aegypius monachus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Средиземноморски сокол (*Falco eleonora*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Голяма пъструшка (*Porzana porzana*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Малка пъструшка (*Porzana pusilla*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), Турилик (*Burhinus oedicnemus*), Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), Морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*), Златиста булка (*Pluvialis apricaria*), Бойник (*Philomachus pugnax*), Голяма бекасица (*Gallinago media*), Пъстроопашат крайбрежен бекас (*Limosa lapponica*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Пепеляв брегобегач (*Xenus cinereus*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Каспийска рибарка (*Sterna caspia*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белочела рибарка (*Sterna albifrons*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Бухал (*Bubo bubo*), Блатна сова (*Asio flammeus*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бъбрица (*Anthus campestris*), Червеногрба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехулик (*Hippolais olivetorum*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

Видове по чл.6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:

Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas clypeata*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Обикновена гага (*Somateria mollissima*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Черношипа ветрушка (Керкенез) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Стридожд (*Haematopus ostralegus*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пясъчен

дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*), Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Трипръст брегобегач (*Calidris alba*)

Малък брегобегач (*Calidris minuta*), Сив брегобегач (*Calidris temminckii*), Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), Тъмногръд брегобегач (*Calidris alpina*), Плоскоклюн блатобегач (*Limicola falcinellus*), Средна бекарина (*Gallinago gallinago*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Голям червеноног водобегач (*Tringa erythropus*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Камъкообръщач (*Arenaria interpres*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*)

Съгласно Заповед № РД-802 от 04.08 2008 г., ДВ бр. 62 /2009 г. на министъра на ОСВ защитената зона се обявява със следните цели:

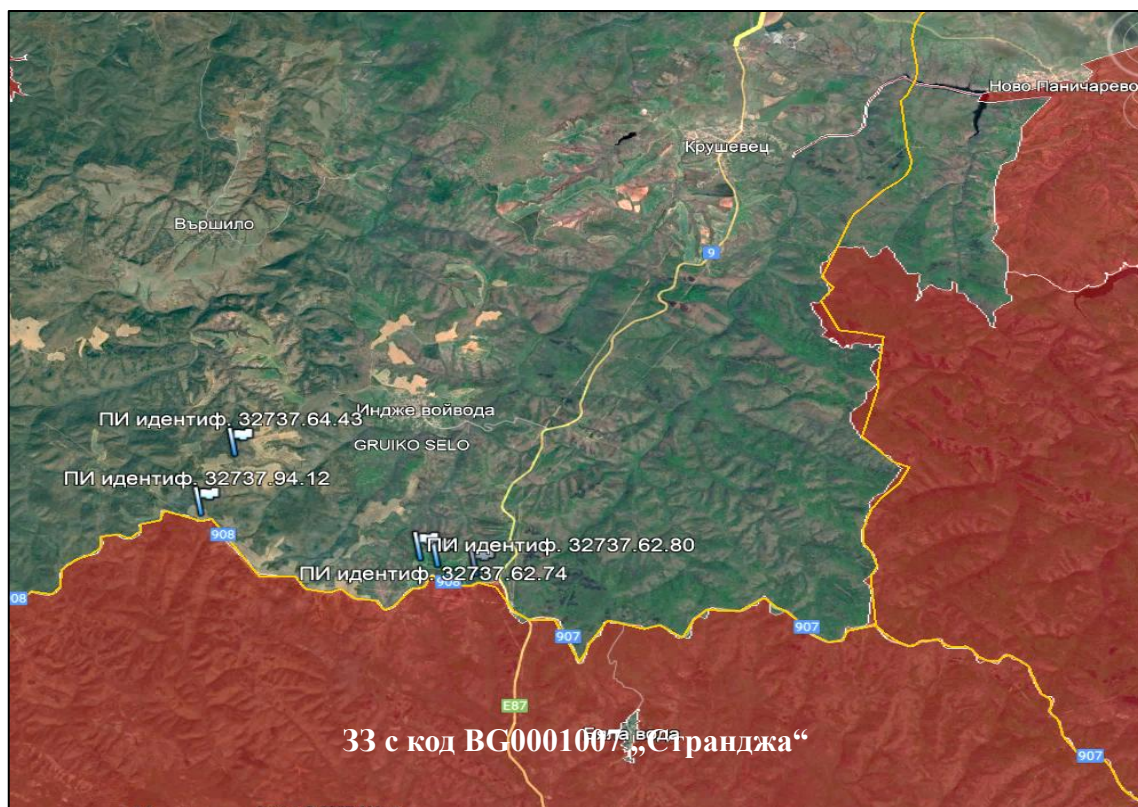
- опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т.2 от заповедта за обявяване на защитената зона видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- възстановяване на местообитанията на видове птици по т.2, от заповедта за обявяване на защитената зона за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

В границите на защитената зона, съгласно двете заповеди се забраняват следните дейности:

- залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади.
- използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;
- косенето на ливадите от периферията към центъра с бързодвижеща се техника и преди 15 юли.

• **Защитени зони по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания, и местообитанията на дивата флора и фауна:**

- защитена зона с код BG0001007 „Странджа“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-50/17.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 12/09.02.2024 г.).

Фигура 35. Местоположение на защитена зона с код BG0001007 „Странджа“, спрямо обектите на ИП

Защитена зона с код **BG0001007 „Странджа“** включва дялове от Странджа планина и нейните покрайнини, спускащи се в Черно море. Цялата сухоземна територия е включена в състава на природен парк „Странджа“. Общата площ на защитената зона е 153565,7 ha от които 153 529.6143 ha сухоземна територия и 376,171 кв. км морски пространства (заемащи 24 % от площта на зоната).

Крайбрежната територия е частично фрагментирана от 3 населени места, но по-голямата част от нея е дива и опазена от силно човешко въздействие. Обхванати са устията на две реки. Преобладаващата дължина на крайбрежната ивица е заета от скали. Териториите с дюни са малко и основно в близост до речните устия. Вътрешността е силно облесена. Преобладават буковите и дъбовите гори. През зоната преминават две плитки речни долини - на р. Резовска и р. Велека. Някои части на тези реки са напълно диви, без пътища или друга инфраструктура. В защитената зона са представени добре запазени скални местообитания. Мястото е важно за съхранението на безгръбначната фауна. В ЗЗ „Странджа“ BG0001007 много добре са съхранени хабитати от дъбови гори, съчетани с естуари и стръмни скали и важни места за хранене и размножаване на прилепите и други дребни бозайници.

Зоната включва значителни територии гори - 91MO, 91S0, 91F0, 91E0. Това е най-важната зона за опазването на типа природно местообитание 91S0. Зоната е важна по отношение на географската кохерентност за устията (1130), белите дюни (2120) и сивите дюни (2130). Дюните (кодове 2120 и 2130) са под формата на тясна ивица край плажовете - основно в близост до устията на реките. В зоната има 2 големи и 2 малки устия (1130). По-

голямата част от крайбрежната ивица е заета от местообитание тип 1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*. По-голямата част от вътрешността на зоната е заета от гори. Земеделските земи са разпръснати в някои от долините и около селата. Това е най-важното място, на което се среща Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*) в Черноморския район. В зоната са включени важни местообитания на влечуги и земноводни като *Emys orbicularis*, *Bombina bombina* и *Lutra lutra*, *Testudo hermanni*, *Testudo graeca*, *Elaphe quatorlineata sauromates*, *Vormela peregusna*. Последните 4 обитават територии с не гъста храстова растителност, границите между гъсти гори и пасища или обработваеми земи, синори в земите с екстензивно земеделие.

Зоната е една от двете зони в южната част на Черноморското крайбрежие (между пристанище Бургас и Турция), в които се срещат размножаващи се популации на шипобедрената и шипоопашатата костенурки на брегови местообитания.

Зоната включва нефрагментирани местообитания на вълка, но понастоящем видът е само маргинално представен, като зоната цели възстановяването на естествения ареал на вида.

ЗЗ с код BG0001007 „Странджа“, е обявена за осъществяването на следните природозащитни цели:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За постигане на целите за които е обявена защитената зона вносителите на документацията по чл.8 от ЗБР са предложили следните забрани:

- Забрана за провеждане на санитарни сечи с интензивност под 5%. При естествените гори е допустимо и нормално естествения отпад (мъртвата дървесина) да бъде до 5% от запаса. Ако мъртвата дървесина в насаждението е до 5% от запаса не трябва да се предвижда и извежда санитарна сеч. А в случаите когато се провежда санитарна сеч на 1 ха трябва да се оставят по минимум 15 м³ мъртва и суха маса – в тип местообитания 91S0, 91F0 и 91AA;

- *Забрана за внасяне на неместни произходи и видове при воденето на краткосрочно постепенни сечи със съчетаване на естественото с изкуствено възобновяване в тип местообитания 91АА и 91S0;*
- *Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи при издънкови насаждения с изключение на постепенни сечи с възобновителен период не по-малък от 10 години. Разрешените сечи се допускат при предварително естествено възобновяване или със съчетаване на естественото с изкуствено възобновяване тип местообитание 91S0;*
- *Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи при високостъблени насаждения, с изключение на изборните и дългосрочно постепенните в тип местообитание 91S0;*
- *Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи с изключение на изборните при високостъблени насаждения в тип местообитание 91S0.*
- *Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи в тип местообитание 91F0;*
- *Забрана за водене на всички видове сечи в тип местообитания 92А0 и 91Е0.*
- *Забрана за водене на голи сечи и краткосрочно-постепенни сечи с възобновителен период не по-малък от 10 години в тип местообитание 91АА.*
- *Забрана за водене на действия свързани с промяна на хидрологичния режим в тип местообитания 92А0, 91F0 и 91Е0;*
- *Забрана за всякаква човешка дейност свързана с промяна на местообитанието и неговите характеристики в тип местообитание 4030;*
- *Забрана за добив на листников фураж в тип местообитания 91F0 и 91S0;*
- *Забрана за ограждане, включително за бази за интензивно развъждане на дивеча в тип местообитание 91F0;*
- *Забрана за паща на кози в тип местообитания 91S0 и 91АА;*
- *Забрана за паща в тип местообитание 91F0;*
- *Забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда в тип местообитания 91Е0, 91F0, 92А0 и 91S0;*
- *Забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива от социален или икономически характер или изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда в тип местообитания 91АА и 91M0;*
- *За постигане на целите за които е обявена защитената зона се предвижда:*

- *Задължително провеждане на отгледни сечи в тип местообитания 91M0, 91F0, 91S0 и 91AA;*
- *Запазването на ключови елементи на биоразнообразието – острови на старостта, дървета с хралупи, зони на спокойствие и т.н. в тип местообитания 91AA, 91F0 и 91S0;*
- *Увеличаване на турнуса на сеч с 20 години в тип местообитание 91S0.*

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

ИП не засяга площи на защитени зони и защитени територии.

Оценка на въздействието върху най-близките защитени зони и територии, ще бъде направена в Доклада за ОВОС.

Съгласно указанията на РИОСВ-Бургас (*в писмо с изх. № ПД-2479 (7) от 30.05.2025 г.*), поради вероятност от значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване в защитените зони, като самостоятелно приложение към Доклада за ОВОС ще бъде изготвен Доклад за оценка на степента на въздействие, по смисъла на Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най-близко разположените защитени зони (BG0002040 „Странджа“ за опазване на дивите птици – на около 0,02 km от най-близко разположения ветрогенератор и BG0001007 „Странджа“ за опазване на природните местообитания – на около 0,02 km от най-близко разположения ветрогенератор е, че инвестиционното предложение, има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, местообитания на видовете и върху видовете, както и върху дивите птици и техните местообитания, предмет на опазване в съответните защитени зони.

В тази връзка, като отделно приложение на Доклада за ОВОС ще бъде разработен ДОСВ, в който ще бъде извършена оценка на степента на въздействие на ИП върху защитените зони, при съобразяване на изискванията на чл.23, ал.2 от Наредбата за ОС и на изискванията, посочени в цитираното по-горе писмо на директора на РИОСВ- Бургас:

1. Да се направи подробна анотация на инвестиционното предложение (параметри, обхват, капацитет, необходима площ за застрояване, обслужващи пътища, съпътстваща техническа инфраструктура и др.);

2. Да се изследва и подробно да се опишат всички аспекти на въздействие върху дивите птици - вероятността от увреждане на гнездови местообитания, място за хранене и миграция на птиците, включени в предмета на опазване на защитена зона BG0002040 „Странджа“ за опазване на дивите птици, в резултат на отнемане на площта на имотите за реализиране на инвестиционното предложение;

3. Да се оцени увеличаването на въздействието върху защитените зони от изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите;

4. Да бъдат предложени конкретни смекчаващи отрицателното въздействие или възстановителни мерки;

5. Да се оцени ще има ли фрагментация на местообитание или популации на видове диви птици, включително видове от предмета на опазване на близко разположените защитени зони, както и нарушения в миграционния поток на дивите птици и каква ще е продължителността ѝ;

6. Необходимо е да се изясни вероятното въздействие, шум, вибрации и електромагнитни излъчвания върху биологичното разнообразие в резултат от строителството на ветрогенераторите, както и дейностите, свързани с поддръжката им;

7. Необходимо е да се изготви анализ за кумулативния ефект от реализацията, както на този обект, така и на други (еднакви/различни по вид) инвестиционни предложения в имоти в същата и в съседни местности в землището на с. Индже Войвода. За този анализ да се има предвид факта, че нарастването на броя на турбините в даден район е съпроводено с увеличаване на риска от сблъсъци на птици;

8. Да бъдат предложени и оценени конкретни, изпълними и контролируеми смекчаващи/компенсиращи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането им. Мерките следва да отразяват спецификата на зоните, предмета на опазване в тях и характеристиките на инвестиционното предложение;

9. Да се представи актуален картен материал (в подходящ мащаб), с местоположението на всички елементи на инвестиционното предложение, спрямо близко разположените защитени зони BG0002040 „Странджа“ и BG0001007 „Странджа“ и спрямо техните елементи, попадащи в обхвата на въздействие (типовете природни местообитания и местообитания на видове, вкл. видове птици, предмет на опазване в тях);

10. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие, съобразно критериите по чл. 22 от Наредбата за ОС;

11. Да се представи информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация;

12. Документите по чл. 9, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС се прилагат към ДОСВ.

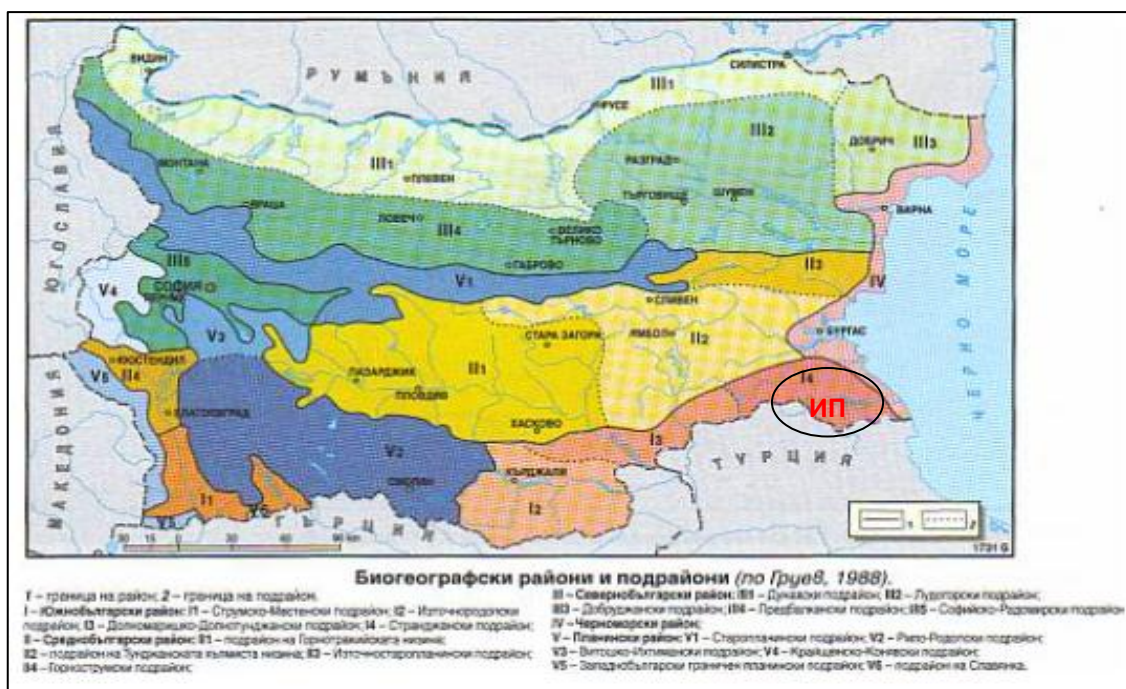
Докладът за оценка на съвместимостта следва да бъде структуриран по изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС. При определяне на същността и степента на въздействие на плана да бъдат съблюдавани критериите на чл. 22 от нея.

Оценката за съвместимостта на ИП с предмета и целите на опазване на по-горе описаната защитена зона следва да се извърши от екип експерти с компетентност в областта

на опазване на местообитанията и видовете включени в приложения № 1 и 2 от Закона за биологичното разнообразие, като е препоръчително в екипа да има експерти с тясна насоченост „орнитолог“, отговарящи на изискванията на чл.9, ал.1 от Наредбата за ОС.

3.8. Биологично разнообразие

Землището на село Индже Войвода, община Созопол, област Бургас попадащи в обхвата на инвестиционното предложение, съгласно биоекографското райониране на България (по Б. Груев, 1988), попадат в Южнобългарски район, Странджански подрайон.

Фигура 36. Биоекографско райониране на България (по Б. Груев, 1988 г.) и местоположението на инвестиционното предложение.

- **Растителен свят (флора)**

Съгласно общоприето горскорастително райониране на България (Захариев и колектив. 1979 г.), територията на поземлените имоти, в обхвата на населено място попадащи в границите на община Созопол, област Бургас, попада в границите на една горско растителна област (съгласно Горскостопанско деление на Р. България, Горско-географски области и подобласти, 2011 г.):

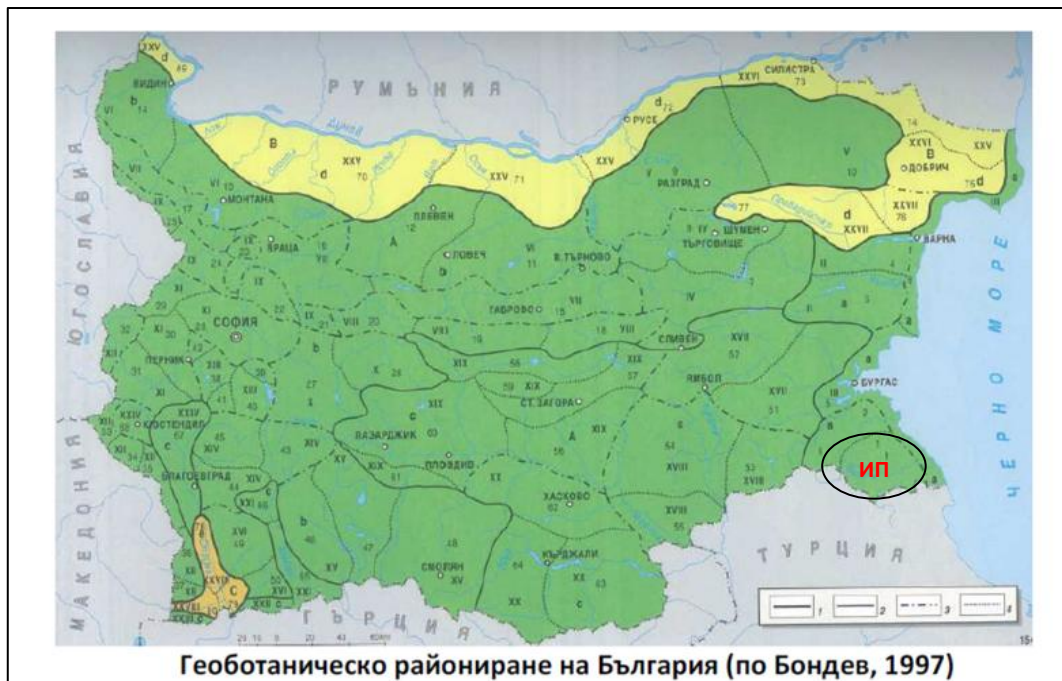
- Южна крайгранична растителна област, подобласт Странджа.

I. Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори /от 0 до 800 /700-900/ м н.в./;

Ю-I: Листопадни и ксеротермни дъбови гори в Странджа /от 0 до 200 /100-300/ до 600 /500-700/ м н.в./

Територията на поземлените имоти попадащи в обхвата на инвестиционното предложение, се отнася към един геоботанически район (по Бондев, 1997 г.), както следва:

- *Странджански окръг от Евскинската провинция на Европейската широколистна горска област, геоботанически район – В I. Велека*

Фигура 37. Геоботаническо райониране на България (по Бондев, 1997 г.) и местоположението на инвестиционното предложение

Европейската широколистна горска област, се характеризира с растителност на умерената зона, с основна коренна растителност, представена от широколистни, лятно зелени, листопадни през зимата гори, предимно от европейски и европейско-азиатски произход, с преобладаване в тях на над 180 вида и подвида дървета и храсти.

Остатъчната естествена растителност се характеризира предимно с мезоксерофитни церови гори и по-слабо участие на благауна. Срешат се още естествени насаждения от обикновен габър (*Carpinus betulus* L.), келяв габър (*Carpinus orientalis* Mill.), благун (*Quercus frainetio* Ten.), космат дъб (*Quercus pubescens*), култури от акация (*Robinia pseudoacacia* L.), черен бор (*Pinus nigra* Arnold.), червен дъб (*Quercus rubra* L.), сребролистна липа (*Tilia tomentosa* Moench) и др.

Най-характерни за окръга са ценозите на терциерния реликт – източния бук (*Fagus orientalis*) и на източния горун (*Quercus polycarpa*). В изграждането на техните мезофитни гори, като храстов подлес участва уникалният терциерен реликт странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*), а във влажните долове расте вечнозеления реликтен храст лавровиншната (*Laurocerasus officinalis*) и вечнозелените храсти с бодливи листа – обикновения джел (*Ilex aquifolium*) и колхитския джел (*I. colchica*), както и вечнозеления храст черноморска вълча ягода (*Daphne pontica*), горянчето (*Epimedium pubigerum*), чашковидната звъника (*Hypericum calycinum*) и др.

Странджа е изключително богата във флористично отношение планина в България, обусловено то липсата на залежаване и специфичните климатични фактори и специфичен релеф. На територията са установени над 1600 вида (около 44 % от висшите растения), срещащи се в България, от които 49 реликтни вида, някои от които имат средообразуваща роля в растителните сообщества в планината. В Странджа се наблюдава инверсия в пояското разположение на дъбовите и буковите сообщества. Дъбовите обхващат билните части, които са по-припечни и сухи, а буковите сообщества заемат по-ниско разположените влажни долове.

Горски територии

Към края на 2019 г. Община Созопол разполага със земя в горски територии в размер на 10 321.58 ha, като най-значителните площи от горския фонд са в землищата на селата Индже войвода (23.8%) **в землището на което ще се реализира настоящото ИП**, Вършило и Габър (по 10.3%).

Горските територии общинска собственост на Община Созопол се стопанисват от Общинско горско предприятие Созопол, като същите са с обща площ от 6 341 ha., а останалата част от са в териториалния обхват на ДГС „Бургас“, ДЛС „Ропотамо“ и ДГС „Ново Паничарево“.

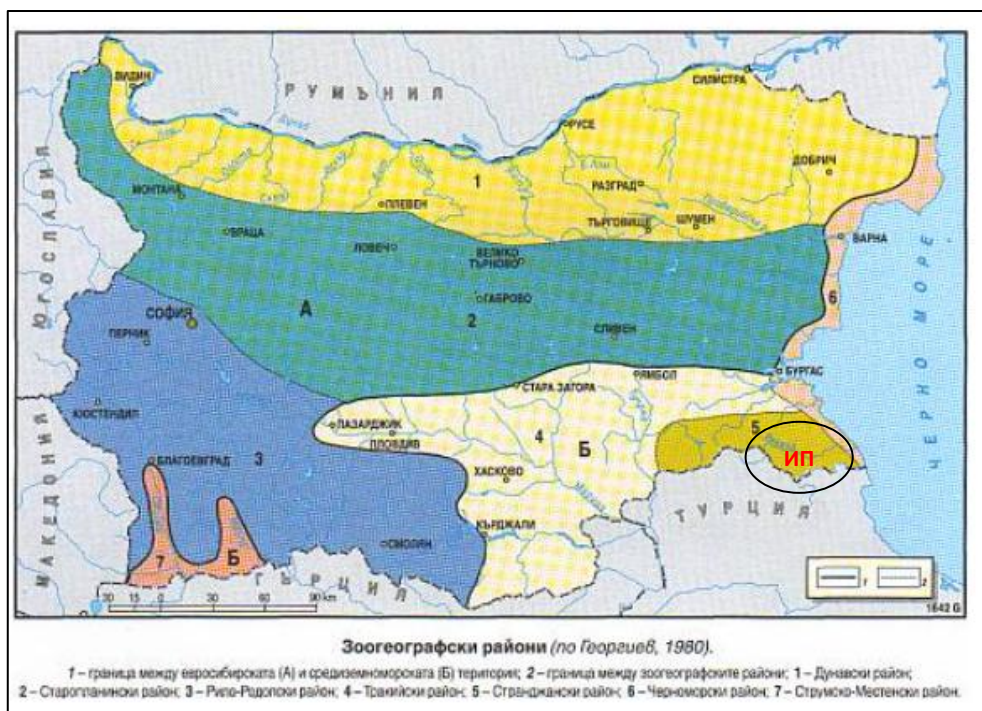
Преобладаващият релеф на заетите от гори терени е хълмист и хълмисто предпланински. Това е поясът на равнинно-хълмистите дъбови гори (0 до 500 м.н.в.). С изключение на югозападната част на територията, хидрографската мрежа е слабо развита. Водосборите са с подчертано сезонен отток, без пороен характер. Около 5% от площта на горския фонд е ерозирана (главно площна ерозия). Част от тези площи са залесени с иглолистни култури и ерозионните процеси са овладяни.

От естествено растящите, най-широко разпространение имат широко-листните издънкови гори. Чрез залесяване са създадени насаждения от иглолистни и широколистни видове. В крайречните и лонгозни гори растителността е главно от топови и ясенови насаждения и култури.

Растителността в обхвата на инвестиционното предложение ще бъде инвентаризирана детайлно, на база извършените теренни проучвания. В Доклада за ОВОС ще бъде извършен анализ на засягането на евентуални находища на редки, защитени, ендемични и ресурсни растителни видове. Ще се опишат и евентуално формирани в района природните местообитания, включени в Приложения №1 на Директива 92/43/ЕИО и ЗБР.

• Животински свят

Според зоогеографското райониране на Р. България (по Георгиев, 1980 г.) територията на инвестиционното предложение, попада в обхвата на Странджански район на Средиземноморската подобласт – **Фигура 38**.

Фигура 38. Зоогеографско райониране на България (по Груев, 1980 г.) и местоположението на инвестиционното предложение

Странджански район – заема североизточните склонове на Странджа (без крайбрежната ивица) и Дервентските възвишения. Средиземноморското влияние тук е по-слабо изразено, отколкото в съседните му райони. Прави впечатление незначителният процент на средиземноморски гнездящи птици-21%. При дендробионтните насекоми има явно преобладаване на евроазиатските над средиземноморските видове.

В Доклада за ОВОС съставът на зооценозите от гръбначни животни ще бъде представен в таксономичен ред съгласно видовото разнообразие в поземлените имоти попадащи в обхвата на ИП, а природозащитния статус чрез Закона за биологичното разнообразие, Директиви на Европейския Съюз и международните конвенции, по които Република България е страна.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Местоположението на съоръженията - ветрогенератори е ключов въпрос с цел избягване или намаляване на отрицателните въздействия върху биологичното разнообразие. Планираното местоположение на ветрогенераторите не засяга дерета, гори, пещери, пасища, блата и др. чувствителни елементи на ландшафта.

Въздействието по време на строителството, е свързано с пряко унищожаване на части от съществуващата растителност, в границите на строителните петна за площадките на ветрогенераторите, в обхвата на инвестиционното предложение. Не се очаква засягане, на ценни растителни видове, включен в ЗБР, тъй като всички поземлени имоти попадат в

границите на интензивно обработваеми земеделски земи (основно с житни) и полски пътища.

Строителството на съоръженията и съпътстващата ги инфраструктура за пренос и съхранение на енергията, ще засегне пряко местообитания основно на видове от Разред Врабчоподобни, характерни за откритите пространства на агроценозите. Предвид широкото разпространение на открити, слети имоти от житни култури в района, сравнително високата пластичност на характерните за района видове, подобно въздействие ще е незначително.

Непряко въздействие в съседните райони е възможно в резултат на безпокойство, и то при строителни дейности, в периферията на имотите попадащи в обхвата на ИП.

По отношение на кумулативното въздействие, от реализацията на инвестиционното предложение в Доклада по ОВОС, ще бъде оценено обстойно и подробно, на база наличните данни за сходни проекти или инвестиционни инициативи, в процес на съгласуване или вече одобрени такива, на съответното ниво и съответните изчисления.

За целите на доклада за ОВОС са проведени теренни проучвания, във всеки един имот засегнат от обхвата на ИП, за установяване наличие на местообитания на животински видове, които могат да бъдат засегнати от строителните работи. Ще бъдат описани установените животински видове и техни местообитания. Ще бъде направено проучване и за налични местообитания в близост до строителните площадки с оглед установяване на потенциални въздействия от реализацията на инвестиционното предложение. Ще бъдат оценени очакваните нарушения на местообитания, въздействията върху самите видове, както в процеса на строителството, така и в процеса на експлоатация на ветрогенераторите. Ще бъдат дадени препоръки за намаляване на тези въздействия.

В Доклада за ОВОС ще се разгледа и оцени, въздействието върху биологичното разнообразие въз основа на собствени данни от предпроектното изследване на територията и данни от продължителни изследвания на работещи в сходни условия ВТГ в България и съседни държави.

3.9. Материални активи

Под актив се разбира собственост, която носи полза на притежателя си. Активите биват материални и нематериални.

Материалните активи се класифицират в две основни групи – дълготрайни (нетекущи – земи, сгради, оборудване и др.) и краткотрайни (текущи – суровини и материали, стоки, продукти и др.).

В контекста на конкретното ИП, и по-специално по отношение на текущото състояние на материалните активи, като дълготрайни материални активи се отнасят териториите на имотите, които се засягат от ИП, в т.ч. площите за сервитут и подземната кабелна линия.

Имотите са в район зает основно активно (интензивно) обработваеми земеделски земи, като същите са урбанизирана територия – състоянието е разгледано към **т. 3.5.** по-горе.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

По отношение на материалните активи се очаква положително въздействие от гледна точка на инвестиране в дълготрайни материални активи с екологично предназначение – производство на електроенергия от ВЕИ.

ИП ще се отрази на ползването на земята в части от засегнатите имоти, като територията на повечето имоти не се засяга значително – по-голямата част е запазила текущия си начин на трайно ползване.

Очаква се кумулативно въздействие, свързано с начина на ползване на засегнатите пряко терени, като същото има и отрицателни и положителни измерения.

В Доклада за ОВОС ще се разгледа и оцени въздействието по отношение на материалните активи.

3.10. Културно, архитектурно, историческо и археологическо наследство

Анализът на обектите на културното наследство ще се осъществи чрез набиране и обработка на наличната информация на известните културни ценности в землището на населеното място в община Созопол, в които се предвижда изграждане съоръжения. За определяне на съществуващото състояние на обектите на културното наследство ще се използват различни информационни източници – компютърната система „Археологическа карта на България“ (АИС АКБ), регистрите на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН), специализирани публикации, както и анализ на топографски карти и сателитни и ортофотото изображения.

Територията на цялата община Созопол, е с висока наситеност на културни ценности от всички исторически епохи – тракийска, елинска, византийска, възрожденска и съвременна.

По прилежащия на гр.Созопол Медни рид, има останки на тракийски крепости /край с. Равадиново, на връх Бакърлъка, на възвишението Атия и др./, долмени край с. Росен, стари рудници в землищата на селата Габър, Зидарово и Крушевец. Почти край всички села има тракийски надгробни могили, много долмени и древни следи от развитото в района рударство.

Съществуват данни за множество рударски селища, леярни и некрополи около селата Индже Войвода, Вършило и Габър.

На територията на имотите, предмет на ИП, както и в непосредствена близост, не са установени и регистрирани обекти на културното, архитектурно, историческо и археологическо наследство нито се забелязват следи от такива.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Установената висока концентрация на археологически обекти дава основание да се предполага, че при строителни работи може да се попадне на неизвестни такива. Това налага преди започването на строителните работи да се проведат теренни издирвания в зоните, които ще бъдат засегнати от реализацията на инвестиционното предложение.

3.11. Здравно-хигиенни аспекти на средата

Инвестиционното предложение е предвидено да се реализира на в обхвата на землището на с. Индже Войвода, (отдалечено от регулационните му граници), попадащо на територията на община Созопол.

Като цяло към настоящия момент в рамките на посоченото землище няма значими източници на вредности в околната среда, които да водят до влошаване на здравно-хигиенните аспекти на средата.

Имотите не попадат в близост до промишлени зони и производствени предприятия, разположени са в район с добри показатели на средата и не предполагат риск за човешкото здраве – напротив – предлагат отлични условия за почивка и рекреация.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Инвестиционното предложение е свързано със строително-монтажни дейности и експлоатационни дейности, при които ще се въздейства върху здравно-хигиенните аспекти на средата в района. На база анализа и прогнозите в предходните подточки на т. 3, основно въздействие ще имат замърсяването на въздуха (за етапа на строителство) и вредните физични фактори (за етапа на строителство и за етапа на експлоатация) на ИП, включително евентуални инциденти/аварийни ситуации.

Същността на ИП – производство и пренос на електрическа енергия от ВЕИ - вятър, не предполага отрицателно въздействие върху здравно-хигиенните аспекти на средата и здравето на хората, в т.ч. кумулативно, при спазване на отстоянията за местоположение на ветрогенератори спрямо териториите на населените места (всички предвидени ветрогенератори отстоят на над 500 m от територията на най-близкото населено място съгласно чл.141, ал.1 на *Наредба № 14 за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия*) и сервитути около енергийни обекти – съгласно *Наредба № 16 за сервитутите на енергийните обекти*.

В Доклада за ОВОС ще бъде направена характеристика на здравно-демографските условия в общината и/или областта (при липса на данни по определени показатели за ниво „община“), като за база за сравнение ще бъдат използвани данните за страната.

Ще се анализират и оценят рисковите фактори за здравето и здравно-хигиенните аспекти на средата в района на ИП.

Ще бъде извършена оценка на възможните въздействия и рискове за здравето на населението и работещите на обекта през фазите на реализация на ИП, в т.ч. очаквания дискомфорт.

Ще бъде извършена оценка на възможните въздействия върху здравето на населението и работещите в резултат на инциденти и аварийни ситуации.

3.12. Отпадъци и опасни химични вещества и смеси

Към момента, на територията на имотите, попадащи в обхвата на ИП, не се извършват дейности, свързани с генериране на отпадъци, съхранение или употреба на опасни химични вещества и смеси.

На територията на община Созопол, няма предприятия с нисък или висок рисков потенциал от възникване на голяма авария, класифицирани съгласно чл. 103 на ЗООС.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Прогнозните видове отпадъци, които се очаква да се генерират по време на отделните етапи на реализация на ИП са разгледани в т. 1.3. от настоящото Задание. При управление в съответствие с нормативната уредба по управление на отпадъците не се очаква значимо въздействие, в т.ч. неблагоприятен кумулативен ефект от генерираните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве.

Няма да се съхраняват такива по Приложение № 3 на ЗООС на територията на имотите, предмет на ИП.

По отношение на опасни вещества – ще се използват главно по време на експлоатацията на обекта – поддръжка на съоръженията.

В етапа на строителните дейности, ОХВ ще бъдат налични единствено в оборудване – в МПС, използвани в строителството и транспорта на съоръженията (автомобилен бензин, дизелово гориво, смазочни масла).

В етапа на експлоатацията, в оборудване ще бъдат налични ограничени количества Синтетични хидравлични масла и Синтетични моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки.

Дейностите по производство на електроенергия от силата на вятъра не се класифицира с нисък или с висок рисков потенциал от възникване на големи аварии с ОХВС, поради което е извън приложното поле на глава Седма, раздел I на ЗООС.

В Доклада за ОВОС ще се направи оценка на генерираните отпадъци и ще се разгледат възможности за тяхното минимизиране, ограничаване и екологосъобразно управление и ще се анализира значимостта на въздействията върху околната среда от употребата на опасни химични вещества и смеси.

3.13. Рискови енергийни източници (шумове, вибрации, електромагнитни лъчения)

В района на ИП понастоящем няма значими източници на шум – основен е транспортния трафик по близките пътища, в т.ч. по неустроени такива – черни пътища и земеделски имоти, през които преминават МПС. Няма данни за превишения на нормите за шум за най-близките зони с нормиран шумов режим.

В района на ИП няма значими източници на вибрации, лъчения и липсват източници на радиации.

Прогноза на въздействието, в т.ч. кумулативно:

Очакваните източници на шум, вибрации и електромагнитни лъчения са описани по-горе към т.1.3. по-горе.

В Доклада за ОВОС, ще се оцени подробно въздействието на рискови енергийни източници в резултат на ИП, в т.ч. възможния кумулативен ефект с други инвестиционни предложения и проекти в района.

Въз основа на данните за размер, мащабност, местоположение и характер на ИП, очакваните отпадъци и емисии, информацията за съществуващо състояние на околната среда и прогнозите на въздействията, в т.ч. кумулативни, като граници на проучването за извършване на оценката на въздействието върху околната среда и човешкото здраве в настоящата процедура по ОВОС са установени следните:

- Детайлни анализ и оценка на състоянието на околната среда и въздействието върху околната среда и здравето на хората в границите на площите, обект на ИП;
- Анализ и оценка на възможността въздействието върху околната среда и човешкото здраве да засегне съседни, както и по-отдалечени имоти и територии, в т.ч. възможни кумулативни въздействия.

4. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕИЗБЕЖНИТЕ И ТРАЙНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОБЕКТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНИ И КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ РАЗГЛЕДАТ ПОДРОБНО В ДОКЛАДА ЗА ОВОС, В Т.Ч. В СЛУЧАИТЕ ПО ЧЛ. 99Б ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 109, АЛ. 4, ЗООС

4.1. Значимост на въздействията върху околната среда

Значимостта на въздействията върху околната среда и човешкото здраве ще бъдат определени чрез подробните анализи и оценки в Доклада за ОВОС, идентифицирани в предходната т.3 на настоящия проект на Задание, при съобразяване на получените в резултат на консултациите по чл.95, ал.3 от ЗООС и чл.9 от Наредбата за ОВОС препоръки, бележки и становища, включително възражения.

За прогнозите и оценката ще се ползва следният **методичен подход**:

А. Изходна информация, на която се базират прогнозите и оценките:

- Размер и мащабност на ИП, същност, физични характеристики, процеси и дейности за реализация на отделните етапи, емисии и остатъчни вещества;
- Местоположение;
- Текущо състояние на околната среда, в т.ч. наличие на чувствителни елементи и съществуващи екологични проблеми.

Б. Оценка на значимостта на въздействията:

Оценката включва като минимум:

- Равностойно оценяване на възможните разглеждани алтернативи за реализация на ИП;
- Определяне на компонентите и факторите на околната среда, които биха могли да бъдат засегнати значително;
- Определяне на преки, непреки/косвени, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици, при отчитане на целите на опазване на околната среда от значение за ИП, в т.ч. при извънредни ситуации, за етапите на строителство, експлоатация, закриване и рекултивация;
- Определяне на вероятните значителни последици за околната среда и човешкото здраве.

Значимостта на въздействията в Доклада за ОВОС ще бъде определена спрямо елементите по чл.95, ал.4 на ЗООС, в т.ч.:

- населението и човешкото здраве;
- биологичното разнообразие;
- земните недра, почвата, водата, въздуха и климата;
- материалните активи, културното наследство и ландшафта,
- в т.ч. по отношение на факторите на средата, включително:
 - вредни физични фактори,
 - отпадъци,
 - опасни вещества,
- при отчитане на взаимодействието между елементите и факторите.

Въздействията включват и очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия, които са от значение за него.

Ще се определи обхватът на въздействието – дали е единствено в рамките на терените за реализиране на ИП, дали се засягат пряко или непряко аспекти на околната среда, в т.ч. населението и човешкото здраве, за съседни имоти/райони.

Въз основа на направената оценка за значимост на въздействията, ще се идентифицират мерки за предотвратяване, ограничаване, смекчаване и минимизиране на въздействията за етапите за реализация на ИП, в т.ч. екипът от независим експерти ще

формира заключение с препоръка за реализиране/недопускане реализирането ИП от гледна точка на опазването на околната среда и човешкото здраве.

4.2. Прогноза за възможно трансгранично въздействие на ИП

По отношение на прогнозата за възможно трансгранично въздействие, най-близката съседна държава до елементи на ИП е Република Турция – границата ѝ по права линия отстои на над 16 km северно от най-близкия имот с ветрогенератор.

На настоящия етап, предвид характера и мащабността, в т.ч. параметрите и дейностите, свързани с реализацията на ИП, прогнозата е очакваното въздействие върху околната среда и човешкото здраве да бъде локализирано основно в границите и в непосредствена близост до засегнатите от изграждане на елементите на ВТГ в отделните имоти.

Предвид изложеното, местоположението, същността на ИП и достатъчната отдалеченост изключват възможност за трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве на територията на други държави.

Подробни анализ и оценка ще бъдат направени в Доклада за ОВОС.

4.3. Информация и оценка по чл. 99б на ЗООС

ИП не е свързано с генериране, ползване или съхранение на опасни вещества, попадащи в обхвата на Приложение № 3 на ЗООС.

В тази връзка не е необходимо изготвяне на приложение по чл. 99б от ЗООС и Раздел II на *Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.*

5. СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС С ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНОТО СЪДЪРЖАНИЕ НА ВКЛЮЧЕНИТЕ В НЕГО ТОЧКИ

Предложената структура на Доклада за ОВОС е в съответствие с чл. 9б, ал.1 на ЗООС и включва:

1. ПОДРОБНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧВАЩА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО РАЗМЕРА, ЗАСЕГНАТАТА ПЛОЩ, ПАРАМЕТРИТЕ, МАЩАБНОСТТА, ОБЕМА, ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА, ОБХВАТА, ОФОРМЛЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ

1.1. Описание на местоположението на ИП и необходимите площи

Подточката ще съдържа информация за местоположението на ИП и засегнатите имоти.

1.2. Описание на физическите характеристики на ИП в неговата цялост ако е приложимо - на необходимите дейности по събаряне и разрушаване, както и изискванията относно използването на водите и земните недра - на етапа на строителство и на етапа на експлоатация

Подточката ще съдържа информация за необходимите дейности за етапите на ИП – изграждане, експлоатация, закриване и рекултивация; необходимите процедури по устройствено планиране, връзката с други съществуващи и планирани дейности.

1.2.1. Ветрогенератори

1.2.2. Ел-инфраструктура –кабелни връзки, присъединяване

1.2.2.1 Съществуващи подстанции

1.2.2.2 Инфраструктурни кабелни връзки

1.2.3. Пътна инфраструктура

1.2.4 Обща необходима площ за елементите на ИП

1.2.5. Съответствие с нормативни изисквания и установени стандарти

1.2.6. Описание на дейностите за етапа на строителство

1.2.6.1. Основни суровини и материали

1.2.6.2. Работен график и строителна механизация

1.3. Описание на основните характеристики на етапа на експлоатация на инвестиционното предложение (всички процеси и дейности), например енергийни нужди и използвана енергия, естеството и количеството на използваните материали и природни ресурси (включително водите, земните недра, почвите и биологичното разнообразие)

1.3.1. Описание на дейностите за етапа на експлоатация

1.3.2. Използвани материали и природни ресурси

1.4. Оценка по вид и количество на очакваните остатъчни вещества и емисии (като замърсяване на вода, въздух, почва и подпочвен слой, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения, радиация) и количества и видове на отпадъците, получени по време на етапа на строителство и на етапа на експлоатация

1.4.1. Замърсяване на въздуха

1.4.1.1. По време на етапа на строителство

1.4.1.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.1.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

1.4.2. Замърсяване на водите

1.4.2.1. По време на етапа на строителство

1.4.2.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.2.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

1.4.3. Замърсяване на почвите

1.4.3.1. По време на етапа на строителство

1.4.3.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.3.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

1.4.4. Шум, вибрации, нейонизиращи лъчения и радиация

1.4.4.1. По време на етапа на строителство

1.4.4.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.4.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

1.4.5. Видове и количества на отпадъците

1.4.5.1. По време на етапа на строителство

1.4.5.2. По време на етапа на експлоатация

1.4.5.3. По време на етапа на закриване и рекултивация

2. ОПИСАНИЕ НА РАЗУМНИ АЛТЕРНАТИВИ (НАПРИМЕР ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ТЕХНОЛОГИЯТА, МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО, РАЗМЕРА И МАЩАБА), ПРОУЧЕНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, КОИТО СА ОТНОСИМИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И НЕГОВИТЕ СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ, И ПОСОЧВАНЕ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА ИЗБРАНИЯ ВАРИАНТ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

В точката ще бъдат анализирани и разгледани възможните разумни алтернативи, в т.ч.:

2.1. Нулева алтернатива;

2.2. Алтернативи за местоположение на ИП;

2.3. Алтернативи за размера и мащаба на ИП;

2.4. Алтернативи за технологии

3. ОПИСАНИЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ АСПЕКТИ ОТ ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (БАЗОВ СЦЕНАРИЙ) И КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ИМ ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО, ДОКОЛКОТО ПРИРОДНИТЕ ПРОМЕНИ ОТ БАЗОВИЯ СЦЕНАРИЙ МОГАТ ДА СЕ ОЦЕНЯТ ВЪЗ ОСНОВА НА НАЛИЧНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАУЧНИ ПОЗНАНИЯ

Точката ще съдържа следните подточки:

3.1. Климат и изменение на климата;

3.1.1. Аспекти на текущото състояние;

3.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.2. Атмосферен въздух;

3.2.1. Аспекти на текущото състояние;

3.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.3. Води;

3.3.1. Повърхностни води;

3.3.1.1. Аспекти на текущото състояние;

3.3.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.3.2. Подземни води;

3.3.2.1. Аспекти на текущото състояние;

3.3.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.3.3. Зони за защита на водите;

3.3.3.1. Аспекти на текущото състояние;

3.3.3.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.3.4. Санитарно-охранителни зони;

3.3.4.1. Аспекти на текущото състояние;

3.3.4.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.3.5. Риск от наводнения;

3.3.5.1. Аспекти на текущото състояние;

3.3.5.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.4. Земни недра;

3.4.1. Аспекти на текущото състояние;

3.4.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.5. Почви и земеползване;

3.5.1. Аспекти на текущото състояние;

3.5.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.6. Ландшафт;

3.6.1. Аспекти на текущото състояние;

3.6.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.7. Защитени територии и защитени зони;

3.7.1. Аспекти на текущото състояние;

3.7.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.8. Биологично разнообразие;

3.8.1. Растителност (флора);

3.8.1.1. Аспекти на текущото състояние.

3.8.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.8.2. Животински свят (фауна);

3.8.2.1. Аспекти на текущото състояние;

3.8.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.9. Материални активи;

3.9.1. Аспекти на текущото състояние;

3.9.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.10. Културно наследство, вкл. архитектурни и археологически аспекти;

3.10.1. Аспекти на текущото състояние;

3.10.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.11. Здравен статус на населението;

3.11.1. Здравно състояние на населението;

3.11.1.1. Аспекти на текущото състояние;

3.11.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено;

3.11.2. Рискови фактори, свързани с населението и човешкото здраве;

3.11.2.1. Аспекти на текущото състояние;

3.11.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.12. Вредни физични фактори;

3.12.1. Аспекти на текущото състояние;

3.12.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

3.13. Отпадъци и опасни вещества;

3.13.1. Отпадъци;

3.13.1.1. Аспекти на текущото състояние;

3.13.1.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено;

3.13.2. Опасни вещества.

3.13.2.1. Аспекти на текущото състояние;

3.13.2.2. Кратко изложение на вероятната еволюция ако ИП не бъде осъществено.

4. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ЗНАЧИТЕЛНО ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ВЪРХУ ТЯХ

Описанието на елементите и същността на вероятното им засягане ще бъде направено в последователността на предходната точка 3, както следва:

4.1. Климат и изменение на климата;

4.2. Атмосферен въздух;

4.3. Води;

4.3.1. Повърхностни води;

4.3.2. Подземни води;

4.3.3. Зони за защита на водите;

4.3.4. Санитарно-охранителни зони;

4.3.5. Риск от наводнения;

4.4. Земни недра;

4.5. Почви и земеползване;

4.6. Ландшафт;

4.7. Защитени зони и територии;

4.8. Биологично разнообразие;

4.8.1. Растителност;

4.8.2. Животински свят;

4.9. Материални активи;

4.10. Културно наследство, вкл. архитектурни и археологически аспекти;

4.11. Население и човешко здраве;

4.11.1. Здравен риск по отношение на работещите и посетителите/ползвателите на обекта;

4.11.2. Здравен риск по отношение близкото население;

4.12. Вредни физични фактори;

4.13. Отпадъци и опасни вещества;

4.14. Кумулативен ефект;

4.15. Трансгранично въздействие;

4.16. Обобщени данни за потенциалното въздействие на инвестиционното предложение върху околната среда.

5. ОПИСАНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПРОИЗТИЧАЩИ И ОТ:

5.1. Строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение, включително от дейностите по събаряне, разрушаване и извеждане от експлоатация, ако е приложимо;

5.2. Използването на природните ресурси, по-специално на земните недра, почвата, водите и биологичното разнообразие, като се вземе предвид, доколкото е възможно, устойчивото наличие на тези ресурси;

5.3. Емисиите от замърсители, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения и радиация; възникването на вредни въздействия и обезвреждането и оползотворяването на отпадъците;

5.4. Рисковете за човешкото здраве, културното наследство или околната среда, включително вследствие на произшествия или катастрофи;

5.5. Комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения, като се вземат предвид всички съществуващи проблеми в околната среда, свързани с области от особено екологично значение, които е вероятно да бъдат засегнати, или свързани с използването на природни ресурси;

5.6. Въздействието на инвестиционното предложение върху климата (например естеството и степента на емисиите на парникови газове) и уязвимостта на инвестиционното предложение спрямо изменението на климата;

5.7. Използваните технологии и вещества

6. ОПИСАНИЕ НА ВЗЕТИТЕ ПРЕДВИД НАЛИЧНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДРУГИ СЪОТВЕТНИ ОЦЕНКИ ПО РЕДА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ИЗГОТВЕНИ ПРЕДИ ДОКЛАДА ЗА ОВОС

7. ОПИСАНИЕ НА ПРОГНОЗНИТЕ МЕТОДИ ИЛИ ДАННИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПОДРОБНОСТИ ЗА ЗАТРУДНЕНИЯТА (НАПРИМЕР ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ ИЛИ ЛИПСА НА НОУ-ХАУ), КОИТО ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО

ПРЕДЛОЖЕНИЕ Е СРЕЩНАЛ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ, И ЗА ОСНОВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕСИГУРНОСТ;

8. ОПИСАНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ПРИ ВЪЗМОЖНОСТ - ПРЕМАХВАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, И ОПИСАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ (НАПРИМЕР ИЗГОТВЯНЕТО НА АНАЛИЗ СЛЕД РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ), КАТО СЕ ДАВАТ ОБЯСНЕНИЯ ДО КАКВА СТЕПЕН ЩЕ БЪДАТ ИЗБЕГНАТИ, ПРЕДОТВРАТЕНИ, НАМАЛЕНИ ИЛИ ПРЕМАХНАТИ ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ;

9. ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ УЯЗВИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА РИСК ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ И/ИЛИ БЕДСТВИЯ, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА НЕГО; СЪОТВЕТНАТА ИНФОРМАЦИЯ ТРЯБВА ДА Е ПОЛУЧЕНА ЧРЕЗ ОЦЕНКА НА РИСКА; ОПИСАНИЕТО ВКЛЮЧВА ПРИЛОЖИМИТЕ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ СМЕКЧАВАНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ НА ТЕЗИ СЪБИТИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, КАКТО И ПОДРОБНОСТИ ЗА ПОДГОТВЕНОСТТА И ЗА ПРЕДЛАГАНОТО РЕАГИРАНЕ ПРИ ТАКИВА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ;

Информацията ще бъде предоставена в две подточки:

9.1. Описание на очакваните значителни неблагоприятни въздействия на инвестиционното предложение за околната среда и човешкото здраве от оценката на риск;

9.2. Описание на приложимите мерки, предвидени за предотвратяване или смекчаване на значителните неблагоприятни последици от голяма авария.

10. СТАНОВИЩА И МНЕНИЯ НА ЗАСЕГНАТАТА ОБЩЕСТВЕННОСТ, НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ПО ОВОС ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНИ ОТ ТЯХ ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА И ДРУГИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ВЕДОМСТВА И ЗАИНТЕРЕСУВАНИ ДЪРЖАВИ - В ТРАНСГРАНИЧЕН КОНТЕКСТ, ПОЛУЧЕНИ В РЕЗУЛТАТ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ;

В точката ще се представи таблица с нанесени получените становища в резултат на консултациите за изготвяне на Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС. В таблицата ще бъде описан начина на отразяване на всяко становище в Доклада за ОВОС, с мотивите за приемане/отхвърляне на направени, предложения/бележки/искания.

Копия на становищата ще се предоставят като Приложение към Доклада за ОВОС.

11. ЗАКЛЮЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 83, АЛ. 5 НА ЗООС

В точката ще бъде представена следната информация:

11.1. Изводи относно очакваното въздействие върху компонентите на околната среда и здравето на хората в резултат на реализиране на инвестиционното предложение;

11.2. Заключение.

12. НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

Ще бъде представено като самостоятелно Приложение към Доклада за ОВОС. В съответствие с определението по т.27 от §1 на Допълнителните разпоредби към ЗООС, нетехническото резюме представлява кратко изложение на достъпен за обществеността език на информацията в доклада за ОВОС в обем не по-малък от 10 на сто от обема на доклада, съдържащо необходимите нагледни материали (карти, снимки, схеми).

13. ОПИСАНИЕ НА ТРУДНОСТИТЕ (ТЕХНИЧЕСКИ ПРИЧИНИ, НЕДОСТИГ ИЛИ ЛИПСА НА ДАННИ), СРЕЩНАТИ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС;

14. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ - ПО ПРЕЦЕНКА НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНОТО ОТ НЕГО ДЛЪЖНОСТНО ЛИЦЕ;

15. РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, В КОЙТО СЕ ИЗБРОЯВАТ ПОДРОБНО ИЗТОЧНИЦИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПИСАНИЯТА И ОЦЕНКИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ДОКЛАДА.

6. СПИСЪК НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ, СПИСЪЦИ И ДРУГИ

Като Приложения към Доклада за ОВОС, ще бъдат представени:

- Списък на Колектива експерти и попълнени декларации по чл.11, ал.4 от Наредбата за ОВОС от всеки експерт;
- Копия на получените становища в резултат на консултациите по изготвяне на Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС;
- Копия на други документи и становища, имащи отношение към ИП и процедурата по ОВОС;
- Задание (окончателно) за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС;
- Нетехническото резюме на Доклада за ОВОС;
- Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони;
- Доклади от проведени проучвания на птици и прилепи;

- Други приложения, в случай че такива бъдат изискани от компетентния орган.

7. ЕТАПИ, ФАЗИ И СРОКОВЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС

Етапите, фазите и сроковете за разработване на Доклада за ОВОС са в съответствие с необходимото време на експертите за изготвяне на анализите, прогнозите и оценките на въздействията върху околната среда и човешкото здраве и нормативно определените срокове за отделните етапи и за произнасяне на компетентните органи в рамките на процедурата:

Етап 1: Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС

- *Изготвяне на достатъчна информация за провеждане на консултации относно обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС;*
- *Провеждане на предварителни консултации в едномесечен срок със специализираните ведомства и представителите на засегнатата общественост за необходимата информация, която да се включи в Заданието за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС;*
- *Изготвяне на справка за извършените консултации с мотиви за приетите и неприети бележки и препоръки;*
- *Изготвяне на проект на Задание за обхват и съдържание на Доклада за ОВОС с отразени резултати от предварителните консултации;*
- *Провеждане на консултации по проекта на Заданието със заинтересованите страни, в 30 дневен срок;*
- *Отразяване на резултатите от консултациите и предоставяне на заданието за становище на директора на РИОСВ-Бургас.*

Етап 2: Доклад за ОВОС с изискуемите приложения към него

2.1. Изготвяне на Доклад за ОВОС с изискуемите приложения към него;

2.2. Внасяне на Искане за издаване на решение по Доклада за ОВОС с приложенията към него (в т.ч. окончателното Задание за обхват и съдържание, нетехническо резюме на Доклада за ОВОС и ДОСВ) за оценка на качеството в РИОСВ- Бургас.

Етап 3: Осигуряване на обществен достъп и провеждане на обществено обсъждане (след получаване на положителна оценка на качеството на Докладите за ОВОС и ОСВ).

3.1. Предоставяне на Доклада с приложенията към него за обществен достъп, организиране и провеждане на срещи за обществено обсъждане (минимум 30 дни след като Възложителят обяви в средствата за масово осведомяване и/или по друг подходящ начин датата, мястото и часът за провеждане на съответната среща за обществено обсъждане);

3.2. *Предоставяне на РИОСВ-Бургас на резултатите от срещите за обществено обсъждане – протокол, получени становища (в срок до 7 дни след срещите за общественото обсъждане) и становище на Възложителя по направените предложения, препоръки, мнения и възражения(в срок до 10 дни след срещите за общественото обсъждане).*

Етап 4: Издаване на Решение по ОВОС

4.1. *Провеждане на заседание на Експертния екологичен съвет към РИОСВ-Бургас за разглеждане на документацията по ОВОС;*

4.2. *Издаване на Решение по ОВОС от директора на РИОСВ-Бургас (нормативен срок от 45 дни след провеждане на общественото обсъждане).*

8. ДРУГИ УСЛОВИЯ И ИЗИСКВАНИЯ

8.1. Съвместяване на процедурата по ОВОС с ОС

Съгласно писмо на директора на РИОСВ-Бургас с изх.№ ПД-2479 (7)/30.05.2025 г. територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени зони по чл.1, ал.2 от Наредбата за ОС, но ИП, което ще се реализира в нея, попада в обхвата на чл.2, ал.1, т.1 от същата, и подлежи на процедура по оценка на съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл.31, ал.4 във връзка с ал.1 от ЗБР.

Преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най-близко разположените защитени зони (BG0002040 „Странджа“ за опазване на дивите птици – на около 0.02 km и BG00001007 „Странджа“ за опазване на природните местообитания – на около 0.02 km от ИП, е, че ИП има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване в зоните.

В тази връзка, като отделно приложение на Доклада за ОВОС ще бъде разработен ДОСВ, в който ще бъде извършена оценка на степента на въздействие на ИП върху защитените зони, при съобразяване на изискванията на чл.23, ал.2 от Наредбата за ОС и на изискванията, посочени в цитираното по-горе писмо на директора на РИОСВ-Бургас:

1. *Да се направи подробна анотация на инвестиционното предложение (параметри, обхват, капацитет, необходимата площ за застрояване, обслужващи пътища, съпътстваща техническа инфраструктура и др.);*

2. *Да се изследва и подробно да се опишат всички аспекти на въздействие върху дивите птици - вероятността от увреждане на гнездови местообитания, място за хранене и миграция на птиците, включени в предмета на опазване на защитена зона BG0002040 „Странджа“ за опазване на дивите птици, в резултат на отнемане на площта на имотите за реализиране на инвестиционното предложение;*

3. *Да се оцени увеличаването на въздействието върху защитените зони от изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите;*

4. Да бъдат предложени конкретни смекчаващи отрицателното въздействие или възстановителни мерки;

5. Да се оцени ще има ли фрагментация на местообитание или популации на видове диви птици, включително видове от предмета на опазване на близко разположените защитени зони, както и нарушения в миграционния поток на дивите птици и каква ще е продължителността ѝ;

6. Необходимо е да се изясни вероятното въздействие, шум, вибрации и електромагнитни излъчвания върху биологичното разнообразие в резултат от строителството на ветрогенераторите, както и дейностите, свързани с поддръжката им;

7. Необходимо е да се изготви анализ за кумулативния ефект от реализацията, както на този обект, така и на други (еднакви/различни по вид) инвестиционни предложения в имоти в същата и в съседни местности в землището на с. Индже Войвода. За този анализ да се има предвид факта, че нарастването на броя на турбините в даден район е съпроводено с увеличаване на риска от сблъсъци на птици;

8. Да бъдат предложени и оценени конкретни, изпълними и контролируеми смекчаващи/компенсиращи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането им. Мерките следва да отразяват спецификата на зоните, предмета на опазване в тях и характеристиките на инвестиционното предложение;

9. Да се представи актуален картен материал (в подходящ мащаб), с местоположението на всички елементи на инвестиционното предложение, спрямо близко разположените защитени зони BG0002040 „Странджа“ и BG0001007 „Странджа“ и спрямо техните елементи, попадащи в обхвата на въздействие (типовете природни местообитания и местообитания на видове, вкл. видове птици, предмет на опазване в тях);

10. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие, съобразно критериите по чл. 22 от Наредбата за ОС;

11. Да се представи информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация;

12. Документите по чл. 9, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС се прилагат към ДОСВ.

Докладът за оценка на съвместимостта следва да бъде структуриран по изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС. При определяне на същността и степента на въздействие на плана да бъдат съблюдавани критериите на чл. 22 от нея.

ДОСВ ще бъде изготвен от екип експерти с компетентност в областта на опазване на местообитанията и видовете, включени в приложения № 1 и 2 от ЗБР, включително в екипа

ще участва експерт с тясна насоченост „орнитология“. Експертите ще отговарят на изискванията на чл.9, ал.1 от Наредбата за ОС, за удостоверение на което към ДОСВ ще се приложат съответните документи.

8.2. Съвместяване на процедурите по реда на глава шеста на ЗООС

Предвид, че за реализацията на ИП се изисква разработване на подробни устройствени планове (за някои от имотите) по реда на Закона за устройство на територията, с уведомлението за ИП е поискано от компетентния орган – директора на РИОСВ-Бургас допускане на прилагането на разпоредбата на чл.91, ал.2 от ЗООС – извършване само на една от оценките по реда на глава шеста на ЗООС, която в случая да е процедурата по ОВОС.

Съгласно писмо на директора на РИОСВ-Бургас с изх.№ ПД-2479/ 30.05.2025 г. е допуснато провеждане на процедурата по задължителна ОВОС за инвестиционното предложение.

8.3. Източници на информация, които ще бъдат използвани за разработването на Доклада за ОВОС

А. Приложима нормативна уредба – ще бъдат съобразени следните Закони и относимата към ИП подзаконовата нормативна база към тях:

- *ЗООС и Наредбата за ОВОС;*
- *ЗБР и Наредбата за ОС;*
- *Закон за управление на отпадъците;*
- *Закон за чистотата на атмосферния въздух;*
- *Закон за ограничаване изменението на климата;*
- *Закон за водите;*
- *Закон за защита на растенията;*
- *Закон за почвите;*
- *Закон за защита от шума в околната среда;*
- *Закон за защитените територии;*
- *Закон за културното наследство;*
- *Закон за защита при бедствия;*
- *Закон за устройство на територията;*
- *Закон за горите;*
- *Закон за опазване на земеделските земи;*
- *Закон за здравословни и безопасни условия на труд;*
- *Закон за здравето;*
- *Закон за енергетиката;*

- Закон за Министерство на вътрешните работи и подзаконовите актове, в това число Наредба № 13-1971 за строително - технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар/ Обн. ДВ бр. 96 от 2009г./ и Българските държавни стандарти, описани в тях;
- Закон за енергията от възобновяеми източници;
- Наредба № 14 за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия.

Б. Документация и информация, предоставена от Възложителя на ИП:

- Проектна документация;
- Становища на ведомства и компетентни органи, имащи отношение към ИП;
- Информация, получена по реда на Закона за достъп до обществена информация.

В. Ръководства, указания, препоръки:

- *Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Environmental Impact Assessment* (публикувано на интернет страницата на Европейска комисия, https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/environmental-assessments/environmental-impact-assessment_en#publications);
- Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи (публикувани на интернет страницата на МОСВ, <https://www.moew.government.bg/bg/metodicheski-ukazaniya-za-prakticheskoprilagane-na-iziskvaniyata-na-normativnata-uredba-po-okolna-sreda-zanamereniya-za-izgrajdane-na-vyturni-generatori-vodneoelektricheski-centrali-i-fotovoltaichni-sistemi-7075/>);
- Приложение 2 "Насоки за извършване на преценка на вероятната степен на въздействие на инвестиционни предложения (ИП) за изграждане на вятърни генератори (ВГ) върху конкретните местообитания и/или видове, предмет на опазване в защитените зони" към Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи“;
- Ръководство относно развитието на вятърната енергия и законодателството на ЕС за природата (публикувано на интернет страницата на Европейска комисия,

https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_bg.pdf);

- Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България: А.Ковачев, К.Карина, Ц.Росен, Д.Димова, българска фондация Биоразнообразие, София, 2008 г.;
- Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност. ISBN 92-828-1818-7 (превод на български език).
- други.

Г. Литературни източници и статистическа информация:

- Официални статистически данни, доклади и бюлетини;
- Други стратегии, планове и програми, имащи отношение към ИП – национални, регионални и общински (в т.ч. ОУП на община Созопол и екологична оценка към него);
- Информация от институции получена по реда на Закона за достъп до обществена информация.

В Доклада за ОВОС ще бъдат описани конкретните източници на информация и методология, използвани от независимите експерти.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ЗАДАНИЕТО

Приложение № 1: СПРАВКА ЗА ПОСТЪПИЛИТЕ СТАНОВИЩА В РЕЗУЛТАТ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЧЛ. 95, АЛ.3 ОТ ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА С МОТИВИ ЗА ПРИЕТИТЕ И НЕПРИЕТИ БЕЛЕЖКИ, СТАНОВИЩА, МНЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ;

Приложение № 2: СХЕМА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ ПО ВАРИАНТ НА ЗАДАНИЕ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

Други приложения

- Писмо с Изх. № ПД-2479 (7)/ 30.05.2025 г., на Директора на РИОСВ-Бургас.
- Обявление за провеждане на консултации по заданието за обхват и съдържание на ОВОС;
- Документация ИП (скици, документи за собственост ПУП-ПРЗ).